

Sekretariatet för övervakningskommittén för **Ålands strukturfondsprogram 2021 - 2027 och Ålands interventioner i Finlands CAP-strategiplan 2023 - 2027**

Datum

28 maj 2024

PROTOKOLL

Tid: Tisdagen den 14 maj 2024 kl. 09.00 – 11.59

Gemensam lunch på Arken 12.00 – 13.00

Plats: Auditoriet, Alandica Kultur och Kongress, Strandgatan 33, Mariehamn

Närvarande:

Linnéa Johansson, ordförande, näringsavdelningen, Ålands landskapsregering (föredragande 1 - 2, 11 - 13 §§)
Sue Holmström, Ålands Producentförbund r.f
Jenny Enbär, Ålands hushållningssällskap
Johanna Mattila, Högskolan på Åland
Tomas Urvas, Ålands kommunförbund
Niklas Gyllenskepp, FFC:s lokalorganisation på Åland
Henrik Lagerberg, Funktionsrätt Åland r.f.
Dan Andersson, Ålands Näringsliv r.f.
Soile Wartainen, Ålands Natur och Miljö r.f.
Johanna Fogelström-Duns, Ålands Ombudsmannamyndighet r.f
Niklas Stenbäck, Utbildnings- och kulturavdelningen, Ålands landskapsregering (närvarande 1 - 3, 7 - 13 §§)
Susanne Vävare, Social och miljöavdelningen, Miljöbyrån, Ålands landskapsregering
Cindi Portin, Social och miljöavdelningen, Socialvårdsbyrån, Ålands landskapsregering

Föredragande:

Leif Franzell, vik. byråchef och programansvarig Ejflu, näringsavdelningen, Ålands landskapsregering (föredragande 4, 7 - 10 §§)

Susanne Strand, byråchef och programansvarig Eruf/ESF/ESF+, näringsavdelningen, Ålands landskapsregering (föredragande 5 - 6 §§)

Christel Lindholm, koordinator/sekreterare, näringsavdelningen, Ålands landskapsregering (3 §)

Övriga närvarande:

Ms. Såde Sfakiotakis, Generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter (DG EMPL), Europeiska kommissionen

Ms. Heidi Sanevuori, Generaldirektoratet för jordbruk (DG AGRI), Europeiska kommissionen

Ms. Dorothea Witoldson, Generaldirektoratet för regional- och stadspolitik

Leila Lindström, programansvarig, näringsavdelningen, Ålands landskapsregering

Kenneth Åkergård, finansieringshandläggare, näringsavdelningen, Ålands landskapsregering

Tomas Fellman, finansieringshandläggare, näringsavdelningen, Ålands landskapsregering

Thomas Svahnström, miljöstöds handläggare, jordbruksbyrån, Ålands landskapsregering

Siv Eliasson-Mylykoski, vik. Finansieringshandläggare, jordbruksbyrån, Ålands landskapsregering

Siv Tennström, programhandläggare jordbruksbyrån, Ålands landskapsregering

Matias Sommarström, handläggare, allmänna byrån, Ålands landskapsregering

Sara Alopaeus, handläggare, allmänna byrån, Ålands landskapsregering

Alexandra de Haas, LAG Åland

1 § Mötets öppnande.

Ordförande Linnéa Johansson hälsade alla medlemmar i övervakningskommittén välkomna till mötet som under mötet har till uppgift att övervaka program för två programperioder. Efter information om praktiska frågor i anslutning till mötet informerade ordförande om det informationstillfälle som anordnas samma eftermiddag gällande fyra projekt av strategisk betydelse, vilka erhållit finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Hon förklarade mötet öppnat och presenterade de närvarande medlemmarna och konstaterade att mötet är beslutfört.

Därefter välkomnade ordförande kommissionens representanter och avslutade med en presentation av tjänstemännen som arbetar med genomförandet av programmen och LAG Ålands representant.

2 § Godkännande av dagordningen.

Förslag: Dagordningen godkänns.

Beslut: Enligt förslaget.

3 § Ärenden för kännedom.

1. Godkännande av programändring 8 gällande Ålands landsbygdsprogram 2014 - 2022 (**bilaga 1**).
2. Godkännande av prestationsrapport 2023 i CAP – strategiplanen 2023 – 2027 (**bilaga 2**).

Förslag: Antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslaget.

4 § Årsrapport 2023 och lägesanalys av Ålands landsbygdsprogram 2014 - 2022.

Senast den 30 juni 2016 och därefter senast den 30 juni varje år till och med 2026 ska medlemsstaten till kommissionen lämna in den årliga genomföranderapporten om landsbygdsprogrammets genomförande under det föregående kalenderåret.

Rapporten föreläggs landskapsregeringen för godkännande innan den sänds till kommissionen via SFC systemet senast den 30 juni.

Förvaltningsmyndigheten har förberett ett förslag till årsrapport 2023 (**bilaga 3**).

På mötet presenterades jämsides med årsrapporteringen en uppdaterad lägesanalys (**bilaga 4**).

Förslag:

- Den årliga rapporten godkänns med eventuella av övervakningskommittén föreslagna justeringar och tillägg samt senare gjorda eventuella tekniska justeringar samt anpassningar till kraven i SFC.
- Den aktuella lägesanalysen antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslaget.

5 § **Lägesanalys av Ålands strukturfondsprogram 2014 – 2020.**

På mötet presenterades en lägesanalys av programmets genomförande (**bilaga 5**).

Förslag: Antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslaget.

6 § **Lägesanalys av Ålands strukturfondsprogram 2021 – 2027.**

På mötet presenterades en lägesanalys av programmets genomförande (**bilaga 6**).

Förslag: Antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslaget.

7 § **Lägesanalys av genomförandet av Ålands interventioner i CAP-strategiplanen 2023 - 2027.**

På mötet presenterades en lägesanalys av Ålands interventioner i CAP-strategiplanen (**bilaga 7**).

Soile Wartainen, som på mötet representerar miljörelsen, tredje sektorn och som specifikt värnar om de ekologiska producenterna önskade få till protokollet den bekymmersamma situationen för de ekologiska odlarna som uppstått med sänkning av stödet för de ekologiska odlarna med den nya CAP planen. Det gäller dock ej alla producenter eller produktionsinriktningar eftersom många faktorer påverkar situationen.

Förslag: Antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslaget.

8 § **Ändring 4 gällande Ålands interventioner i CAP-strategiplanen 2023 – 2027.**

Bilaga 8

På mötet presenterades förslaget till tekniska ändringar gällande Ålands interventioner i CAP-strategiplanen (**bilaga 9**).

Förslag: Föreslås att presenterat förslag till ändring i Ålands interventioner godkänns och samtidigt ge förvaltningsmyndigheten fullmakt att färdigställa ändringsförslaget och att överföra de föreslagna ändringarna i SFC-datasystemet i enlighet med de tekniska kraven i systemet.

Förslag: Förslaget till ändringar i Ålands interventioner godkänns.

Beslut: Enligt förslaget.

9 § Godkännande av dispositionsplan TA (Åland) i CAP – strategiplanen 2023 - 2027.

På mötet den 22 november 2022 antecknade övervakningskommittén för kännedom en vägledande dispositionsplan för tekniskt stöd gällande Ålands landskapsregerings verksamhetsområde.

I enlighet med CAP-planen ska den indikativa dispositionsplanen för det tekniska biståndet under finansieringsperioden 2023–2027 och planerna för användning av biståndet under perioden för Ålands delar godkännas av övervakningskommittén.

I enlighet med landskapslagen om finansiering av landsbygdsnärningar vilken utfärdades den 20 april 2023 fastställer landskapsregeringen en dispositionsplan för det tekniska biståndet (**bilaga 10**).

På mötet presenterades dispositionsplan i enlighet med **bilaga 11**.

Förslag: Dispositionsplanen för TA godkänns.

Beslut: Enligt förslaget.

10 § Årlig kommunikationsplan för Ålands interventioner i CAP-strategiplanen 2023 - 2027

Bilaga 12

På mötet presenterades förvaltningsmyndighetens kommunikationsplan för år 2024 (**bilaga 13**).

Förslag: Presenterad kommunikationsplan antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslaget.

11 § Övriga ärenden.

Konstaterades inga övriga ärenden.

12 § Nästa möte.

Föreslås att nästa möte hålls torsdagen den 28 november 2024.

13 § Mötets avslutande.

Ordförande tackade alla ledamöter, kommissionens representanter och övriga närvarande samt tjänstemännen för deras arbetsinsatser.

Hon avslutade mötet kl. 11.59

Linnéa Johansson

Christel Lindholm

Bryssel den 7.2.2024
C(2024) 908 final

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT

av den 7.2.2024

om godkännande av ändringen av landsbygdsprogrammet för Åland (Finland) för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och om ändring av genomförandebeslut C(2015) 841 av den 13 februari 2015

CCI 2014FI06RDRP002

(Endast de finska och svenska texterna är giltiga)

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT

av den 7.2.2024

om godkännande av ändringen av landsbygdsprogrammet för Åland (Finland) för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och om ändring av genomförandebeslut C(2015) 841 av den 13 februari 2015

CCI 2014FI06RDRP002

(Endast de finska och svenska texterna är giltiga)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005¹, särskilt artikel 11 b, och

av följande skäl:

- (1) Landsbygdsprogrammet för Åland för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för programperioden 2014–2020 godkändes den 13 februari 2015 genom kommissionens genomförandebeslut C(2015) 841, senast ändrat genom kommissionens genomförandebeslut C(2022) 5341 av den 20 juli 2022.
- (2) Den 15 december 2023 lämnade Finland in en begäran till kommissionen om godkännande av en ändring av landsbygdsprogrammet för Åland i enlighet med artikel 11 b i förordning (EU) nr 1305/2013.
- (3) I enlighet med artikel 30.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013² har kommissionen bedömt begäran om ändring av landsbygdsprogrammet och har inte lämnat några synpunkter.
- (4) De behöriga finska myndigheterna har vederbörligen styrkt och motiverat begäran om ändring i enlighet med artikel 30.1 i förordning (EU) nr 1303/2013 och artikel 4.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014³.

¹ EUT L 347, 20.12.2013, s. 487.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 320).

³ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) (EUT L 227, 31.7.2014, s. 18).

- (5) Kommissionen har fastställt att den föreslagna ändringen av landsbygdsprogrammet är förenlig med förordningarna (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 1305/2013.
- (6) Ändringen av landsbygdsprogrammet bör därför godkännas.
- (7) Detta beslut omfattar inte ännu icke-godkänt statligt stöd enligt artiklarna 107, 108 och 109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringen av landsbygdsprogrammet för Åland (Finland), som lämnades in till kommissionen den 15 december 2023, godkänns härmed.

Artikel 2

Delarna I och II i bilagan till genomförandebeslut C(2015) 841 ska ersättas med texten i bilagan till det här beslutet.

Artikel 3

Utgifter som blir stödberättigande till följd av ändringen av programmet ska vara stödberättigande från och med den 15 december 2023.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Finland.

Utfärdat i Bryssel den 7.2.2024

På kommissionens vägnar
Wolfgang BURTSCHER
Generaldirektör
Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling

VIDIMERAD KOPIA
Generalsekreteraren genom

Martine DEPREZ
Direktör
Beslutsfattande och kollegialt ansvar
EUROPEISKA KOMMISSIONEN

BILAGA

Del I

1. Tabell för årligt Ejflu-bidrag

Typer av regioner och kompletterande anslag	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	2 918 336,00	2 931 323,00	2 944 569,00	2 958 079,00	2 971 863,00	2 985 826,00	2 999 004,00	3 767 039,94	3 084 584,62	27 560 624,56
Artikel 59.4 e i förordning (EU) nr 1305/2013 – Insatser som erhåller finansiering genom medel som överförs till Ejflu genom tillämpning av artiklarna 7.2 och 14.1 i förordning (EU) nr 1307/2013	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,40	17,40	34,80
Totalt Ejflu (utan återhämtningsinstrumentet)	2 918 336,00	2 931 323,00	2 944 569,00	2 958 079,00	2 971 863,00	2 985 826,00	2 999 004,00	3 767 057,34	3 084 602,02	27 560 659,36
Varav resultatreserv (artikel 20 i förordning (EU) nr 1303/2013)	175 100,16	175 879,38	176 674,14	177 484,74	178 311,78	179 149,56	179 940,24	0,00	0,00	1 242 540,00
Artikel 59.4 ea i förordning (EU) nr 1305/2013 – återhämtningsinstrumentet (NextGenerationEU)/Insatser som tar emot finansiering från de ytterligare medel som avses i artikel 58a.1								538 800,71	1 282 345,69	1 821 146,40
Totalt (Ejflu + återhämtningsinstrumentet)	2 918 336,00	2 931 323,00	2 944 569,00	2 958 079,00	2 971 863,00	2 985 826,00	2 999 004,00	4 305 858,05	4 366 947,71	29 381 805,76

2. Tabell för Ejflu-bidragssnivåer för varje åtgärd och typ av insats med en särskild Ejflu-bidragssnivå

M01 – Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder (artikel 14 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %
	Artikel 59.4 a i förordning (EU) nr 1305/2013 – Åtgärder som avses i artiklarna 14, 27 och 35, för den lokala utveckling genom Leader som avses i artikel 32 i förordning (EU) nr 1303/2013 och för insatser enligt artikel 19.1 a i	65 %
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Artikel 59.4 ea i förordning (EU) nr 1305/2013 (återhämtningsinstrumentet) NextGenerationEU – Återhämtningsinstrumentet (NextGenerationEU)/Övriga regioner	Fastlandet	100 %

M02 – Rådgivningstjänster samt företagslednings- och avbyråttjänster inom jordbruket (artikel 15 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %

M04 – Investeringar i fysiska tillgångar (artikel 17 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %

M06 – Jordbruks- och affärsutveckling (artikel 19 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %

M07 – Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (artikel 20 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Artikel 59.4 ea i förordning (EU) nr 1305/2013 (återhämtningsinstrumentet) NextGenerationEU – Återhämtningsinstrumentet (NextGenerationEU)/Övriga regioner	Fastlandet	100 %

M10 – Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %
	Artikel 59.4 b i förordning (EU) nr 1305/2013 – Insatser som bidrar till miljömålen och målen för begränsning av och anpassning till klimatförändringar enligt artiklarna 17, 21.1 a och b, 28, 29, 30, 31 och 34	75 %
	Artikel 59.4 e i förordning (EU) nr 1305/2013 – Insatser som erhåller finansiering genom medel som överförs till Ejflu genom tillämpning av artiklarna 7.2 och 14.1 i förordning (EU) nr 1307/2013	36,5 %
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Artikel 59.4 ea i förordning (EU) nr 1305/2013 (återhämtningsinstrumentet) NextGenerationEU – Återhämtningsinstrumentet (NextGenerationEU)/Övriga regioner	Fastlandet	100 %

M11 – Ekologiskt jordbruk (artikel 29 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %
	Artikel 59.4 b i förordning (EU) nr 1305/2013 – Insatser som bidrar till miljömålen och målen för begränsning av och anpassning till klimatförändringar enligt artiklarna 17, 21.1 a och b, 28, 29, 30, 31 och 34	75 %

M13 – Stöd till områden med naturliga eller andra särskilda begränsningar (artikel 31 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %
	Artikel 59.4 b i förordning (EU) nr 1305/2013 – Insatser som bidrar till miljömålen och målen för begränsning av och anpassning till klimatförändringar enligt artiklarna 17, 21.1 a och b, 28, 29, 30, 31 och 34	75 %
	Artikel 59.4 e i förordning (EU) nr 1305/2013 – Insatser som erhåller finansiering genom medel som överförs till Ejflu genom tillämpning av artiklarna 7.2 och 14.1 i förordning (EU) nr 1307/2013	36,5 %

M16 – Samarbete (artikel 35 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Artikel 59.4 ea i förordning (EU) nr 1305/2013 (återhämningsinstrumentet) NextGenerationEU – Återhämningsinstrumentet (NextGenerationEU)/Övriga regioner	Fastlandet	100 %

M19 – Stöd för lokal utveckling av Leader (lokalt ledd utveckling) (artikel 35 i förordning (EU) nr 1303/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %

regioner	Artikel 59.4 a i förordning (EU) nr 1305/2013 – Åtgärder som avses i artiklarna 14, 27 och 35, för den lokala utveckling genom Leader som avses i artikel 32 i förordning (EU) nr 1303/2013 och för insatser enligt artikel 19.1 a i	65 %
----------	--	------

M20 – Tekniskt stöd till medlemsstaterna (artiklarna 51–54 i förordning (EU) nr 1305/2013)

Typer av regioner och kompletterande anslag		Tillämplig Ejflu-bidragssats 2014–2022 (%)
Artikel 59.3 d i förordning (EU) nr 1305/2013 – Övriga regioner	Fastlandet	36,5 %

Del II

Tabell för de kvantifierade mål som är kopplade till vart och ett av fokusområdena

Prioritering 1			Målvärde 2025
Fokusområde	Namn på målkategori		
1 A) Främja innovation, samarbete, och utveckling av kunskap på landsbygden	T1: Andelen utgifter inom ramen för artiklarna 14, 15 och 35 i förordning (EU) nr 1305/2013 i procent av de sammanlagda utgifterna för landsbygdsprogrammet (fokusområde 1 A)		0,69
1 B) Stärka banden mellan jordbruk, livsmedelsproduktion och skogsbruk samt forskning och innovation, även för att få till stånd förbättrad miljöförvaltning och miljöprestanda	T2: Sammanlagt antal samarbetsprojekt som fått stöd inom ramen för samarbetsgårderna (artikel 35 i förordning (EU) nr 1305/2013) (grupper, nätverk/kuster, pilotprojekt ...) (fokusområde 1 B)		15,00
1 C) Främja livslångt lärande och yrkesutbildning inom jord- och skogsbruk	T3: Totalt antal deltagare som utbildats i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 1305/2013 (fokusområde 1 C)		700,00

Prioritering 2			Målvärde 2025
Fokusområde	Namn på målkategori		
2 A) Förbättra jordbruksföretagens ekonomiska resultat och underlätta omstrukturering och modernisering av jordbruksföretagen särskilt i syfte att öka marknadsdeltagande och marknadsinriktning samt diversifiering av jordbruksverksamhet.	T4: Procentandel jordbruksföretag med stöd från ett landsbygdsprogram för investeringar i omstrukturering eller modernisering (fokusområde 2 A)		20,00
2 B) Underlätta inträdet i jordbrukssektorn för jordbrukare med tillräcklig kompetens och i synnerhet generationsskiften	T5: Procentandel jordbruksföretag med stöd från ett landsbygdsprogram för affärsutvecklingsplaner/investeringar för unga jordbrukare (fokusområde 2 B)		5,69

Prioritering 3		
Fokusområde	Namn på måлиндikator	Målvärde 2025
3 A) Förbättra primärproducenternas konkurrenskraft genom att på ett bättre sätt integrera dem i livsmedelskedjan med hjälp av kvalitetssystem, skapa mervärde för jordbruksprodukter, säljfrämjande åtgärder på lokala marknader och inom korta leveranskedjor, producentgrupper och producentorganisationer samt branschorganisationer	T6: Procentandel jordbruksföretag som får stöd för deltagande i kvalitetssystem, lokala marknader och korta leveranskedjor, samt producentgrupper/producentorganisationer (fokusområde 3 A) T-AX01: T-AX01 Total investering (euro)	0,00 15 000 000,00

Prioritering 4		
Fokusområde	Namn på måлиндikator	Målvärde 2025
4 A) Återställa, bevara och förstärka den biologiska mångfalden, inklusive inom Natura 2000-områden, och i områden med naturliga eller andra särskilda begränsningar, samt jordbruk med höga naturvärden samt de europeiska landskapens karaktär.	T9: Procentandel jordbruksmark som omfattas av åtagande som stöder biologisk mångfald och/eller landskap (fokusområde 4 A) T8: Procentandel skog eller annan trädbevuxen areal som omfattas av åtagande som stöder biologisk mångfald (fokusområde 4 A)	23,45 100,00
4 B) Förbättra vattenförvaltningen, inbegripet hanteringen av gödselmedel och växtskyddsmedel	T10: Procentandel jordbruksmark som omfattas av åtagande för att förbättra vattenförvaltning (fokusområde 4 B)	68,23
4 C) Förbygga markerosion och förbättra markskötseln	T12: Procentandel jordbruksmark som omfattas av åtagande för att förbättra markskötsel och/eller förebygga jorderosion (fokusområde 4 C)	20,19

Prioritering 5		
Fokusområde	Namn på målkategori	Målvärde 2025
5 A) Effektivisera vattenanvändningen inom jordbruket	T14: Procentandel bevattnad mark som ställs om till effektivare bevattningsystem (fokusområde 5 A)	35,29
5 C) Främja en hållbar samhällsekonomi genom att underlätta tillgången till och användningen av energi från förnybara källor och öka användningen av biprodukter, avfall, restprodukter och andra råvaror som inte är avsedda till livsmedel	T16: Sammanlagda investeringar i produktion av förnybar energi (euro) (fokusområde 5 C)	5 700 000,00

Prioritering 6		
Fokusområde	Namn på målkategori	Målvärde 2025
6 B) Främja lokal utveckling på landsbygden	T21: Procentandel av landsbygdsbefolkningen som omfattas av lokala utvecklingsstrategier (fokusområde 6 B)	101,10
	T22: Procentandel av landsbygdsbefolkningen som får ta del av förbättrade tjänster/infrastrukturer (fokusområde 6 B)	88,17
	T23: Arbetstillfällen som skapats i projekt som får stöd (Leader) (fokusområde 6 B)	5,00

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL FOR AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT

Directorate D – CAP Strategic Plans II
The Director

Brussels,

Subject: Acceptance of the 2023 Annual Performance Report for the CAP Strategic Plan of Finland

Dear Sir,

On 15 February 2024, the Commission received the 2023 Annual Performance Report relating to the CAP Strategic Plan of Finland, which was admissible in accordance with Article 134(3) of Regulation (EU) 2021/2115.

I would like to inform you that the Commission services have further assessed the Annual Performance Report in accordance with Article 134(13) of Regulation (EU) 2021/2115 and have concluded that it is **accepted**. The acceptance of the Annual Performance Report for 2023 of Finland pursuant to Article 134(13) of Regulation (EU) 2021/2115 is without prejudice to:

- the annual performance clearance procedure provided for in Article 54 of Regulation (EU) 2021/2116;
- exchanges between the Commission and Finland that are part of the annual review meeting referred to in Article 136 of Regulation (EU) 2021/2115.

Without prejudice to the acceptance of the Annual Performance Report and in view of 2023 being the first year of the annual performance reporting, please find enclosed some reflections from the Commission services on the Annual Performance Report for your consideration.

The translation of this letter into your national language is under preparation.

Yours faithfully,

Mario MILOUCHEV

Annex: Elements for reflection on the Annual Performance Report of Finland

Mr. Matti PUOLIMATKA
Deputy Director General
Finnish Food Authority
PL 100, 00027 Helsinki
Finland
kirjaamo@ruokavirasto

Copy: Ms. Minna-Mari KAILA
Director General
Ministry of Agriculture and Forestry

Annex

Elements for reflection on the Annual Performance Report of Finland

To facilitate the preparation of the Annual Review Meeting, referred to in Article 136 of Regulation (EU) 2021/2115, below you will find elements which in the view of the Commission services need further discussion. To ensure an informed exchange, for some of these elements, the Commission services would appreciate to receive additional information/explanations in writing ahead of the Annual Review Meeting.

1. ELEMENTS FOR DISCUSSION IN THE ANNUAL REVIEW MEETING

The following elements will in the view of Commission services need further discussion in the Annual Review Meeting in respect to the 2023 Annual Performance Report.

- According to the report the start of the implementation of the Plan overall has been slower than what was originally planned in FY 2023. It would be useful to understand if the related issues have in the meantime been resolved, or to have additional explanations on measures already taken or considered necessary to address them and avoid further delays.
- In terms of performance, milestones were set for 13 result indicators for FY 2023 but achieved in only 4 cases. An exchange is requested during the Annual Review Meeting on whether Finland considers this was a temporary issue only, linked to the launch of the Plan in FY 2023, and on the outlook looking ahead to FY 2024 milestones.
- In the report it is indicated which calls have been open during FY 2023. However, as processing of applications was still underway in several cases it would be useful to have an update on applications received and approved, uptake of financing and against planned outputs.
- Given the delay in the implementation of the non-IACS interventions in particular, additional explanations on the state of play of the different types of interventions would be useful. This could include brief explanations of the low rate of payments, and how they affected the implementation of the interventions, and of any corrective actions taken where necessary to ensure that the interventions concerned will deliver their planned contribution to address the identified needs.
- In addition, the information on apiculture interventions (under section 1.2.2) is very limited. Please provide additional explanations on the reasons for the marked differences in the use of indicative financial allocations amongst the apiculture interventions implemented.

The Paying Agency is invited to reflect on the above elements and to provide additional details in the Annual Review Meeting.

2. ASSESSMENT OF DEROGATIONS TO GAEC 7 AND 8, FIRST REQUIREMENT, FOR CLAIM YEAR 2023

In follow-up to the Explanatory document⁽¹⁾, and without prejudice to the acceptance of the Annual Performance Report of Finland, the Commission services would appreciate if Finland could complement the information already provided in the Annual Performance Report with the following information that would facilitate the comparison and aggregation of data and information provided by the different Member States.

- The assessment of the derogation from GAEC 7 and GAEC 8 lacks certain information for understanding better its effects on global food security, and on the preservation of the environment and the fight against climate change. Therefore, the Commission asks Finland to provide more information on the number of hectares and farmers that applied the derogation from GAEC 7, as a quantitative or qualitative assessment in relation to the derogation from GAEC 7 is not included in the assessment. In addition, the Commission requests Finland to provide more information on the types of crops and the corresponding number of hectares that applied the derogation from GAEC 8 (in addition to the area of cereals already provided).

The Commission services would appreciate to receive this information within 1 month from the receipt of this letter in your national language, if possible.

⁽¹⁾ Explanatory document of the reporting of the GAEC 7 and 8 derogation for claim year 2023, published in CircaBC on 15 January 2024 under the following link: [Explanatory document APR derogation GAEC7 and 8 in 2023 \(1\).pdf](#)

BILAGA 3

Årlig genomföranderapport 2023

Landsbygdsutvecklingsprogram
för landskapet Åland för perioden
2014 - 2022

**CCI 2014FI06RDRP002
C(2015) 841**

Årliga genomföranderapporten godkänd vid övervakningskommitténs möte 14
maj 2024

Godkänd av förvaltningsmyndigheten xx.xx.2024

1. CENTRAL INFORMATION AV PROGRAMMETS GENOMFÖRANDE OCH DESS PRIORITERINGAR	3
1.1. Ekonomiska uppgifter.....	3
1.2. Allmänna och programspecifika indikatorer och kvantifierade målvärden	3
1.3. Central information om genomförandet av programmet och dess prioriteringar baserat på uppgifter från 1.1 och 1.2 per fokusområde.....	3
2. FRAMSTEGEN I GENOMFÖRANDET AV UTVÄRDERINGSPLANEN	14
2.1. En beskrivning och motivering av eventuella förändringar i utvärderingsplanen för landsbygdsprogrammet under året.	14
2.2. En beskrivning av den utvärderingsverksamhet som genomförts under året (med hänvisning till avsnitt 3 i utvärderingsplanen).....	14
2.3. En beskrivning av den verksamhet som bedrivits i samband med tillhandahållande och förvaltning av data (med hänvisning till avsnitt 4 i utvärderingsplanen)	14
2.4 En förteckning över avslutade utvärderingar, inklusive hänvisningar till om de har offentliggjorts på internet.	15
2.5. En sammanfattning av genomförda utvärderingar, med fokus på utvärderingsresultat.....	15
2.6. En beskrivning av de kommunikationsåtgärder som bedrivits i samband med publicering av utvärderingsresultat (med hänvisning till avsnitt 6 i utvärderingsplanen) 15	
2.7. En beskrivning av uppföljningen av utvärderingsresultaten (med hänvisning till avsnitt 6 i utvärderingsplanen).....	15
3. FAKTORER SOM PÅVERKAR GENOMFÖRANDET AV PROGRAMMET OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER	16
3.1. En beskrivning av åtgärder som vidtagits för att försäkra kvalitet och effektivitet i genomförandet.	16
3.2. Mekanismer för kvalitet och effektivitet.....	21
4. ÅTGÄRDER SOM VIDTAGITS FÖR ATT UPPFYLLA KRAV PÅ TEKNISKT STÖD OCH PUBLICITET FÖR PROGRAMMET.....	21
4.1 Upprättande av ett nationellt landsbygdsnätverk och vidtagna åtgärder enligt sin handlingsplan (förvaltningsstruktur och enhet för nätverksstöd).....	21
4.2 Åtgärder som vidtagits för att skapa publicitet för programmet	22

Bilaga 1	Indikatortabeller
Bilaga 2	Sammanfattning för allmänheten

1. CENTRAL INFORMATION AV PROGRAMMETS GENOMFÖRANDE OCH DESS PRIORITERINGAR

1.1. Ekonomiska uppgifter

Se Bilaga indikatorstabeller.

1.2. Allmänna och programspecifika indikatorer och kvantifierade målvärden

Se Bilaga indikatorstabeller.

1.3. Central information om genomförandet av programmet och dess prioriteringar baserat på uppgifter från 1.1 och 1.2 per fokusområde

Landsbygdsprogrammet på Åland är utformat kring utvalda **unionsprioriteringar** och fokusområden vilka är definierade i kommissionens landsbygdsförordning. De svarar mot de behov som identifierades efter en genomförd socio-ekonomisk analys av programområdet och en fördjupad Swot-analys. Inom ramen för de valda fokusområdena (FA) är programmets åtgärder och delåtgärder beskrivna med formulerade målsättningar.

Den 23 december 2020 antogs den sk. övergångsförordningen¹ där programperioden förlängdes med två övergångsår (2021 – 2022) innefattande en ökad budget samt tillförsel av återhämtningsfinansiering från Europeiska unionens återhämtningsinstrument.

Programförvaltningen presenterade under år 2023 ett förslag till omfördelning av kvarvarande programfinansiering mellan befintliga åtgärder i programmet samt en komplettering av beskrivningen av åtgärden för grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (se kapitel 3.1).

Omfördelningen av medel föreslogs för att möta de behov om ytterligare finansiering som efterfrågades inom programområdet. Ändringen möjliggjordes då det fanns kvar budgetmedel inom andra åtgärder med sämre efterfrågan.

Ändringsförslaget presenterades och godkändes av programmets övervakningskommitté den 28 november 2023 (inlämnad den 15 december 2023 i SFC). Förslaget till programändring godkändes av kommissionen den 7 februari 2024. Den EU-delfinansierade programbudgeten bibehölls oförändrad.

Programbudgeten uppgår till totalt 80 miljoner euro. Jordbruksfondens andel (EU) uppgår till 29,4 miljoner euro. De arealbaserade stödets andel av programmets utökade finansieringsram uppgår till 73 procent och projektstöden till 27 procent.

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2020/2220 av den 23 december 2020 om fastställande av vissa övergångsbestämmelser för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) under åren 2021 och 2022 och om ändring av förordningarna (EU) nr 1305/2013, (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 1307/2013 vad gäller resurser och tillämpning under åren 2021 och 2022 och förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller resurser och fördelningen av sådant stöd under åren 2021 och 2022

De ackumulerade betalningarna för de arealbaserade stöden inklusive nationellt finansierade tilläggsdelar uppgick vid utgången av år 2023 till 99,26 procent av sin budget. För projektstödens del uppgår de ackumulerade betalningarna till 66 procent av sin budget. Betalningar som verkställs efter år 2023 är ännu stödberättigande för programperioden fram till utgången av år 2025.

Unionsprioritering 1: Främja kunskapsöverföring och innovation inom jord- och skogsbruk och på landsbygden.

Den första unionsprioriteringen är en horisontell prioritering vilket innebär att en eller flera åtgärder som är programmerade under övriga unionsprioriteringar kan bidra till de mål som uppställts för denna prioritering.

FA 1 A; Främja innovation, samarbete och utveckling av kunskap på landsbygden

Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder (M01), **rådgivningstjänster** samt företagslednings- och avbyttjänster (M02) och **samarbete** (M16) förväntas möta de behov av spetskompetens som identifierades för utveckling av nya metoder och produkter inom jordbruks- och livsmedelskedjan.

520 000 euro eller 0,69 % av landsbygdsprogrammets planerade offentliga utgifter är kopplade till detta fokusområde.

Måluppfyllelsen uppgår inte till det förväntade då de verkliga offentliga utgifterna uppgår till 196 641,56 euro vilket motsvarar 0,26 % av hela programbudgeten (Tabell D). 63,62 % av programbudgeten för rådgivningstjänster är utbetald. 14,74 % av budgeten för samarbete är utbetald.

Den relativt låga måluppfyllelsen beror dels på eftersläpningar i betalningsansökningar för rådgivningstjänster och dels på att endast ett av tre samarbetsprojekt är slutfört. De övriga två projekten är pågående och har tid att redovisa sina kostnader ännu under år 2025.

Även om genomförandegraden inte närmar sig målsättningen i den takt som är önskvärt kommer framtida utbetalningar inom de projekt som under år 2022 beviljades finansiering inom åtgärden Samarbete (M16) att förbättra genomförandet.

FA 1 B; Stärka banden mellan jordbruk, livsmedelsproduktion och skogsbruk samt forskning och innovation, även för att få till stånd förbättrad miljöförvaltning och miljöprestanda.

Åtgärden för **samarbete** (M16, delåtgärd 16.2) som finansieras med återhämtningspengar förväntas möta behovet av ökad vertikal integration och en ökad kompetens bland lantbrukare inom miljö och klimat. Åtgärden omfattar pilotprojekt och utveckling av nya produkter, metoder, processer och tekniker inom jordbruk, livsmedel och skogsbruk. 15 samarbetsprojekt förväntas effektivisera samarbetet inom näringen både inom Åland och med institutioner utanför Åland för att hantera de småskalighets- och utvecklingsproblem som karakteriserar programområdet med glesa strukturer och sitt insulära läge.

Programbudgeten uppgår till 300 000 euro. Under år 2022 beviljades tre projekt finansiering om totalt 228 702,00 euro vilket motsvarar 76,23 % av budgeten. Nya projekt har inte beviljats

finansiering under året. De projekt som beviljats finansiering är betydligt större än vad som prognosticerades initialt.

FA 1 C; Främja livslångt lärande och yrkesutbildning inom jord- och skogsbruk

Åtgärden **kunskapsöverförings- och informationsåtgärder** (M01) möter upp behoven av att erbjuda kunskapsstöd inom lantbruksbranschen och underhålla nödvändig grundläggande kompetens.

Till fokusområdet finns kopplat ett mål om 700 deltagare i utbildningskurser. Sammanlagt 31 insatser har slutförts i sin helhet och deltagarantalet för dessa uppgår till 914 (Tabell D), fördelat på 537 män och 377 kvinnor. Måluppfyllelsen uppgår till 130,57 %. Antalet utbildningsdagar uppgår till 45,5.

Unionsprioritering 2: Förbättra jordbruksföretagens möjligheter att överleva och konkurrenskraften inom alla typer av jordbruk i alla regioner och främja innovativ jordbruksteknik och hållbar skogsförvaltning

FA 2 A; Förbättra jordbruksföretagens ekonomiska resultat och underlätta omstrukturering och modernisering av jordbruksföretagen särskilt i syfte att öka marknadsdeltagande och marknadsinriktning samt diversifiering av jordbruksverksamhet

Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder (M01), **rådgivningstjänster** (M02) samt **investeringar i fysiska tillgångar inom lantbruket** (M04) har valts för att möta de behov av förbättrad konkurrenskraft och lönsamhet samt ökad produktivitet som identifierats.

Programbudgeten för **kunskapsöverföring** (M01) uppgår till 170 000,00 euro. Under året har landskapsregeringen beviljat tre projekt finansiering om sammanlagt 21 430,08 euro (Tabell A). Vid utgången av året är 100,10 % av budgeten för åtgärden (M01) bunden och landskapsregeringens utbetalningar uppgår vid samma tidpunkt till 88 812,71 euro (52,24 %). Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (32 416,62 euro).

Andelen avslutade projekt uppgår till 88,57 % och den förhållandevis låga betalningsgraden (52,24 %) beror på ett stort projekt som ännu inte redovisat sina kostnader.

Programbudgeten för **rådgivningstjänster** (M02) uppgår till 100 000,00 euro. 161 030,50 euro eller 134,19 % av programbudgeten är beviljad medan utbetalningarna vid utgången av året ligger på en betydligt lägre nivå (63,62 %) om totalt 63 623,63 euro. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (23 222,60 euro).

Rådgivning gällande jordbrukets konkurrenskraft och ekonomi har genomförts enligt plan men efterfrågan på finansiering för åtgärden och antalet anslutna rådgivare inom dessa områden har varit genomgående lägre än vad som initialt programmerats. Programbudgeten har därefter anpassats genom omfördelningar inom programmets finansieringsram. På betalningssidan finns fortfarande en eftersläpning som förklarar den lägre betalningsgraden. De efterfrågade tjänsterna handlar om rådgivning för att förbättra jordbruksföretagens ekonomiska resultat och underlätta omstrukturering och modernisering. Rådgivningsinsatserna har främst berört konkurrenskraft och lönsamhet samt för

produktionsdjurens del, rådgivning kring blandning av foder och utfordring av djur samt identifiering och registrering av djur.

I programmet finns uppställt som mål att 20,00 % av jordbruksföretagen eller 116 jordbruksföretag (utgångsvärde 580 år 2010) omfattas av landsbygdsprogrammets **investeringsstöd till lantbruket** (M04). Vid utgången av året har sammanlagt 89 jordbruksföretag (unika) erhållit betalning. Andelen jordbruksföretag med investeringsstöd uppgår vid utgången av år 2022 till 15,34 % (Tabell D).

För åren 2014 - 2016 uppgavs procentandelen felaktigt till 6,55 %. Utfallet beräknades felaktigt utifrån beviljad finansiering och inte verkställda betalningar. Den korrekta måluppfyllelsen för 2014 - 2016 utgör 2,76 %.

Programbudgeten uppgår till 8 059 713,37 euro. Vid utgången av året har sammanlagt 254 ansökningar om investeringsstöd till lantbruket beviljats finansiering vilket motsvarar 98,53 % av budgeten. Under år 2023 har landskapsregeringen beviljat 16 nya projekt investeringsstöd om sammanlagt 1 531 902,27 euro (Tabell A).

Landskapsregeringens betalningar vid utgången av året uppgår till totalt 5 396 822,78 euro eller 66,96 % av budgeten. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (1 969 840,31 euro).

Sammanlagt 29 insatser (projekt) vilka erhållit stöd för lantbruksinvesteringar stöder sekundärt (indirekt) även livsmedelsindustrin (FA 3 A) med totalt 2 775 571,42 euro.

FA 2 B; Underlätta inträdet i jordbrukssektorn för jordbrukare med tillräcklig kompetens och i synnerhet generationsskiften

Åtgärden **jordbruks- och affärsutveckling** (M06) möter behovet av nyetablering av jordbrukare (startstöd) som identifierats.

Programbudgeten för **jordbrukets startstöd** (M06) uppgår till 1 188 000 euro. Sammanlagt 1 152 000,00 euro eller 96,97 % av budgeten är uppbunden av finansieringsbeslut. Under år 2023 har landskapsregeringen inte beviljat nya jordbrukare startstöd (Tabell A). Landskapsregeringens betalningar uppgår vid utgången av året till totalt 1 044 000,00 euro eller 87,88 % av budgeten. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (381 060,00 euro).

I programmet har uppställts som mål att 33 unga jordbrukare eller 5,69 % av jordbruksföretagen (utgångsvärde 580 år 2010) omfattas av stöd för unga jordbrukares affärsutveckling/investeringar. Vid utgången av 2023 har 32 unga jordbrukare erhållit del eller slutbetalning. Andelen jordbruksföretag med stöd från landsbygdsprogrammet uppgår till 5,52 % (Tabell D). 25 jordbrukare har erhållit sin slutrat.

All finansiering som utbetalats för affärsutveckling till unga odlare stöder sekundärt lantbrukets konkurrenskraft (FA 2 A).

Unionsprioritering 3: Främja livsmedelskedjans organisation, inklusive bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, djurskydd och riskhantering inom jordbruket

FA 3 A; *Förbättra primärproducenternas konkurrenskraft genom att på ett bättre sätt integrera dem i livsmedelskedjan med hjälp av kvalitetssystem, skapa mervärde för jordbruksprodukter, säljfrämjande åtgärder på lokala marknader och inom korta leveranskedjor, producentgrupper och producentorganisationer samt branschorganisationer*

Åtgärderna investeringar i fysiska tillgångar inom livsmedelsförädling (M04) och samarbete (M16) möter behoven av samarbetsfrämjande och säljfrämjande åtgärder. Primärproduktion och livsmedelsförädling har ett starkt beroendeförhållande och möjligheter finns att optimera produktion samt försäljning.

Programbudgeten för **investeringar i livsmedelsindustrin** (M04) uppgår till 4 400 000 euro. Landskapsregeringen har under år 2023 beviljat finansiering till två projekt om sammanlagt 41 700,00 euro (Tabell A). Sammanlagt är 79,39 % eller 3 493 126,31 euro av budgeten är bunden. Landskapsregeringens betalningar uppgår vid utgången av året till totalt 3 118 362,58 euro eller 70,87 % av budgeten. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (1 138 202,34 euro).

I programmet har uppställts som mål att totalinvesteringarna inom livsmedelsförädling (M04) ska uppgå till 17 600 000 euro. Det förväntade antalet insatser (projekt) inom delåtgärd 4.2 uppgår till 40. Vid utgången av året uppgick totalinvesteringarna till 12 908 179,71 euro för 31 insatser vilket utgör 73,34 % av målsättningen för totalinvesteringarna och 77,50 % av antalet insatser.

Sammanlagt 21 insatser (projekt) vilka erhållit stöd för livsmedelsförädling stöder sekundärt (indirekt) även lantbrukets konkurrenskraft (FA 2 A) med totalt 2 947 156,22 euro.

Inom åtgärden **samarbete** (M16) uppgår budgeten till sammanlagt 300 000 euro. Åtgärden infördes i samband med programändring 6 (godkänd år 2021) och finansieras i sin helhet (100 %) med **återhämtningspengar**. Under år 2022 har tre finansieringsbeslut om 228 702,00 euro beviljats vilket motsvarar 76,23 % av budgeten. Under år 2023 har det inte fattats nya finansieringsbeslut (Tabell A). Utbetalningarna uppgår till 44 205,22 euro. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 100 %.

Unionsprioritering 4: Återställa, bevara och förbättra ekosystem som är relaterade till jord- och skogsbruket

FA 4 A; *Återställa och bevara biologisk mångfald, FA 4 B;* *Förbättra vattenförvaltningen och FA 4 C;* *Förbättra markskötseln*

Åtgärderna som i programmets strategi har valts för att möta de behov som på basen av Swot-analysen har identifierats under fokusområde 4A, 4B och 4C är:

- Rådgivningstjänster (M02)
- Investeringar i fysiska tillgångar (M04)
- Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (M07)

- Miljö- och klimatvänligt jordbruk (M10)
- Ekologiskt jordbruk (M11) och
- Stöd till områden med naturliga eller andra särskilda begränsningar (M13)

För **miljörådgivning** (M02) har inga utbetalningar gjorts och hela anslaget (budgeten) om 20 000 euro är fortfarande outnyttjat.

I samband med programändring 6 (godkänd år 2021) infördes inom fokusområde 4A en åtgärd för **investeringar inom skogsbruket** (M04) för att möta behovet att bevara biodiversitet och mångfald i skogen. Budgeten uppgår till sammanlagt 500 000 euro. Under år 2022 fattades ett finansieringsbeslut. Under år 2023 har det inte fattats finansieringsbeslut då hela anslaget är bundet (Tabell A). Landskapsregeringens betalningar uppgår vid utgången av året till 65 709,25 euro. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden har delfinansierat 36,5 % (23 983,88 euro).

I samband med samma programändring (godkänd år 2021) infördes inom prioritet 4 en ny åtgärd **grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden** (M07) för att möta upp de behov som identifierats för åtgärderna miljöersättningen och miljörådgivning genom att stärka upp dessa åtgärder och ge en ökad miljömedvetenhet. Budgeten som uppgår till 701 631 euro finansieras i sin helhet (100 %) från unionen. Under år 2022 fattades två finansieringsbeslut. Under år 2023 har det inte fattats nya finansieringsbeslut (Tabell A).

Landskapsregeringens betalningar uppgår vid utgången av året till 204 763,51 euro vilket motsvarar 29,18 % av budgeten. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen.

I samband med den senaste programändringen (godkänd i februari 2024) omfördelades ytterligare budgetmedel om 650 000 euro till åtgärden, dock så att 36,5 % delfinansieras från unionen. Finansiering inom ramen för den utökade budgeten har ännu inte beviljats.

Inga ansökningar om ersättning för **miljö- och klimatvänligt jordbruk** (M10), **ersättning för ekologisk produktion** (M11) eller **kompensationsersättning** (M13) lämnades in under året på grund av att samtliga åtaganden löpte ut 30.4.2023 och berättigade inte längre till utbetalning av ersättning år 2023. Under våren 2023 betalades dock ännu slutraten av de belopp som beviljats på basen av ansökningar som lämnats in för stödåret 2022.

För **miljö- och klimatvänligt jordbruk** (miljöersättning) har under år 2023 betalats 242 754,92 euro varav 71 843,05 euro är medel som tilldelats programmet från EU:s återhämtningsfond (återhämtningsfinansiering). Med beaktande av de finansiella justeringarna som gjorts under tidigare år uppgår de kumulativa betalningarna från programperiodens början till 16 250 519,58 euro inklusive återhämtningsfinansieringen. De kumulativa offentliga utgifterna (16 374 176,53 euro) i tabellen i avsnitt 1.b1) överensstämmer dock inte med ovanstående. Differensen om 123 656,95 euro beror på att eko-arealens frivilliga komplement har korrigerats från M10 till M11 vilket speglar motsvarande korrigerings som gjorts i utgiftsdeklarationen. I SFC är det inte möjligt att göra motsvarande korrigerings i B tabellerna retroaktivt eftersom SFC hämtar uppgifterna från tidigare år.

Den delfinansierade programbudgeten (ordinarie medel) för miljö- och klimatvänligt jordbruk är 15 266 381,41 euro. När även återkrävda stöd beaktas uppgår det kumulativa beloppet av landskapsregeringens betalningar från programperiodens början till 15 195 144,72 euro, varvid

99,5 % av de budgeterade delfinansierade medlen är förbrukade. Jordbruksfondens (Ejflu) andel av motsvarande betalningar som deklarerats till kommissionen uppgår till totalt 5 546 368,58 euro. Det kumulativa beloppet av återhämtningsfinansieringen uppgår efter återkrav till 799 309,88 euro, varvid 97,54 % av det tilldelade beloppet är förbrukat.

För **ekologiskt jordbruk** betalades totalt 281 670,99 euro. Med beaktande av de finansiella justeringarna som gjorts under tidigare år uppgår det kumulativa beloppet av landskapsregeringens betalningar från programperiodens början till 9 368 332,80 euro. De kumulativa offentliga utgifterna (9 243 034 98) i tabellen i avsnitt 1.b1) överensstämmer inte med ovanstående. Differensen om 125 297,82 euro beror på att eko-arealens frivilliga komplement har korrigerats från M10 till M11 (123 656,95 euro) samt att tidigare år har återkrav felaktigt beaktats i B tabellerna och övriga små felaktigheter konstaterats i underlaget till B tabellerna (1 640,87 euro). I SFC är det inte möjligt att göra motsvarande korrigerings i B tabellerna retroaktivt eftersom SFC hämtar utgifterna från tidigare år.

Programbudgeten för ekologiskt jordbruk är 9 167 650,00 euro. När även återkrävda stöd beaktas uppgår det kumulativa beloppet av landskapsregeringens betalningar från programperiodens början till 9 092 903,79 euro, varvid 99,18 % av de budgeterade delfinansierade medlen är förbrukade. Jordbruksfondens (Ejflu) andel av motsvarande betalningar som deklarerats till kommissionen uppgår till 3 318 913,97 euro.

Utöver den delfinansierade ersättningen betalades år 2014 en nationell tilläggsfinansiering (top-up) om 124 545,72 euro som ingick i betalningarna för gamla programperiodens åtaganden som var i kraft år 2014.

I **kompensationsersättning** till områden med naturliga eller andra särskilda begränsningar har under år 2023 betalats totalt 13 399,07 euro. Därutöver har med helt nationella medel betalats 416 550,11 euro varav 413 497,44 euro är kompensationsersättningens nationella husdjursförhöjning och 3 052,67 euro försörjningsberedskapsförhöjning. Med beaktande av de finansiella justeringarna som gjorts under tidigare år uppgår det kumulativa beloppet av landskapsregeringens betalningar från programperiodens början till 32 609 076,37 euro inklusive den nationella husdjursförhöjningen och försörjningsberedskapsförhöjningen. De kumulativa offentliga utgifterna (32 607 292,79) i tabellen i avsnitt 1.b1) överensstämmer inte med ovanstående. Differensen om 1 783,58 euro beror på att tidigare år har återkrav felaktigt beaktats i B tabellerna samt att övriga små felaktigheter konstaterats i underlaget till B tabellerna. I SFC är det inte möjligt att göra motsvarande korrigerings i B tabellerna retroaktivt eftersom SFC:n hämtar utgifterna från tidigare år.

Den delfinansierade programbudgeten för kompensationsersättningen är 28 464 581,73 euro. När även återkrävda stöd beaktas uppgår det kumulativa beloppet av de delfinansierade betalningar från programperiodens början till 28 225 430,84 euro vilket motsvarar 99,16 % av de budgeterade medlen. Jordbruksfondens (Ejflu) andel av motsvarande betalningar som deklarerats till kommissionen uppgår till 10 302 108,17 euro.

Landskapet Åland tilldelade 34,80 euro av de medel som överfördes från Pelare I till EJFLU genom tillämpning av artiklarna 7.2 och 14.1 i förordning (EU) nr 1307/2013. Landskapsregeringen beslöt i den sjätte programändringen tilldela beloppet till åtgärd M13 (kompensationsersättning) som ett extra stöd under räkenskapsåren 2022 och 2023. Till beloppet lades till en nationell motfinansiering om 60,54 euro varvid det totala beloppet

uppgår till 95,34 euro. I programbudgeten anges beloppet separat från ordinarie budgetmedel och även betalningarna ska bokföras separat. Det är dock inte möjligt att göra en separat betalning av ett så litet belopp, varför anslaget kommer att bli outnyttjat.

De ackumulerade uppgifterna i punkt 1.b) i rapporten summeras per automatik från de årliga genomföranderapporterna för åren 2015 – 2023. För de arealbaserade ersättningar (M10, M11 och M13) visas i tabellen som anslagna utgifter det beräknade beloppet baserat på ansökningarna om utbetalning som lämnats in under kalenderåret och som anges i Tabell A, medan de årliga verkliga betalningarna redovisas i Tabell B3.

För miljö- och klimatvänligt jordbruk (M10) är det kumulativa anslagna beloppet som summerats från Tabell A 14 628 226,51 euro medan de kumulativa genomförda betalningarna som summerats från Tabell B3 är 16 374 176,53 euro. Den stora obalansen beror på att det beräknade beloppet för den del av 2015 års ersättningar som betalades ut under våren 2016 med nya pengar för gamla periodens åtgärder saknas från Tabell A i AIR 2016 medan betalningarna rapporteras i Tabell B3. Således saknas 1 750 433,53 euro från det kumulativa anslagna beloppet för M10 vilka redovisats som genomförda i Tabell 3B. Det korrekta anslagna beloppet för M10 är 16 378 660,04 euro.

För ekologisk produktion (M11) är det kumulativa anslagna beloppet som summerats från Tabell A 8 284 726,32 euro medan de kumulativa genomförda betalningarna som summerats från Tabell B3 är 9 243 034,98 euro. Även i detta fall beror obalansen på att Tabell A inte omfattar anslaget för de betalningar som gjordes våren 2016 (nya pengar) och som tillhörde stödåret 2015 (gamla åtgärder). Således saknas 1 001 107,35 euro från det kumulativa anslagna beloppet för M11 vilka redovisats som genomförda i Tabell 3B. Det korrekta anslagna beloppet för M10 är 9 285 833 67 euro.

För kompensationsersättningen (M13) är det kumulativa anslagna beloppet som summerats från Tabell A 31 107 814,91 euro medan de kumulativa genomförda betalningarna som summerats från Tabell B3 är 32 607 292,79. Orsaken till obalansen är att den nationella husdjursförhöjningen saknas från Tabell A för åren 2015, 2016 och 2016. Betalningarna redovisas dock som genomförda i Tabell B3. Sammanlagt saknas 1 229 769,79 euro från de anslagna medlen. Det korrekta anslagna beloppet för M13 är 32 337 584,70 euro.

De kumulativa anslagna utgifterna som borde ha rapporterats i Tabell A för åtgärderna M10, M11 och M13 blir således 58 002 078,41 euro. I SFC2014 är det dock inte möjligt att i genomföranderapporten för 2023 göra motsvarande retroaktiva korrigeringar för tidigare år.

För åtgärder och insatser som i första hand stöder **fokusområdet 4A Att återställa och bevara biologisk mångfald** har det ackumulerat under åren 2014 - 2023 betalats i offentliga utgifter 38 141 202,90 euro varav 590 417,56 består av återhämtningsfinansiering som ingick i utbetalningarna år 2021, 2022 och 2023. För åtgärder och insatser som sekundärt stödet fokusområde 4A har ackumulerat från programperiodens början betalats 9 915 047,40 euro.

Målsättningen för fokusområde 4A är att 4 601 hektar eller 23,45% av jordbruksmarken ska år 2025 omfattas av åtgärder som stöder biologisk mångfald och landskap. Ingen nya areal har tillkommit under år 2023 då betalningarna som gjorts under år 2023 utgör slutraterna för de ansökningar som tillhör stödåret 2022. Åtgärder som primärt stöder fokusområde 4A har under

programperioden således genomförts som mest på 4 840 hektar vilket är 24,67 % av den totala jordbruksarealen. Denna areal uppnåddes år 2016.

I samband med programändring 6 infördes inom fokusområde 4A en åtgärd för **investeringar inom skogsbruket** (M04) för att möta behovet att bevara biodiversitet och mångfald i skogen. Målsättningen är att 100% av skogsarealen på Åland ska år 2025 omfattas av denna åtgärd. Under år 2022 godkändes ett projekt som omfattar hela skogsarealen på Åland varvid målet har uppfyllts. Utfallet mäts mot kontextindikator 29 Skog och andra skogsmarker (FOWL) (000) – totalt (67 000 hektar).

För åtgärder och insatser som i första hand stöder **fokusområdet 4B Att förbättra vattenförvaltningen** har det under åren 2014 - 2023 betalats totalt 19 516 034,50 euro och för åtgärder och insatser som sekundärt stöder fokusområde 4B har ackumulerat från programperiodens början betalats 2 475 915,51 euro.

Målsättningen för fokusområde 4B är att 13 307 hektar eller 68,23% ska år 2025 omfattas av åtgärder som förbättrar vattenförvaltningen. Ingen nya areal har tillkommit under år 2023 då betalningarna som gjorts under år 2023 utgör slutraterna för de ansökningar som tillhör stödåret 2022. Åtgärder som primärt stöder fokusområde 4B har under programperioden således genomförts som mest på 13 214,56 hektar vilket är 67,35 % av den totala jordbruksarealen. Denna areal uppnåddes år 2022.

För åtgärder och insatser som i första hand stöder **fokusområdet 4C Att förbättra markskötseln** har ackumulerat från programperiodens början betalats 775 454,86 euro varav 185 263,53 euro består av återhämtningsfinansiering som ingick betalningarna år 2021, 2022 och 2023. För åtgärder och insatser som sekundärt stödet detta fokusområde har ackumulerat betalats 2 768 269,61 euro.

Målsättningen för fokusområde 4C är att 3 962 hektar eller 20,19% av jordbruksmarken ska år 2025 omfattas av åtgärder som förbättrar markskötsel och/eller förebygger jorderosion. Ingen nya areal har tillkommit under år 2023 då betalningarna som gjorts under år 2023 utgör slutraterna för de ansökningar som tillhör stödåret 2022. Åtgärder som primärt stödet fokusområde 4C har under programperioden således genomförts som mest på 4 161,73 hektar vilket är 21,21 % av den totala jordbruksarealen. Denna areal uppnåddes år 2022.

Målvärdena för fokusområdena 4A, 4B och 4C har reviderats genom den sjätte programändringen. I AIR för år 2023 beräknas upptaget dock mot den reviderade målsättningen även för åren 2016 - 2020.

De totala offentliga utgifterna för hela unionsprioritet 4 (fokusområde A, B och C) uppgick i slutet av år 2023 ackumulerat till 58 498 401,51 (= arealstöden 58 227 928,75 + M04 65 709,25 + M07 204 763,51 i Tabell F) euro. I beloppet ingår 4 386 526,89 euro nationell tilläggsfinansiering för åtgärderna M10 och M13 och 1 011 974,11 euro återhämtningsfinansiering. Av den totala programbudgeten för unionsprioritet 4 (59 349 947,88) är därmed 98,45 % förbrukad. Av återhämtningsfinansieringen (1 521 146,40) har fram till slutet av år 2023 förbrukats 66,53 % och av de ordinarie delfinansierade anslagen (53 418 798,48) har förbrukats 53 034 191,27 euro motsvarande 99,28 %.

I översiktstabellen avsnitt 1.b.1) uppgår den totala ackumulerade summan offentliga utgifter till 58 429 317,81 (= arealstöden 58 224 554,30 + M07 204 763,51 borde finnas i tabell 1.b1 efter registrering i SFC) euro. Differensen (3 424,46 euro) beror på att återkrav som beaktades i årsrapporten 2016 samt senare gjorda små korrigeringar inte kan korrigeras i SFC för tidigare år.

De insatser som i första hand stöder unionsprioritet 4 stöder sekundärt även unionsprioritet 5 och fokusområde 5C *Främja en hållbar samhällsekonomi genom att underlätta tillgången till och användningen av energi från förnybara källor och öka användningen av biprodukter, avfall, restprodukter och andra råvaror som inte är avsedda till livsmedel*, 5D *Minska jordbrukens utsläpp av växthusgaser och ammoniak* och 5E *Främja bevarande av kolsänkor och kolinbindning inom jord- och skogsbruk*. För sådana åtgärder och insatser som sekundärt stöder fokusområde 5C uppgår de ackumulerade betalningarna till 1 815,00 euro. För sådana åtgärder och insatser som sekundärt stöder fokusområde 5D har ackumulerat betalats 7 219 735,26 euro och för de insatser som sekundärt stöder fokusområde 5E har ackumulerat betalats 4 172 975,49 euro.

Unionsprioritering 5: Främja resurseffektivitet och stödja övergången till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn.

FA 5A; Effektivisera vattenanvändningen av jordbruket

I samband med programändring 6 (godkänd år 2021) infördes **Investeringar inom jordbruket** (M04) för att möta behovet att hantera effekterna av klimatförändringen. Detta genom att skapa system som kan säkerställa och fördela vattentillgången under grödornas växtperiod men också att säkerställa system som kan hantera och dränera de periodvis stora nederbördsmängder som annars kan hota att förstöra skörd eller odlingsförhållanden.

Programbudgeten uppgår till 975 866,66 euro. Under året har 17 projekt beviljats finansiering om totalt 333 817,26 euro (Tabell A).

Målsättningen är 30 projekt och att 300 ha (35,29 %) av den bevattnade marken (850 ha) berörs av investeringar för vattenbesparing. Sammanlagt 27 projekt har erhållit finansiering varav landskapsregeringens betalningar till 9 projekt uppgår till totalt 139 753,96 euro eller 14,32 % av budgeten. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (51 010,20 euro). 36,98 % eller 314,32 ha av den bevattnade marken omfattas (Tabell D).

FA 5C; Främja en hållbar samhällsekonomi genom att underlätta tillgången till och användningen av energi från förnybara källor och användningen av biprodukter, avfall, restprodukter och andra råvaror som inte är avsedda till livsmedel.

I samband med programändring 6 (godkänd år 2021) infördes även **investeringar** (M04) för att möta behovet av ökad användning av **förnyelsebar energi inom jordbruket och livsmedelsförädlingen**. Teknikutveckling och effektivare energiförsörjningssystem möts upp genom åtgärder som underlättar tillgången till och användningen av förnyelsebara energikällor samt utveckling av energieffektivitet genom återvinning och användning av restprodukter och avfall för energiproduktion.

Programbudgeten uppgår till 1 600 000 euro. Sammanlagt 7 projekt inom lantbruket har under året beviljats finansiering om totalt 240 580,40 euro (Tabell A).

Målsättningen är 25 projekt och totalinvesteringen i förnyelsebar energi är beräknad till 5 700 000,00 euro. Sammanlagt 18 projekt har beviljats finansiering varav landskapsregeringens betalningar till 16 projekt uppgår till totalt 777 658,37 euro eller 48,60 % av anslaget. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (283 845,31 euro). Den totala investeringen uppgår till 3 006 306,00 euro (Tabell D).

Unionsprioritering 6: Främja social delaktighet, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling på landsbygden

FA 6B; Främja lokal utveckling på landsbygden

Strategin för lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden (M19) valdes för att möta identifierade behov som generationsväxling i mikroföretag, utveckling och diversifiering av mikroföretag, ökad vertikal integration inom näringen (från jord till bord), upprätthållande av social service, utvecklande av föreningsliv, ökad inflyttning och stimulans till kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Programbudgeten uppgår till 2 171 049,38 euro. Under året har det inte beviljats finansiering till nya projekt (Tabell A). Programbudgeten var redan vid utgången av år 2022 uppbunden av finansieringsbeslut till ett sammanlagt belopp om 2 275 780,40 euro motsvarande 104,82 % av budgeten. I översiktstabellen avsnitt 1.b.1) uppgår summan offentliga utgifter till 2 128 781,60 euro. Differensen (146 998,80 euro) beror på att dessa beviljanden i årsrapporten 2017 inte registrerades under delåtgärd 19.2 utan enbart under åtgärd M19 som helhet (tabell A). Korrigeringar kan inte registreras i SFC för tidigare år.

Betalningar uppgår vid slutet av år 2023 till totalt 2 004 807,73 euro eller 92,34 % av budgeten. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 65 % (1 296 624,94 euro).

I programmet har uppställts som mål att 88,17 % av landsbygdsbefolkningen får ta del av förbättrade tjänster/infrastrukturer och att insatserna som får stöd ska bidra till att 5 arbetstillfällen skapas. Uppföljningen av resultatindikatorerna sker i samband med slutredovisning av projekten. I rapporteringen framgår att 64 408 personer har dragit nytta av förbättrade tjänster. Med 79 slutförda projekt (81 beviljade) är andelen av befolkningen som drar nytta av förbättrade tjänster 227,16 % (Tabell D). I uppföljningen av indikatorn är det inte möjligt att identifiera unika personer. Vid utgången av året är 5,65 nya arbetstillfällen redovisat i datasystemet. Till arbetstillfällen har räknats bestående arbetstillfällen som skapats och är bestående även efter projektens utgång. Arbetstillfällen finansierade med projektstöd endast under projektets livslängd ingår inte i tabell D. Fram till idag har 47 personer varit i projektanställning av varierande omfattning under projektperioden.

Eftersom hela landskapet Åland omfattas av en enda lokal aktionsgrupp (LAG) överstiger procentandelen av befolkningen som omfattas av lokala utvecklingsstrategier 100 % då Åland under en mycket lång tid haft en växande befolkning (Tabell D). Indikatorn bedöms inte vara lämplig för Ålands landsbygdsprogram.

Tekniskt stöd

Landskapsregeringen har genom två beslut 2016 och 2021 beslutat finansiera tekniskt stöd för utvärderingar, datasystem, informationsinsatser och kontroller inom programmet vilket motsvarar den totala budgeten på 1 730 000 euro (tabell A).

Vid utgången av år 2023 uppgår landskapsregeringens betalningar till 1 418 992,60 euro och 82,02 % av budgeten. Motsvarande utgifter har deklarerats till kommissionen. Jordbruksfonden (Ejflu) har delfinansierat 36,5 % (517 932,30 euro).

2. FRAMSTEGEN I GENOMFÖRANDET AV UTVÄRDERINGSPLANEN

2.1. En beskrivning och motivering av eventuella förändringar i utvärderingsplanen för landsbygdsprogrammet under året.

Under året har det inte skett förändringar. Under år 2022 reviderades utvärderingsplanen med anledning av övergångsperioden 2021 - 2022. Tidsplanen för slututvärderingen justerades så att arbetet påbörjas i januari 2026 och en färdig slutversion levereras senast i december 2026.

2.2. En beskrivning av den utvärderingsverksamhet som genomförts under året (med hänvisning till avsnitt 3 i utvärderingsplanen)

I enlighet med utvärderingsplanen har det under år 2023 inte genomförts en tematisk årsrapport med fördjupningsdelar.

2.3. En beskrivning av den verksamhet som bedrivits i samband med tillhandahållande och förvaltning av data (med hänvisning till avsnitt 4 i utvärderingsplanen)

Huvuddelen av den data och information som hittills behövs för programmets uppföljning och utvärdering har hämtats från de elektroniska stödadministrationsprogrammen som förvaltningsmyndigheten använder. Stödtilämpningen som är ett integrerat administrations- och kontrollsystem (IACS) har använts för arealstöden och motsvarande system Hyrrä har använts för projektstöden.

Utöver den statistiska datainsamlingen har för den löpande utvärderingen miljöuppföljning genomförts genom särskilda utredningar eller genom utarbetande av uppföljningssystem med avseende på de miljöåtgärder som genomförs inom de valda fokusområdena för att säkerställa tillräcklig tillgång till data inom det avsedda området.

Under åren 2018 och 2019 gjordes biotopinventeringar av naturbeten på Åland för att inventera och verifiera naturbetesmarker och kriterierna för habitatdirektivets naturtyper på fasta Åland. Inventeringen har omfattat samtliga åländska kommuner. Utredningens mål var att lokalisera förekomster av hotade naturtyper och naturtyper som avses i habitatdirektivet på sådana naturbeten som ingår i åtaganden om skötsel av kulturmark, skötsel av naturbeten med höga naturvärden och naturbeten med riktade insatser (M10).

Ålands landskapsregering tecknade år 2017 avtal med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) om kvalitetskontroll och uppföljning av mätningar i två åländska jordbruksdiken för att kartlägga miljöpåverkan på typiska åländska jordbruksområden. Målsättningen är att skapa ett långsiktigt och kontinuerligt system för att granska och följa upp lantbrukets belastning av vattendragen. Mätningarna i fält liksom odlingsinventeringarna har fortlöpt under år 2023 och omfattar det agrohydrologiska året 2022/2023 (1 juli 2022 – 30 juni 2023). En rapport ska levereras till landskapsregeringen senast 30.6.2024.

2.4 En förteckning över avslutade utvärderingar, inklusive hänvisningar till om de har offentliggjorts på internet.

<i>Utgivare/redaktör</i>
Ålands landskapsregering/Nordregio/Ålands statistik och utredningsbyrå
<i>Författare</i>
Nordregio/Ålands statistik och utredningsbyrå
<i>Namn</i>
Utvärderarnas årsrapport för 2019
<i>Sammanfattning</i>
En sammanfattning presenterades i förvaltningsmyndighetens årliga genomföranderapport 2019
<i>Länk till hemsida</i>
www.regeringen.ax

2.5. En sammanfattning av genomförda utvärderingar, med fokus på utvärderingsresultat.

Under året har det inte genomförts ett specifikt utvärderingsuppdrag utanför förvaltningsmyndighetens löpande uppföljning av programmet. Den senaste rapporten belyste *två teman* vilka tagits fram i diskussion med Ålands landskapsregering, *effekter av förändrade arealkrav* samt *effekter av jordbrukets investeringar inom LBU-programmet*.

En sammanfattning med fokus på utvärderingsresultat presenterades redan i den årliga genomföranderapporten för år 2019.

2.6. En beskrivning av de kommunikationsåtgärder som bedrivits i samband med publicering av utvärderingsresultat (med hänvisning till avsnitt 6 i utvärderingsplanen)

Presenterades i den årliga genomföranderapporten för år 2019 (hänvisning avsnitt 2.5).

2.7. En beskrivning av uppföljningen av utvärderingsresultaten (med hänvisning till

avsnitt 6 i utvärderingsplanen)

Uppföljningen av senaste utvärderingsrapport presenterades i den årliga genomförande-rapporten för år 2019.

3. FAKTORER SOM PÅVERKAR GENOMFÖRANDET AV PROGRAMMET OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER

3.1. En beskrivning av åtgärder som vidtagits för att försäkra kvalitet och effektivitet i genomförandet.

Som helhet har genomförande av programmet fungerat väl med beaktande av att den senare delen av programperioden påverkat lantbruksbranschen som upplevt en mycket osäker period.

Utvecklingen var under 2023 fortsatt utmanande till följd av de till Ukrainakrisen kopplade sanktionerna som påverkade drivmedel, gödsel och andra insatsvaror som trots en stabilisering fortfarande var på en hög nivå. Perioden har kännetecknats av inflation och höga konsumentpriser men svårt för producenterna och större prisfluktuationer. Importen av vissa utländska råvaror som spannmål och äpple ökade som en följd av den turbulens som uppstått när livsmedelsflödet söker nya vägar i Europa. Energipriserna fick kostnaderna för gödselmedel att skjuta i höjden. Det höga kostnadsläget dämpades av ett krisstöd om en miljon euro till de jordbrukssektorer som drabbats hårt av specifika problem som påverkade jordbruksproducenternas lönsamhet.

De samlade ackumulerade betalningarna exklusive nationellt finansierade tilläggsdelar uppgår till 90 % av programbudgeten. Under året har de sista arealbaserade stöden betalats ut. För projektstöden uppgår de ackumulerade betalningarna till 66 procent och betalningar kommer ännu att verkställas under 2024 - 2025.

Av den återhämtningsfinansiering som Åland fick ta del av för att stödja återhämtningen efter Covid 19-pandemin har 1,056 miljoner euro (58 %) av den totala budgeten på 1,8 miljoner euro betalats ut. Inom åtgärden miljöersättning (M10) har alla betalningar slutförts. Inom de två övriga åtgärderna grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (M07) och samarbete (M16) har tills vidare ett av fem beviljade projekt slutförts och erhållit slutbetalning.

Unionsprioritering 1

Måluppfyllelsen för landsbygdsprogrammets horisontella prioritering som syftar till att främja kunskapsöverföring och innovation varierar. Det är i synnerhet åtgärderna kunskapsöverföring (M01), rådgivning (M02) och samarbete (M16) som förväntas bidra till detta mål. 0,69 % av programfinansieringen är budgeterad för detta (fokusområde 1a). Vid utgången av året uppgår måluppfyllelsen till 0,20 %. En delorsak till att måluppfyllelsen inte är högre beror på att åtgärden för Samarbete (M16) programmerades in sent i genomförandet av programmet och att alla budgeterade utgifter ännu inte är redovisade.

Målsättningarna för antal deltagare i kurser för kunskapsöverföring (M01) har uppfyllts i sin helhet. De kurser för kunskapsutveckling som genomförts och slutförts har lockat totalt 914 deltagare och uppfyllt målen för livslångt lärande (fokusområde 1c).

Åtgärden för samarbete (M16) förväntas stärka livsmedelssektorn med ökad konkurrenskraft genom kort livsmedelskedja och försäljning av livsmedel på lokala marknader. Målsättningen är 15 projekt (fokusområde 1b).

Tre projekt har beviljats finansiering (76 % av budgeten) med syfte till förnyelse och utökade samarbeten. Antalet projekt som förväntas erhålla finansiering kommer inte att uppfyllas. Det kan konstateras att det inte funnits referensdata (historik) vilket försvårade prognosticeringen då den nya åtgärden infördes i programmet.

Under året avslutades ett projekt. Projektet var en förstudie inför ett digitaliseringsprojekt riktat till livsmedelsproducenter och -förädlare för att underlätta marknadsföring och försäljning samt digitalisering av arbetsprocesser inom administration.

Ett samarbetsprojekt mellan biodlare och Högskolan på Åland pågår och förväntas skapa nya metoder för biodlare, där nyttan är minskade förluster, förbättrad skörd och bättre skötsel av biodlingen. Projektet är ännu inte slutredovisat.

Ett utvecklings- och pilotprojekt pågår som ska aktivera ett landsbygdsbaserat cirkulärt system och utveckla en konkret och verklighetsförankrad verksamhetsmodell för hur man kan använda biomassa producerad utanför produktiva åkrar för att öka resiliens vid torka, ha mera tillgång till foder och öka självförsörjning av näringsämnen och biologisk aktivitet i åkrarna. Projektet är ännu inte slutredovisat.

Förbättra jordbruksföretagens möjligheter att överleva och konkurrenskraften inom alla typer av jordbruk i alla regioner och främja innovativ jordbruksteknik och hållbar skogsförvaltning (unionsprioritering 2).

Efter två mellanår med en minskad efterfrågan för lantbruksinvesteringar ökade investeringsviljan igen märkbart under år 2023. Sammanlagt 1,5 miljoner euro beviljades finansiering under 2023. Med den utökade programbudgeten 2022 - 2023 uppgår de ackumulerade betalningarna till 67 %. 78 % av projekten har erhållit slutbetalning.

Intresset för att bli lantbrukare motsvarar det som programmerats och 32 lantbrukare har beviljats startstöd vilket ger en måluppfyllelse på 97 %.

I programmets resultatram (Tabell F) är uppsatt målsättningar för det finansiella genomförandet och omfattningen av jordbruksföretag som tagit del av programmets finansiering. De förverkligade utgifterna i förhållande till de uppsatta målsättningarna uppgår till 69 %. Måluppfyllelsen för antalet jordbruksföretag som erhållit investeringsstöd och startstöd från programmet uppgår till 81 %.

Främja livsmedelskedjans organisation, inklusive bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (unionsprioritering 3).

I förhållande till programbudgeten är måluppfyllelsen i resultatramen för de offentliga utgifterna 71,88 % (Tabell F).

Under året beviljades inte finansiering från åtgärden samarbete (M16) och endast två företag beviljades stöd för livsmedelsförädling (M04.2). Investeringsviljan har ännu inte återhämtat sig till nivån före Covid 19-pandemin och i samband med den senaste programändringen överfördes 650 000 euro av programbudgeten för livsmedelsförädling till åtgärden Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (prioritet 4).

Återställa, bevara och förbättra ekosystem som är relaterade till jord- och skogsbruket (unionsprioritering 4)

Inom landsbygdsutvecklingsprogrammet infördes under övergångsperioden åtgärden grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (M07) med möjlighet att finansiera miljöutredningar och -inventeringar samt åtgärder för att öka miljömedvetenheten hos olika aktörer på landsbygden. Kring åtgärden finns det ett aktivt engagemang för att främja jordbrukets vattenvård och biologiska mångfald genom samarbete, innovation & lokalt genomförande.

Redan vid utgången av år 2022 var hela programbudgeten bunden i sin helhet och programförvaltningen föreslog därför under året att avsätta ytterligare medel till åtgärden. Lantbrukets miljö- och klimatpåverkan konstaterades ha ett ständigt behov av utvecklande arbete.

Programförvaltningen konstaterade dessutom att en motsvarande åtgärd inte finns inom CAP-strategiplanen för 2021 - 2027. Förslaget till ökad budget för åtgärden kunde därmed knyta ihop programperioderna så att under övergångsperioden genomförs utredningar och planer och förslag på konkreta åtgärder (ickeproduktiva investeringar) kan senare genomföras och finansieras genom åtgärder inom CAP-strategiplanen. Med en programändring kunde tilläggsfinansieringen förverkligas genom en omfördelning av 650 000 euro från investeringar inom livsmedelsförädling (M04) till åtgärden grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (M07).

Samtliga åtaganden om miljö- och klimatvänligt jordbruk och åtaganden om ekologisk produktion löpte ut 30.4.2023 och de sista betalningarna verkställdes under våren 2023.

För den miljörådgivning som erbjudits inom programmet har efterfrågan saknats.

Främja resurseffektivitet och stödja övergången till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn (unionsprioritering 5).

I samband med förlängningen av programperioden med övergångsåren 2021 – 2022 infördes nya investeringsåtgärder riktade mot bevattnings- och energi med en totalbudget om 2,576 miljoner euro. Antalet investeringar i energibesparingar förväntas uppgå till 25. 300 ha bevattnad mark förväntas ställa om till effektivare bevattningsystem.

I förhållande till programbudgeten är måluppfyllelsen för de offentliga utgifterna 36 % och för antalet investeringar i förnyelsebar energi 48 %. Måluppfyllelsen gällande investeringar för bevattnad mark uppgår till 105 % (Tabell F).

Till följd av omständigheterna efter Rysslands invasion av Ukraina påverkade energiprisernas utveckling lantbruket starkt vilket ledde till en fortsatt stor efterfrågan på finansiering av kostnadsbesparande energiinvesteringar. Samtidigt konstaterades att en del budgetmedel som tilldelats för investeringar som effektiviserar vattenanvändningen inom jordbruket inte blivit utnyttjade. Den något lägre nyttjandegraden kunde härledas till något lägre projektkostnader än förväntat trots att intresset för åtgärden varit stor.

Med en programändring kunde tilläggsfinansieringen förverkligas genom en omfördelning av 300 000 euro från investeringar (M04) i fysiska tillgångar inom jordbruket (bevattning) till energiinvesteringar inom jordbruket.

I januari 2024 har ytterligare finansiering beviljats en stor investering i förnyelsebar energi varvid 75 % av den reviderade budgeten (programändring godkänd 7.2.2024) för unionsprioriteten är bunden.

Efterfrågan på finansiering för energiinvesteringar inom livsmedelsförädling har varit mindre än förväntat. Ukraina krisen och det osäkra läget som drabbat hela samhället och i synnerhet finansmarknaden med det höjda ränteläget och en kraftiga inflation som följd i kombination med höga energikostnader hade gjort att de åländska livsmedelsföretagen skjutit fram eller avvaktat med investeringar i verksamheterna vilket i sin tur minskat efterfrågan på finansiering.

Den slutliga måluppfyllelsen erhålls då alla betalningar verkställts senast vid utgången av år 2025.

Unionsprioritering 6

Genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin har förlöpt mycket bra. Under året har det inte beviljats ny finansiering då budgeten redan överskridits. Överskridning av budgeten har möjliggjorts till den del det har återbokats medel för projekt som inte nyttjat hela sin beviljade finansiering. Sammanlagt 81 projekt har beviljats stöd varav 79 projekt (98 procent) är avslutade. Betalningarna uppgår till 92 procent av budgeten (Tabell F). LAG-gruppens verksamhet har omfattat hela Åland varmed indikatorn för befolkning som omfattas av LAG-gruppen är uppfylld (Tabell F)

Under året har representanter för den lokala aktionsgruppen deltagit i Leader Inspired Network Community i syfte att utbyta erfarenheter och skapa kontakter inför samarbeten.

E-administration

Ärendehanteringssystemet för administration och kontroll av företags- och projektstöden i Hyrrä fungerar och betalningarna har skett utan större störningar. Ansökningarna sker elektroniskt via Hyrrä. Övervakningarna som genomförs dokumenteras i en promemoria och rapporteras till Livsmedelsverket.

Det integrerade administrations- och kontrollsystem för arealstöden (Stödtillämpningen) har uppdaterats inför den nya programperioden 2023–2027. Samtliga inlämnade ansökningar som lämnats in under år 2023 hör till programperioden 2023–2027.

Alla betalningar från Hyrrä och Stödtillämpningen har skett genom Livsmedelsverkets Samposystem.

Övervakning och kontroll

För att försäkra kvalitet och effektivitet i genomförandet av programmet utförs systematiska och regelbundna kontroller av inlämnade ansökningar både gällande företags- och projektstöd samt arealbaserade stöd. Kontrollerna görs för att försäkra en korrekt betalning och effektivt utnyttjande av fondmedel.

Arealbaserade stöd

På basen av de uppgifter som finns i det integrerade administrations- och kontrollsystemet har det för de arealbaserade ersättningarna gjorts årligen korskontroller och riskanalyser av uppgifter som lämnats in av stödmottagarna. Därutöver görs administrativa kontroller av samtliga stödansökningen i samband med handläggningen, kontroller på plats och kontroller utgående från stödmottagarnas dokumentation.

Under växtperioden har kontroller på plats gjorts årligen hos minst 5% av alla stödmottagare som har valts ut av Livsmedelsverket både slumpmässigt och med riskanalys. På samma gårdar har en kontroll gjorts under vinterperioden utgående från stödmottagarnas skiftesbokföring och övrig dokumentation. Tvärvillkoren har årligen kontrollerats på minst 1% av stödmottagarna.

På grund av att samtliga åtaganden tillhörande programperioden 2014 – 2022 upphörde 30.4.2023 har kontrollerna under år 2023 bestått endast av dokumentkontroller som hör till stödåret 2022 på de gårdar som var föremål för helgårdskontroll under växtperioden 2022.

Dokumentkontrollen utfördes på de gårdar som år 2022 hade ansökt om miljöersättning för balanserad användning av näringsämnen eller ersättning för ekologisk produktion. Kontrollen utfördes på totalt 15 gårdar. Sådana brister som ledde till sanktioner konstaterades på 7 gårdar. Samtliga var uttagna med riskanalys till helgårdsövervakning sommaren 2022. De flesta sanktionerna föranleddes av att gården saknade markkartering eller stallgödselanalys eller av att markkarteringen var bristfällig.

De verkställda återkraven under perioden 1.1. - 31.12.2023 uppgick till 86 454,73 euro. I återkraven ingår stöd som har betalats ut under tidigare år.

Projekt- och företagsstöd

På basen av de uppgifter som finns i ärendehanteringssystemet för administration och kontroll av företags- och projektstöden (Hyrrä) har administrativa kontroller av samtliga stödansökningar gjorts. För investeringar görs ett kontrollbesök på plats innan slutbetalning verkställs.

Under perioden 1.1. - 31.12.2023 har ett återkrav verkställts till ett belopp om 12 740,99 euro. Återkravet avser ett stöd som har betalats ut under ett tidigare år.

Under året har Livsmedelsverket gjort slumpmässiga kontrollurval medan landskapsregeringen har gjort det riskbaserade urvalet för på kontroller på plats (5%). Det riskbaserade urvalet meddelas Livsmedelsverket.

Under året togs till övervakning sammanlagt sju projekt med ett slumpmässigt urval och två projekt med ett riskbaserat urval. Tre av kontrollerna på plats har slutförts under år 2023 och ytterligare fem under det första kvartalet 2024. Den sista kontrollen kommer att slutföras under det första halvåret 2024.

I samband med de slutförda kontrollerna har det inte uppdagats sådana brister som skulle föranlett ett återkrav av utbetalda medel.

Under året togs till övervakning sammanlagt tre investeringar bland de åtaganden som ännu varit öppna (varaktighetskontroll 1 %). Landskapsregeringen gjorde ett slumpmässigt urval kompletterat med ett urval beaktande risker och ekonomiska konsekvenser. Urvalet och utfallet av kontrollerna har meddelats till Livsmedelverket.

I samband med kontrollerna har det inte uppdagats sådana brister som skulle föranlett ett återkrav av utbetalda medel.

Rapportering till kommissionen

Livsmedelsverket ansvarar i enlighet med avtal mellan Ålands landskapsregering och Livsmedelsverket för upprättandet av kontrollrapporter som också har skickats till Kommissionen.

3.2. Mekanismer för kvalitet och effektivitet.

	Förenklade kostnadsalternativ (proxy genereras automatiskt)		
	<i>Finansiell ram OP (Ejflu)</i>	<i>% planerad andel av utgifterna med förenklade kostnadsalternativ i förhållande till finansiell ram i OP</i>	<i>% andel av verkställda utgifter som täcks med förenklade kostnadsalternativ (ackumulerat)</i>
Fonds specifika metoder EU 1303/2015 artikel 67(5)	euro	% (Genererats från SFC) uppdateras från SFC	% (Genererats från SFC) Uppdateras från SFC

4. ÅTGÄRDER SOM VIDTAGITS FÖR ATT UPPFYLLA KRAV PÅ TEKNISKT STÖD OCH PUBLICITET FÖR PROGRAMMET

4.1 Upprättande av ett nationellt landsbygdsnätverk och vidtagna åtgärder enligt sin

handlingsplan (förvaltningsstruktur och enhet för nätverksstöd)

Landskapsregeringen ingår i det nationella landsbygdsnätverket som sprider information om programmet på landsnivå och som administreras via Finlands landsbygdsprogram.

Inom ramen för landsbygdsnätverkets verksamhet har representanter för Landsbygdsverket i mars 2023 besökt landskapsregeringen och den lokala aktionsgruppen på Åland för gemensamt utbyte av information gällande vad som är aktuellt inom nätverket och om Leader Ålands verksamhet.

4.2 Åtgärder som vidtagits för att skapa publicitet för programmet

Ålands landskapsregering utgör förvaltningsmyndighet för landsbygdsprogrammet och är därmed huvudansvarig för genomförandet av programmets kommunikationsplan. Gällande de åtgärder som genomförs genom Leader-metoden ansvarar den lokala aktionsgruppen för informationsinsatserna. Inom ramen för det landsomfattande landsbygdsnätverket möjliggörs även informationsinsatser i samarbete med Ålands landskapsregering.

Programmets målgrupper utgörs huvudsakligen av stödmottagare och potentiella stödmottagare, övriga aktörer (intressebevakare, näringslivsorganisationer, massmedia, kommuner etc) samt den breda allmänheten.

Förvaltningsmyndighetens huvudsakliga informationskälla är landskapsregeringens hemsida. [Programdokumentet](#) finns tillgängligt för alla målgrupper. Årligen publiceras även på hemsidan en sammanfattning av programmets genomförande samt de utvärderingsrapporter som gjorts av externa utvärderare. Övervakningskommitténs arbete har kunnat följas genom att ta del av publicerade [mötesprotokoll](#). Under 2023 lanserades stödportalen [stod.ax](#) där information finns om landskapsregeringens möjligheter att bevilja ekonomiskt stöd. På portalen finns information om vilka åtgärder/projekt som kan finansieras, vilka kostnader som kan godkännas och hur man ansöker om ett stöd.

Under året har information kontinuerligt även lagts ut på jordbruksbyråns [Facebook-sida](#) .

Jordbruksbyråns nyhetsbrev har distribuerats till alla jordbrukshushåll på Åland och finns dessutom att läsa på landskapsregeringen hemsida [Jordbruksbyrån informerar](#). Nyhetsbrev 1-6/2023 har innehållit information om bl.a. tidtabeller för finansieringsansökningar och stödutbetalningar.

Offentlighetsprincipen har dessutom möjliggjort en god massmedial bevakning av projekt som erhållit programfinansiering.

Information om projektstöden har i huvudsak skett i direkt kontakt med bankerna och berörda lantbrukare och andra stödmottagare. De som erhåller programfinansiering informeras vid enskilda möten om de villkor som är anknutet till finansieringen.

I samband med informationsåtgärderna har landskapsregeringen iakttagit de tekniska kännetecken som föreskrivs i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014. Upplysningstavlor med information om jordbruksfondens delfinansiering av projekt har distribuerats till stödmottagare vilka erhållit investeringsstöd.

Den lokala aktionsgruppen har ansvarat för sina informationsinsatser. På leader.ax publiceras nyheter, information om ansökan och redovisning, beviljade projekt och annat inspirationsmaterial. Lokalkraft Leader Åland har även varit aktiv på sociala media Facebook och Instagram. Andra marknadsföringskanaler som använts under året är bl.a. lokala tidningar, kommunblad och radio, Landsbygdens Folk, Fiskarposten och Landsbygdsnytt. Information har även spridits via samarbetsorganisationer och nätverk. Leader har även frekvent varit omnämnt i lokalmedia.

Under året har den lokala aktionsgruppen på Åland deltagit i möten med de tvåspråkiga leadergrupperna i Finland.

I mars besökte representanter från landsbygdsnätverket aktionsgruppen för information om vad som är aktuellt inom nätverket och om Leader Ålands verksamhet.

Bilaga 1

Kalenderår 1.1.2023-31.12.2023

Tabell A: Beviljade offentliga utgifter (€)					
	Delåtgård		F/A/P	Åtaganden	Totalt per åtgård
				Offentliga utgifter totalt	
M01	Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder (artikel 4)	1.1	2A	21 430,08	21 430,08
M02	Rådgivningstjänster (artikel 15)	2.1	2A	21 719,44	21 719,44
M02	Rådgivningstjänster (artikel 15)	2.1	P4		
M04	Investeringar i fysiska tillgångar (artikel 17)	4.1	2 A	1 531 902,27	
		4.1	5A	333 817,26	
		4.1	5C	240 580,40	
		4.2	3 A	41 700,00	
		4.2	5C	0,00	
		4.3	4A	0,00	
M06	Jordbruks- och affärsutveckling (artikel 19)	6.1	2B	0,00	0,00
M07	Grundläggande tjänster på landsbygden	7.6	4B	0,00	0,00
M10	Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28)		P4	0,00	0,00
M11	Ekologiskt jordbruk (artikel 29)		P4	0,00	0,00
M13	Stöd till områden med naturliga (artikel 31)		P4	0,00	0,00
M16	Samarbete	16.1	3A	0,00	0,00
M19	Stöd till Leader-program för lokalt ledd utveckling (artikel 35)	19.1	6 B	0,00	
M19	Stöd till Leader-program för lokalt ledd utveckling (artikel 35)	19.2	6 B	0,00	0,00
M19	Stöd till Leader-program för lokalt ledd utveckling (artikel 35)	19.3	6 B	0,00	
M19	Stöd till Leader-program för lokalt ledd utveckling (artikel 35)	19.4	6 B		
M20	Tekniskt stöd till medlemsstaterna (artikel 51-54)				0,00
Totalt				2 191 149,45	2 191 149,45

Tabell B 1: Förverkligat utfall (2014-År N ackumulerat)															
	P2		P3		P4			P5			P6		Totalt		
	2a	2b	3a	3b	a b c	5a	5b	5c	5d	5e	6a	6b		6c	
Åtgärd 01	Stöd till yrkesutbildnings- och kompetensutvecklings- åtgärder kunskapsöver (1.1)	Antal insatser	35,00											35,00	
		Antal deltagare i utbildningskurser	914											914,00	
		Antal utbildningsdagar	45,50											45,50	
		Totala offentliga utgifter	88 812,71												88 812,71
Åtgärd 02		Totala offentliga utgifter (€)	88 812,71											88 812,71	
		Antal stödmottagare som fått rådgivning (2.1)	138,00											138,00	
		Antal insatser	138,00											138,00	
		Totala offentliga utgifter €	63 623,63												63 623,63
Åtgärd 04		Investeringar (lantbruksföretag) (4.1)	218,00						14,00		10,00			242,00	
		Investeringar (bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter) (4.2)			31,00										33,00
		Antal insatser som får stöd (4.1-4.2 och 4.3)													
		Antal företag som får stöd för investeringar i jordbruksföretag (4.1)	89,00												1,00
Åtgärd 06		Totalt	15 553 058,57	12 908 179,71	65 709,25	399 298,46			11,00		10,00			110,00	
		Totala offentliga utgifter (€)	5 396 822,78	3 118 362,58	65 709,25	139 753,96			777 658,37					9 498 306,94	
		varav total investering 4.1	5 396 822,78			139 753,96			78 139,49					5 614 716,23	
		varav total investering 4.2		3 118 362,58					699 518,88					3 817 881,46	
Åtgärd 07		varav total investering 4.3			65 709,25									65 709,25	
		Antal stödmottagare (6.1)													
		Total investering (€) (offentligt/privat)		32,00										32,00	
		Totala offentliga utgifter (€)		0,00										0,00	
Åtgärd 16		Totala offentliga utgifter (€)		1 044 000,00										1 044 000,00	
		Antal insatser som får stöd för utarbetande av en plan för samhällsutveckling och N2000/HNV			1									1	
		Totala offentliga utgifter (€)			204 763,51									204 763,51	
		Antal jordbruksföretag bland försörjningskedjans aktörer som deltar i samarbete/lokal saluföring (16.4)													
	Totala offentliga utgifter (€)		44 205,22	1,00										44 205,22	

Tabell B2.2 Uppföljning av Leader - Huvudsakligt Fokusområde Det huvudsakliga fokusområde ett Leaderprojekt bidrar till (ett värde per projekt)		
Leader	Fokusområde	Värde (2014 - År N Ackumulerat)
Åtgärd 19	6B	64 408
	Befolkning som får ta del av förbättrade tjänster/infrastrukturer	

Tabell 2.3 Övervakning tekniskt stöd			
TA annat än nätverkande	Totala offentliga utgifter €	Administrativa kostnader (personal, material etc)	1 418 992,60
		Andra kostnader (studier, utbildning ...)	0,00
			1 418 992,60

Tabell B4 - Totala offentliga utgifter för projekt som stöder även andra fokusområden (AIR) Ackumulerat			
Prioritet/Fokusområde	Totala offentliga utgifter - År N Ackumulerat Fokusområde programmerat	Totala offentliga utgifter - År N Ackumulerat Stöder andra fokusområden sekundärt	Totala offentliga utgifter - År N Ackumulerat Stöder andra fokusområden sekundärt
P1	196 641,56		151 549,41
P2	2A	5 549 259,12	3 991 156,22
	2B	1 044 000,00	2 390,07
P3	3A	3 162 567,80	2 859 124,98
	3B		
P4	4A	38 206 912,15	9 915 047,40
	4B	19 516 034,50	2 475 915,51
	4C	775 454,86	2 768 269,61
P5	5A	139 753,96	19 076,59
	5B		
	5C	777 658,37	1 815,00
P6	5D		7 219 735,26
	5E		4 172 975,49
P6	6A		22 221,68
	6B	2 004 807,73	
6C			

information hämtas från övriga tabeller

Tabell C1.1 Övervakning av utfall fördelat på typ av område					
	Område som inte har naturliga och andra särskilda begränsningar	Område med naturliga och andra särskilda begränsningar			Totalt
		Bergsområde	Annat	Särskilda begränsningar	
Åtgärd 4				9 498 306,94	9 498 306,94
Åtgärd 6				1 044 000,00	1 044 000,00
	Totala offentliga utgifter (€) (4.1 och 4.2)				
	Totala offentliga utgifter (€) (6.1)				

Tabell C1.2 Övervakning av utfall fördelat på typ av område	
Totalt	av vilka Natura 2000
16 250 519,57	0,00
KUMULATIVT	
Åtgärd 10	Totala offentliga utgifter (€) Inkl. EURI

Tabell C1.3 Övervakning av utfall fördelat på typ av område	
Totalt	av vilka ekologiska företag
55 518 312,16	10 749 385,77
KUMULATIVT	
Åtgärd 4, 6, 10 och 13	Totala offentliga utgifter (€) 4.1, 6.1, 10, 13

Tabell C2.1 Övervakning av utfall fördelat enligt ålder och kön											
						2B		P4	P5	P6	Totalt
						2A					
Åtgärd 4	Antal företag/stödmottagare som fått stöd Investeringar i jordbruksföretag (4.1)	Ålder (<=40)	man	22					7		29
				1							1
				53				11			64
				2			1			3	
Åtgärd 6	Antal företag/stödmottagare som fått stöd (6.1)	Ålder (>40)	man	11					2		13
				89				21		110	
				29						29	
				2						2	
	Andra icke personer	Andra icke personer	man	1							1
				32						32	

Tabell C2.2 Övervakning av utfall fördelat enligt typ av jordbruksbransch										
	Total	Åkergrödor	Trädgårdsväxter	Vin	Mjölk	Andra permanenta grödor	Andra betesdjur	Granivores	Blandat (Grödor och produktionsdjur)	Icke jordbruk (livsmedels-sektorn)
Åtgärd 4	245	54	88		24	21	34	5	19	
	5 752 007,23	1 043 806,20	1 662 370,30	0,00	676 993,76	617 037,65	1 341 658,66	114 718,94	295 421,72	0,00
Åtgärd 6	32	13	6		2	1	4	2	4	
	1 044 000,00	420 000,00	192 000,00		72 000,00	36 000,00	144 000,00	48 000,00	132 000,00	0,00

Tabell C2.3 Övervakning av utfall fördelat enligt typ av storlek						
	Total	< 5 Ha	>=5 Ha till <10 Ha	>=10 Ha till <20 Ha	>=20 Ha till <50 Ha	>=50 Ha
Åtgärd 4	245	3	10	33	63	136
	5 752 007,23	51 013,83	247 394,66	813 069,72	1 542 347,46	3 098 181,56
Åtgärd 6	32	3	1	4	18	6
	1 044 000,00	72 000,00	36 000,00	120 000,00	624 000,00	192 000,00

Tabell C2.5 Övervakning av insatser för stöd som lindrar effekterna av Covid-19-krisen och återhämtningsåtgärder		
Åtgärd 7	Offentliga utgifter	204 763,51
Åtgärd 10	Offentliga utgifter	807 210,60
Åtgärd 16	Offentliga utgifter	44 205,22

Unions priorite ring	Tabell D: Måluppfyllelse						
	Godkända ansökningar			Måluppfyllelse			
	Fokus- område	Utfallsindikator	Godkända ansökningar (betalningar) 2014-År N	Utfallsindikator (Betalningar, hämtar från tabell B)	Mål indikator	Måluppfyllelse*	
1	1A				0,69 % av utgifter inom ramen för artiklarna 14,15 och 35 i förhållande till programmets totala finansieringsram (art. 14, 15 och 35)	0,26 %	
	1B				15 samarbetsprojekt som fått stöd	1	
	1C				Totalt antal deltagare (700 st) som utbildats (art.14)	914	
2	2A	Antal företag som får stöd för investeringar i jordbruksföretag (4.1)	89	89	Andel av jordbruksföretag med stöd från ett landsbygdsprogram för investeringar i omstrukturering eller modernisering (20,00 %)*	15,34 %	
	2B	Antal stödmottagare (jordbruksföretag) som får nyetableringsstöd - unga jordbrukare (6.1)	32	32	Andel av jordbruksföretag med stöd från ett landsbygdsprogram för affärsutveckling/ investeringar för unga jordbrukare (5,69 %)*	5,52 %	
	4A	Nya värden enligt programändrin 6			T9: Jordbruksmark som omfattas av åtagande som stöder biologisk mångfald och/eller landskap (4 601,00 ha)	4 840	
					Andel av jordbruksmark som omfattas av åtagande som stöder biologisk mångfald och/eller landskap (23,45 %)*	24,67 %	
					Skogen (M04)	67 000	
	4B	Nya värden enligt programändrin 6			T8: Procentandel skog eller annan trädbevuxen areal som omfattas av åtagande som stöder biologisk mångfald (100 %)	100,00 %	
					Jordbruksmark som omfattas av åtagande för att förbättra vattenförvaltning (13 387,00 ha)	13 215	
	4C	Nya värden enligt programändrin 6			Andel av jordbruksmark som omfattas av åtagande som förbättrar vattenförvaltning (68,23 %)*	67,35 %	
Jordbruksmark som omfattas av åtagande för att förbättra markskötsel och/eller förebygga jorderosion (3 962,00 ha)					4 162		
5A	5C	O2 Totalt investeringar	3 006 306,00	3 006 306,00	Andel av jordbruksmark som omfattas av åtagande för att förbättra markskötsel och/eller förebygga jorderosion (20,19 %)*	21,21 %	
					(300 ha) av bevattnad mark (850 ha) som ställs om till effektivare bevattningssystem (35,29 %)	36,98 %	
6	6A				5 700 000 euro total investering i förnyelsebar energiproduktion	3 006 306,00	
					Arbetsstillfällen som skapats i projekt som får stöd - Män	0	
	6B					Arbetsstillfällen som skapats i projekt som får stöd - Kvinnor	0
						100 % av landsbygdsbefolkning som omfattas av lokala utvecklingstrategier *	107,71 %
						Befolkning (25 000) netto som drar nytta av förbättrade tjänster	64 408
						Andel av befolkningen som drar nytta av förbättrade tjänster (88,17 %)*	227,16 %
Arbetsstillfällen som skapats genom projekt som får stöd (Leader) -Män	5,25						
Arbetsstillfällen som skapats genom projekt som får stöd (Leader) -Kvinnor	1,40						

Tabell G1 - Tabell över specifika mål						
Kod	Namn på målkategori	Fokusområde	Enhet	Målvärde 2023	Måluppfyllelse	Comments
T-AX01	Total investering	3A	euro	17 600 000,00	12 908 179,71	

Tabell E: Övervakning av offentliga utgifter för åtgärder med övergångsbestämmelser			
Åtgärder EU 1305/2013	Koder enligt EU 1305/2013	Koder enligt EU 1305/2013	Totala offentliga utgifter
Artikel 14	1	331,111	0,00
Artikel 15	2	114,115	0,00
Artikel 16	3	132, 133	0,00
Artikel 17	4	216, 121, 125, 123	0,00
Artikel 18	5	126	0,00
Artikel 19	6	112,141,311,312,313	0,00
Artikel 20	7	321,322,323	0,00
Artikel 21	8	221,222,223,226,227,122,123	0,00
Artikel 27	9	142	0,00
Artikel 28	10	214	0,00
Artikel 29	11	214	0,00
Artikel 30	12	213,224	0,00
Artikel 31	13	211,212	0,00
Artikel 33	14	215	0,00
Artikel 34	15	225	0,00
Artikel 35	16	124	0,00
Artikel 32 1303/2013 Art 42 RD	19	411,412,413,421,431	0,00
		Åtgärder utan fortsättning	
		113	0,00
		131	0,00
		341	0,00

Tabell F - Uppfyllande av indikatorer för resultatramen						
	Förverkligande av indikatorer för resultatram *	Justeringar för tilläggsbetalningar	Målpuppfyllelse **	De Imål 2018	Mål 2025	
	Totala offentliga utgifter (€)	6 593 259,12	69,27 %	20 %	9 517 713,37	
Unionsprioritering 2	Antal jordbruksföretag med stöd från ett landsbygdsprogram för investeringar i omstrukturering eller modernisering (2A) + antal jordbruksföretag med stöd från ett landsbygdsprogram affärsutveckling/ investeringar för unga jordbrukare (2B)	121,00	81,21 %	20 %	149,00	
Unionsprioritering 3	Totala offentliga utgifter (€)	3 162 567,80	71,88 %	20 %	4 400 000,00	
	INKL EURI	58 498 401,51	101,30 %	50 %	53 418 708,48	
Unionsprioritering 4	Jordbruksmark som omfattas av åtaganden som stöder biologisk mångfald (ha) (4A)+ Jordbruksmark som omfattas av åtaganden för att förbättra vattenförvaltning (ha) (4B)+Jordbruksmark som omfattas av åtaganden för att förbättra markskötsel och/eller förebygga jorderosion (ha) (4C) Ingår areal som betalas med EURI					
	Totala offentliga utgifter (€)	13 951,42	115,99 %	78 %	12 028,00	
Unionsprioritering 5	Antal investeringar i energibesparingar och energieffektivitet + i förnybar energiproduktion	12,00	48,00 %		25,00	
	Bevattnad mark (ha) som ställs om till effektivare bevattningssystem	314,32	104,77 %		300,00	
Unionsprioritering 6	Befolkning som omfattas av LAG-gruppen (6B)	30 541,00	106,54 %	100 %	28 666	
	Totala offentliga utgifter (€)	2 004 807,73	92,34 %	15 %	2 171 049,38	
Tabell F - Uppfyllande av indikatorer för resultatramen						
	Förverkligande av indikatorer för resultatram år 2020*	Justeringar för tilläggsbetalningar	Målpuppfyllelse 2019**	De Imål 2018	Mål 2023	
Unionsprioritering 3	Antal insatser (projekt) för investeringar i bearbetning/marknadsföring och/eller utveckling av jordbruksprodukter (3A)	31,00	77,50 %	20 %	40,00	
Unionsprioritering 4	Total areal för stöd till områden med särskilda begränsningar (M13)	14 267,96	98,40 %	80 %	14 500,00	

Bilaga 2 Sammanfattning av årlig genomföranderapport 2023 för Ålands landsbygdsutvecklingsprogram 2014 - 2022.

Som helhet har genomförande av programmet fungerat bra med beaktande av att den senare delen av programperioden påverkat lantbruksbranschen som upplevt en mycket osäker period.

I december 2020 antogs den s.k. övergångsförordningen² där programperioden förlängdes med två övergångsår (2021 – 2022). Förlängningen innefattade en ökad budget samt tillförsel av återhämtningsfinansiering från Europeiska unionens återhämtningsinstrument.

Programbudgeten ökade med övergångsåren till totalt 80 miljoner euro. Jordbruksfondens andel (EU) uppgår till 29,4 miljoner euro. Fördelningen mellan de arealbaserade stöden och företags- och projektstöden utgör 73 % respektive 27 % av budgeten.

Vid utgången av året hade 90 % av den totala programbudgeten för de samlade EU delfinansierade åtagandena och insatserna betalats ut. Samtliga åtaganden om miljö- och klimatvänligt jordbruk och åtaganden om ekologisk produktion löpte ut 30.4.2023 och de sista betalningarna verkställdes under våren 2023. För projektstöden uppgår de ackumulerade betalningarna till 66 procent och betalningar kan ännu verkställas under åren 2024 och 2025.

Utvecklingen var under 2023 fortsatt utmanande till följd av de till Ukrainakrisen kopplade sanktionerna som påverkade drivmedel, gödsel och andra insatsvaror som trots en stabilisering fortfarande var på en hög nivå. Perioden har kännetecknats av inflation och höga konsumentpriser men svårt för producenterna och större prisfluktuationer. Importen av vissa utländska råvaror som spannmål och äpple ökade som en följd av den turbulens som uppstått när livsmedelsflödet söker nya vägar i Europa. Energipriserna fick kostnaderna för gödselmedel att skjuta i höjden. Det höga kostnadsläget dämpades av ett krisstöd om en miljon euro till de jordbrukssektorer som drabbats hårt av specifika problem som påverkade jordbruksproducenternas lönsamhet.

Av den återhämtningsfinansiering som Åland fick ta del av för att stödja återhämtningen efter Covid 19-pandemin har 1,056 miljoner euro (58 %) av den totala budgeten på 1,8 miljoner euro betalats ut. Inom åtgärden miljöersättning (M10) har alla betalningar slutförts. Inom de två övriga åtgärderna Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (M07) och Samarbete (M16) har tills vidare ett av fem beviljade projekt slutförts och erhållit slutbetalning.

Efter två mellanår med en minskad efterfrågan för lantbruksinvesteringar ökade investeringsviljan igen märkbart under år 2023. Sammanlagt 1,5 miljoner euro beviljades finansiering underåret som gick. Med den utökade programbudgeten 2022 - 2023 uppgår de ackumulerade betalningarna till 67 %. 78 % av projekten har erhållit slutbetalning.

² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2020/2220 av den 23 december 2020 om fastställande av vissa övergångsbestämmelser för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) under åren 2021 och 2022 och om ändring av förordningarna (EU) nr 1305/2013, (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 1307/2013 vad gäller resurser och tillämpning under åren 2021 och 2022 och förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller resurser och fördelningen av sådant stöd under åren 2021 och 2022

Intresset för att bli lantbrukare motsvarar det som programmerats och 32 lantbrukare har beviljats startstöd vilket ger en måluppfyllelse på 97 %.

Till följd av omständigheterna efter Rysslands invasion av Ukraina påverkade energiprisernas utveckling lantbruket starkt vilket ledde till en fortsatt stor efterfrågan på finansiering av kostnadsbesparande energiinvesteringar. Samtidigt konstaterades att en del budgetmedel som tilldelats för investeringar som effektiviserar vattenanvändningen inom jordbruket inte blivit utnyttjade. Den något lägre nyttjandegraden kunde härledas till något lägre projektkostnader än förväntat trots att intresset för åtgärden varit stor.

Med en programändring kunde tilläggsfinansiering förverkligas genom en omfördelning av 300 000 euro från investeringar (M04) i fysiska tillgångar inom jordbruket (bevattning) till energiinvesteringar inom jordbruket.

Efterfrågan på finansiering för energiinvesteringar inom livsmedelsförädling hade däremot varit mindre än förväntat. Det osäkra läget som drabbat hela samhället och i synnerhet finansmarknaden med det höjda ränteläget och en kraftig inflation som följd i kombination med höga energikostnader har gjort att de åländska livsmedelsföretagen skjutit fram eller avvaktat med investeringar i verksamheterna vilket i sin tur minskat efterfrågan på finansiering. Under året beviljades endast ett företag stöd för livsmedelsförädling. Investeringens viljan har ännu inte återhämtat sig till nivån före Covid 19-pandemin.

Under övergångsåren 2021 - 2022 infördes en ny åtgärd Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden med möjlighet att finansiera miljöutredningar och -inventeringar samt åtgärder för att öka miljömedvetenheten hos olika aktörer på landsbygden. Redan vid utgången av år 2022 var hela programbudgeten bunden i sin helhet. Lantbrukets miljö- och klimatpåverkan konstaterades ha ett ständigt behov av utvecklande arbete. Den låga efterfrågan på finansiering för energiinvesteringar inom livsmedelsförädling möjliggjorde därmed en överföring på 650 000 euro till åtgärden. En motsvarande åtgärd finns inte inom CAP-strategiplanen för 2023 - 2027. En ökad budget kan knyta ihop programperioderna så att under övergångsperioden genomförs utredningar och planer och förslag på konkreta åtgärder (ickeproduktiva investeringar) kan senare genomföras och finansieras genom åtgärder inom CAP-strategiplanen.

Vid utgången av året har målsättningarna för livslångt lärande uppnåtts. Sammanlagt har åtgärden för kunskapsöverföring lockat över 900 deltagare.

De utnyttjade anslagen för rådgivningsinsatser ligger ännu på en lägre nivå än vad som initialt programmerades.

Med den nya samarbetsåtgärden som infördes med återhämtningsfinansiering till följd av pandemins verkningar är målsättningen att stärka livsmedelssektorn med ökad konkurrenskraft genom kort livsmedelskedja och försäljning av livsmedel på lokala marknader. Inom detta område ska även banden mellan jordbruk, livsmedelsproduktion och skogsbruk samt forskning och innovation stärkas. Under året avslutades ett projekt (förstudie) med syfte att skapa förutsättningar inför ett digitaliseringsprojekt riktat till livsmedelsproducenter och -

förädlare för att underlätta marknadsföring och försäljning samt digitalisering av arbetsprocesser inom administration. De två övriga projekten är ännu inte avslutade.

Genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin har förlöpt mycket bra. Under året har det inte beviljats ny finansiering då budgeten redan överskridits. Överskridning av budgeten har möjliggjorts till den del det har återbokats medel för projekt som inte nyttjat hela sin beviljade finansiering. Sammanlagt 81 projekt har beviljats stöd varav 79 projekt (98 procent) är avslutade.

Lägesanalys LBU 2014 - 2020 (2023)

Övervakningskommittémöte Mariehamn, Ålandica 14.5.2024

Bilaga 4

Konjunktur 2023

- År 2023 var ett mycket tufft år för många livsmedels- och jordbruksföretag. Jordbrukets samlade företagsinkomst minskade ytterligare 2023 med 5 (8) procent, + ökande räntor.
- Livsmedelsbranschen präglades under 2023 av en fortsatt osäker period. Med perspektiv till fjolåret kan konstateras att situationen till viss del hanterats väl och 2024 startar med en återhämtning.
- Efterfrågan av åländska jordbruksprodukter fortfarande är stark.
- Generellt sett har marknaden stabiliserat sig. Inflationen?

Äppel grönsaksodling (ÅTH)

- Trädgårdsrödorna med lök-, äpple och grönsaksodlingen kommer ur en säsong med volymmässigt bra skörd.
- Insatsvarorna som gödselmedel och växtskyddsmedel var fortsättningsvis dyra under året. Detta gäller främst gödselmedel men även el och transportkostnaderna har varit höga.
- Klimatförändringar börjar alltmera påverka produktionen avseende skadegörare, mognadstider, lagringsproblem.
- För äpplen har prisbildningen under 2023 påverkats av att konsumenterna på grund av sämre köpkraft i stor utsträckning valt billigare produkter.
- Pris störningar har även föranletts av Ukrainakriget som gjort att exportmarknader försvunnit för bland annat äpplen. Detta har i sin tur medfört störningar i den inhemska marknaden när stora mängder Polska äpplen sökt nya marknader.
- Inom äppelodlingen söker man framledes nya lagringståliga sorter. Grönsaksodlingen har haft ett relativt stabilt år.

Lök (ÅTH)

- Inom lökodlingen fick man goda skördar men även här har man haft större svinn i lagren mycket beroende på klimatförändringarna.
- Odlarna försöker man komma bort från användningen av växtskyddsmedel bland annat genom att använda nät som skyddar odlingen.
- Under 2024 ligger fokus inom lökodlingen på att jobba med jordhälsan.
- Man förväntar sig generellt att konsumenterna under 2024 börjar hitta tillbaka till de lite dyrare inhemska produkterna

Ålands mejeri (ÅCA)

- Det åländska mejeriet har under 2023 kunnat höja priset till mjölkleverantörerna väsentligt.
- Mejeriet resultat är på samma nivå men den ökade lönsamheten medför att utbetalningen till leverantörerna höjts med flera tiotal procentenheter.
- Man har konstaterat att konsumenternas mjölkkonsumtion minskar hela tiden, men det har man kunnat kompensera genom en utökad försäljning av ost och speciellt premium ostar till fastlandet.
- Över hälften av smör och osten exporteras idag från Åland.
- En viss oro finns idag för att invägningen till mejeriet skall minska, vilket skulle vara illa när man nu kan sälja mer än vad man producerar.
- Under 2024 arbetar man vidare på den goda trenden med bland annat premiumprodukter på den fastländska marknaden.

Köttproduktion Slakteri (Dahlmans)

- Kött verkar vara den produkt som påverkats mest av den allmänna konjunkturen och inflationen.
- Efterfrågan på de ädlare detaljerna har kraftigt minskat och aktörerna i Finland har fått frysa in relativt stora mängder. För det åländska slakteriet var 2023 ett dåligt år i och med inflationen. Man slaktade så lite som möjligt och fodertillgångsproblem på gårdarna som följd.
- Det åländska slakteriet är främst inriktat på nötkött.
- Man förväntar sig att även 2024 kommer att bli ett tufft år, men att det sedan skall börja lätta i och med att konsumenterna får ökad köpkraft.

Spannmål (AB lantbruk)

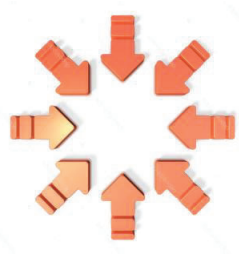
- Beträffande spannmål var 2023 ett år med låg skörd på grund av torkan och ca 60 % invägning, men normala priser.
- Ytterligare försämrades resultatet av höga insatskostnader vilket gjorde utmanande under 2023..
- Marknaden störs fortsättningsvis av såväl Ukraina som Rysslands behov att hitta nya marknader för sina produkter. Samtidigt som södra halvklotets skörd ser ut att bli god.
- Dyra transporter
- För 2024 är läget osäkert trots att priserna på insatsvaror kommit ned.

Landskapsregeringens åtgärder föranlett av ukrainakrisen och inflationen

- Ukrainakrisen medfört nationellt stöd till mjölkkor ca 241 000 (utbet 9 jan 2024). Grund i Ukrainaförordning och notifierat.
- Energi- och gödselkostnader 475 000 euro stöd (relativt lågt elpris på Åland). Grund i Ukrainaförordningen och notifierat.
- Transportstöd livsmedelsförädlingen 151 000 euro grund i de minimis.
- Axganmatstöd till skolor 201 000 euro.
- Stöd till mjölkkor och kalvar beviljades 2022. Även konsolideringslån beviljades 2022 (utan avgift dock bara 5 år)

Läget i LBU-programmet

- Europeiska unionens minsta program håller på att avslutas
- Programmet tilldelades genom programändring 6 under 2021 både återhämtningsfinansiering (1,86 milj) och övergångsanslag (från CAP 18,36 milj) som kunde beviljas ännu under år 2021 - 2023.
- I höstas (programändring 8) justerades livmedelförädling med 650 tusen till miljöinvesteringar och 300 000 euro till energi inom jordbruksinvesteringar.
- Programändring 8 presenterades och godkändes av programmets övervakningskommitté den 28 november 2023. Förslaget till programändring godkändes av kommissionen den 13 februari 2024.
- Arealbaserade stöd påbörjades under 2023.
- Åtgärderna inom CAP-planens projektstöd börjar implementeras successivt under första halvåret 2024.
- De ackumulerade betalningarna för de arealbaserade stöden inklusive nationellt finansierade tilläggsdelar uppgick till 99,26 procent av sin budget. För projektstödens 66 procent.
- Betalningar för projektstöd fram till utgången av år 2025.

Åtgärd Measure		FA/P	Budget Financial plan 2014-2022
M01	Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder (artikel 4)	Kurser m.m	170 000,00
M02	Rådgivningstjänster (artikel 15)	Rådgivning konkurrenskraft Miljörådgivning Jordbruks inv	100 000,00 20 000,00 8 059 713,37
M04	Investeringar i fysiska tillgångar (artikel 17)	Bevattning Energi Livsmedels inv Livsmedel energi Miljö inv (skog proj) Startstöd	675 866,36 800 000,00 3 750 000,00 1 100 000,00 500 000,00 1 188 000,00
M06	Jordbruks- och affärsutveckling (artikel 19)		
M07	Grundlägg tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (artikel 20)	Ny Återhämtningspengar	701 630,52
M07	Grundlägg tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (artikel 20)	P4	650 000,00
M10	Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28)	P4	15 266 381,41
M10	Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28)	Återhämtningspengar	819 515,88
M11	Ekologiskt jordbruk (artikel 29)	P4	9 167 650,00
M13	Stöd till områden med naturliga (artikel 31)	P4	28 464 581,73
M16	Samarbete (artikel 35)	Ny återhämtningspengar	300 000,00
M19	Stöd till Leader-program för lokalt ledd utveckling (artikel 35)	Förberedande Projekt Drift	10 000,00 1 801 049,38 360 000,00
M20	Tekniskt stöd till medlemsstaterna (artikel 51-54)		1 730 000,00
Totalt			75 634 484
		TabA	
M01, M02, M04, M06, M07, M16, M19 och M20			21 916 260
M10, M11 och M13			53 718 224
			75 634 484

Åtgärd Measure		Delåtgärd Submeasure	FA/P	Budget Financial plan 2014-2022	Beviljat Commitments	% av budget	% of fin-plan
M01	Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder (artikel 4)	1.1	2A	170 000,00	170 177,20	100 %	
M02	Rådgivningstjänster (artikel 15)	2.1	2A P4	100 000,00 20 000,00	162 455,50	134 %	
M04	Investeringar i fysiska tillgångar (artikel 17)	4.1	2 A 5 A 5 C	8 059 713,37 675 866,36 800 000,00	7 941 034,01 482 570,29 737 109,02	98 % 73 % 92 %	
		4.2	3 A 5C	3 750 000,00 1 100 000,00	3 557 626,31 699 518,88	95 % 63 %	
		4.3	P4(4A)	500 000,00	500 000,00	100,00 %	
M06	Jordbruks- och affärsutveckling (artikel 19)	6.1	2B	1 188 000,00	1 152 000,00	97 %	
M07	Grundlägg tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (artikel 20)	7.1	P4	650 000,00	548 000,00	84 %	
M16	Samarbete (artikel 35)	16.2	3 A	300 000,00	228 702,00	76 %	
M19	Stöd till Leader-program för lokalt ledd utveckling (artikel 35)	19.1 19.2 19.4	6 B 6 B 6 B	10 000,00 1 801 049,38 360 000,00	10 000,00 1 905 780,40 360 000,00	100 % 105 % 100 %	
M20	Tekniskt stöd till medlemsstaterna (artikel 51-54)			1 730 000,00	1 730 000,00	100 %	
Totalt					20 886 604,13		
M01, M02, M04, M06, M07, M16, M19 och M20				21 916 260	20 725 167,13	95 %	
M10, M11 och M13				53 718 224	53 838 562,67	100 %	

Åtgärd Measure		Budget Financial plan 2014-2022	Utfbetaln	Utfbetaltr	Andel av
M01	Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder (artikel 4)	170 000,00	88 813	52 %	89
M02	Rådgivningstjänster (artikel 15)	100 000,00	73 532	74 %	79
		20 000,00		0 %	
		8 059 713,37	5 626 778	70 %	80
		675 866,36	175 455	26 %	33
M04	Investeringar i fysiska tillgångar (artikel 17)	800 000,00	126 825	16 %	76
		3 750 000,00	3 128 982	83 %	87
		1 100 000,00	699 519	64 %	100
		500 000,00	141 491	28 %	0
M06	Jordbruks- och affärsutveckling (artikel 19)	1 188 000,00	1 044 000	88 %	78
M07	Grundlägg tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (artikel 20)	701 630,52	204 764	29 %	0
M07	Grundlägg tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (artikel 20)	650 000,00	0	0 %	
M10	Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28)	15 266 381,41	15 195 144	99,5 %	
M10	Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 28)	819 515,88	799 309	97,5 %	
M11	Ekologiskt jordbruk (artikel 29)	9 167 650,00	9 092 903	99,2 %	
M13	Stöd till områden med naturliga (artikel 31)	28 464 581,73	28 225 430	99,2 %	
	(pelare 1 överfört)	95,34			
M16	Samarbete (artikel 35)	300 000,00	44 205	15 %	33
		10 000,00	10 000	100 %	100
M19	Stöd till Leader-program för lokalt ledd utveckling (artikel 35)	1 801 049,38	1 662 366	92 %	99
		360 000,00	360 000	100 %	100
M20	Tekniskt stöd till medlemsstaterna (artikel 51-54)	1 730 000,00	1 531 918	89 %	50
Totalt		75 634 484	68 231 434	90 %	80
M01, M02, M04, M06, M07, M16, M19 och M20		21 916 260			
M10, M11 och M13		53 718 224			
		75 634 484			

Hur gick rådgivning och utbildning

			Antal	
Finansiering, kurser	170 000	170 177	35	Kurser miljö produktion 914 deltagare (377 kvinnor)
Finansiering, rådgivning konkurrenskraft	100 000	162 455	210	Relativt många som inte genomförs
Finansiering, rådgivning miljö	0	0	0	

Intresset för rådgivning ökade kontinuerligt under
programperioden

Investeringar

- Under året ökat intresse för investeringar (2,5 milj) i stöd till lantbruksinvesteringar 2023
- Energiinvesteringar följer el priset (problem med anslutningar)
- Bevattning succé

Investeringsstöd konkurrenskraft

		Beviljat	Antal	
Investeringar produktion	8 059 713	7 941 034	254	Lager täckdikning produktionsbyggnader Ett stort projekt 2024
Investering energi i jordbruket	800 000	737 109	16	Solceller och ett stort vindkraftverk
Investeringar i bevattning	675 866	495 311	27	Över 300 ha bevattning (totalt ca 60 projekt) Dammar infrastruktur El pumpar
Investering i livsmedelsförädling	3 750 000	3 557 626	37	
Investering energi livsmedelsförädling	1 100 000	699 518	2	Bla chipsen
Inv modernisering av skogsbruk	500 000	500 000	1	Skogsportalen

Startstöd till unga odlare

	Beviljat	Prognos /Målsättning	Antal	
Startstöd	1 152 000	1 188 000	32 (33)	Under 10 år => ca 150 jordbrukare i framtiden

Stöd till miljöprojekt

	Budget		Antal	
Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden EU 100 % (M07)	701 631	701 631	2	1. Anställd naturbetesplanerar 2. Smarta vatten, Ålands vatten AB
Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden (M07), delfinansierat 36,5 % (programändring 6)	650 000	548 000	2	Beviljat april 2024 Kolsänkor Vattenförbättrande åtgärder

1. Anställd naturbetesplanerare ÅLR beviljat år 2022 stödbelopp 190 400 €, inget utbetalt
2. Smarta Vatten Ålands vatten AB, 511 230 € löper på bevilj. 2022, 252 000 € kvar
3. Tillrinningsområde vattenförbättrande åtgärder bevilj. april 2024, Miljöbyrån
4. Övergripande analys över kolsänkor bevilj. april 2024 ÅLR

Stöd till samarbete

	Budget	Beviljat	Antal	
Samarbete (M16)	300 000	228 702	3	100 % delfinansiering (kunskap)

Projekt

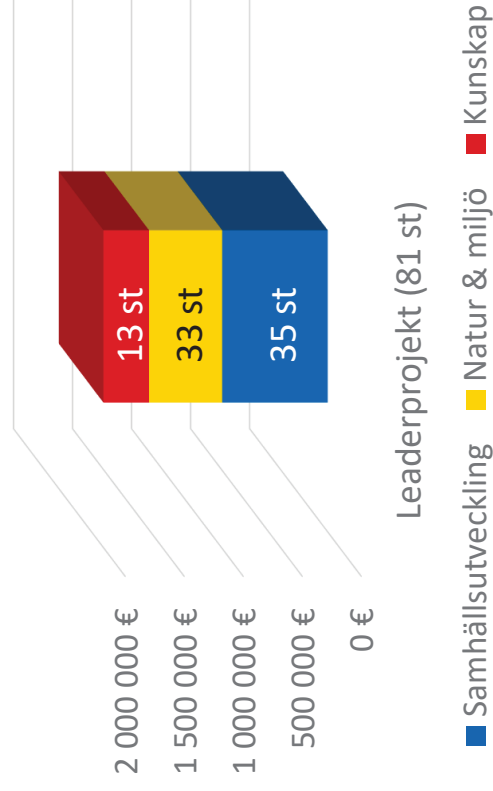
1. Pilotprojekt cirkulär användning foder m.m.
2. Bi-projekt Högsolan på Åland
3. Digitalisering Landsbygd plattform för direktförsäljning

Stöd Leader

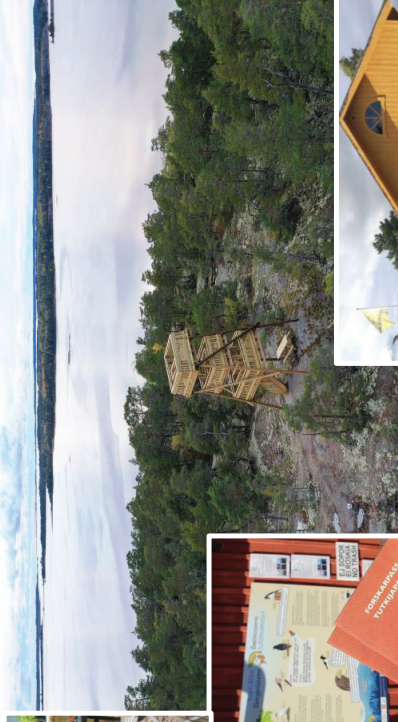
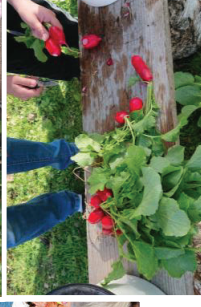
	Budget	Beviljat	Antal	Utbetalt
Leader projekt	1 801 049,38	1 905 780,40	81	1 662 366
Leader tekniskt stöd förberedande stöd	370 000	370 000		370 000

Inte stöd till företag, 80 projekt
är avslutade

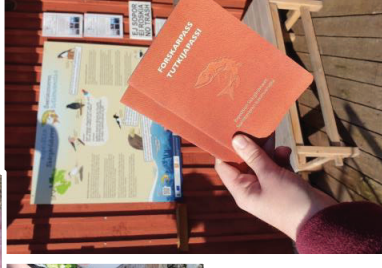
Leaderprojekt 2016-2022

- Nya besöksmål inom natur & kultur
- Vandring, utegym, boulebana, discgolf, hopptorn etc.

- Våtmarker, naturbeten
- Viltvård, akvaponi, stads- & hemmaodling

Areal stöd,

	Budget	Utbetalt	
Miljö och klimatvänligt jordbruk	15 266 381,41	15 195 144,72	99,53%
Miljö och klimatvänligt jordbruk (helt eu finansierat återhämtningspengar)	819 515,88	799309,53	97,53%

Arealstöd

	Budget	Beviljat	
Ekologiskt lantbruk	9 167 650	9 092 908	99,18 %
Top ups	115 658	124546	107 %

Areal stöd

	Budget	Utfall	
Stöd till områden med naturliga (artikel 31)	28 464 581,73	28 225 430,84	99,16 %
Till nationellt	4 294 435	4 261 981	99,24 %

Uppföljning

- Utvärderingen redan i årsrapporten 2019 (Nordregio)
- Slututvärdering december 2026 pga programförlängning
- Under 2024 väntar vi på resultat av undersökning av SLU gällande utfallsdiken (två st.)
- Inga specifika utvärderingsuppdrag under året

Kontroller

- Enbart dokumentkontroller avseende arealstöd (programmet upphörde 2022)
- Strukturstöd som tidigare via 5 % urval

Information

- Landsbygdsnätverket möjliggör även informationsinsatser i samarbete med Ålands landskapsregering
- Informationstillfällen egna och tillsammans med organisationer
- Landskapsregeringens hemsida
- Under 2023 lanserades stödportalen stod.ax. Under året har information kontinuerligt även lagts ut på jordbruksbyråns Facebook-sida.
- Jordbruksbyråns nyhetsbrev (6 st.) har distribuerats till alla jordbrukshushåll på Åland
- Offentlighetsprincipen har dessutom möjliggjort en god massmedial bevakning av projekt som erhållit programfinansiering.
- Information om projektstöden har oftast skett i direkt kontakt med stötagare.
- Upplysningstaylor med information om jordbruksfondens delfinansiering av projekt har distribuerats till stödmottagare vilka erhållit investeringsstöd.
- Den lokala aktionsgruppen har ansvarat för sina informationsinsatser, www.leader.ax
- Lokalkraft Leader Åland har även varit aktiv på sociala media Facebook och Instagram. Andra marknadsföringskanaler som använts under året är bl.a. lokala tidningar, kommunblad och radio, Landsbygdens Folk
- Information har även spridits via samarbetsorganisationer och nätverk. Leader har även frekvent varit omnämnt i lokalmedia.

Tack för uppmärksamheten!

Entreprenörskap och kompetens

Ålands strukturfondsprogram 2014-2020

Övervakningskommittén, Mariehamn, 14.5.2024

Bilaga 5

Situationen på Åland 2023

- **Volymtillväxt i BNP** beräknas av ÅSUB till tre procent 2023, främst föranledd av passagerar- och fraktsjöfarten. För 2024 räknar ÅSUB med att BNP-volmen sjunker med en procent följt av en tillväxt på strax under två procent 2025 och 2026.
- **Inflationen** uppgick 2023 till rekordhöga 7,9 procent, därefter har den åländska inflationen i likhet med internationellt mönster sjunkit. 2024 räknar ÅSUB med en inflation på 1,9 procent följt av 0,8 procent 2025 och 1,4 procent 2026.
- **Arbetslösheten**, återhämtningen efter pandemin, från 9,5 procent 2020 till 4,5 procent 2022, har nu avstannat. Vi ser ca hundra fler arbetslösa än före pandemin, vilket också är samma ökning som antalet långtidsarbetslösa. Genomsnittlig arbetslöshet på 4,3 procent 2024, 4,2 procent 2025 och 4,1 procent 2026. Matchningsproblematiken kvarstår och lediga platser omvandlas inte till anställningar.
- **Befolkningstillväxt**, + 188 personer 2023 jämfört med +15 personer 2022.

Årlig rapport -Genomförande

Totalt 72 st projekt

47 st **Eruf** varav 12 st inom finansieringsinstrumentet offentligt riskkapital samt 2 st med finansiering från ReAct 2021

25 st **ESF** varav 1 projekt inom tekniskt stöd samt 3 st med finansiering från ReAct 2021 och 2022.

Pågående under 2023

Samtliga Eruf projekt är avslutade och utbetalade.

Samtliga ESF är avslutade, sista utbetalning kvarstår. Beslut om återkrav fattat.

Måluppfyllelse; i förhållande till programmets målsättningar har flera mål uppfyllts.

I fråga om Eruf kommer miljöledningssystem och energieffektiviseringsprogram inte att nås. I fråga om ESF har resultatmålen uppnåtts förutom antal deltagare med förbättrad arbetsmarknadssituation efter 6 månader. Projektet får ut deltagarna på arbetsmarknaden, men svårt att stanna kvar.

Finansiell uppföljning

Prioritet	Fond	Budget(€)	Med finansiering (EU)	Beviljad offentlig finansiering (€)	%	Offentliga utgifter (€)	%	Antal projekt/ insatser
Entreprenörskap och innovation	Eruf	4 645 076	50 %	4 644 187	100 %	4 547 396	98 %	45
Återhämtning i SMIF företag	Eruf	363 181	100 %	363 001	100 %	173 311	48 %	2
Delaktighet och kompetens	ESF	5 004 284	50 %	5 663 259	114 %	4 713 280	94 %	21
Återhämtning och främjande av sysselsättning	ESF	561 050	100 %	561 504	100 %	560 292	99 %	3
Tekniskt stöd	ESF	399 640	50 %	399 640	100 %	399 640	100 %	1
Total ESF		5 964 974	53 %	6 624 403	112 %	5 799 714	97 %	25
Total Eruf		5 008 257	54 %	5 007 188	100 %	4 875 361	97 %	47
Total ESF and Eruf	Eruf,ESF	10 973 231	54 %	11 631 591	106 %	10 675 075	97 %	72

Genomförande 2023 -2024

- **Informationsåtgärder**, Europadagen 9 maj 2023 med tema på Kompetens och inklusion, presentation av ESF-projektet Vi välkomnar fler
- **Revision** av ett ESF projekt, ett Eruf ReAct samt en uppföljning av en systemrevision ifråga om finansieringsinstrumentet har genomförts. Dessa föranledde inte några åtgärder från förvaltningsmyndighetens sida.

Revision av ett ESF projekt som slutfördes 31.1.2024 föranledde ett **återkrav** om 31 184,28 euro, då kostnader var uppkomna innan projektperioden. Felprocenten angavs av revisionsmyndigheten till under 2 % då felet var en engångsföreteelse och tilläggsranskningar har genomförts för att styrka detta. Enligt kommissionens bedömning kvarstår dock risken för systemfel och en **finansiell korrigerig** kan aktualiseras. Hur stor korrigerig blir framgår av kommissionens svar på den årliga kontrollrapporten. Projektet kommer att **OLAF rapporteras**.

Genomförande 2023-2024

- En **sk Compliance Audit** genomfördes 10.4-12.4.2024 gällande revisionsmyndighetens arbete inom programmet. Revisionen omfattade en granskning av nyckelkraven 16 och 18, men även 3 stycken projektrevisioner, där finansieringsinstrumentet, ett Eruf ReAct samt ett ESF projekt valdes ut och granskades på plats hos projektägaren. En rapport för bemötande förväntas till revisionsmyndigheten i mitten av juli.
- **Förvaltningskontroller** i form av administrativa och kontroll på plats har genomförts, inte större eller avvikande iakttagelser.
- Förberedelse av stängning. **Slutrapport** lämnas in senast 15.2.2025.

Ålands strukturfondsprogram 2021 - 2027

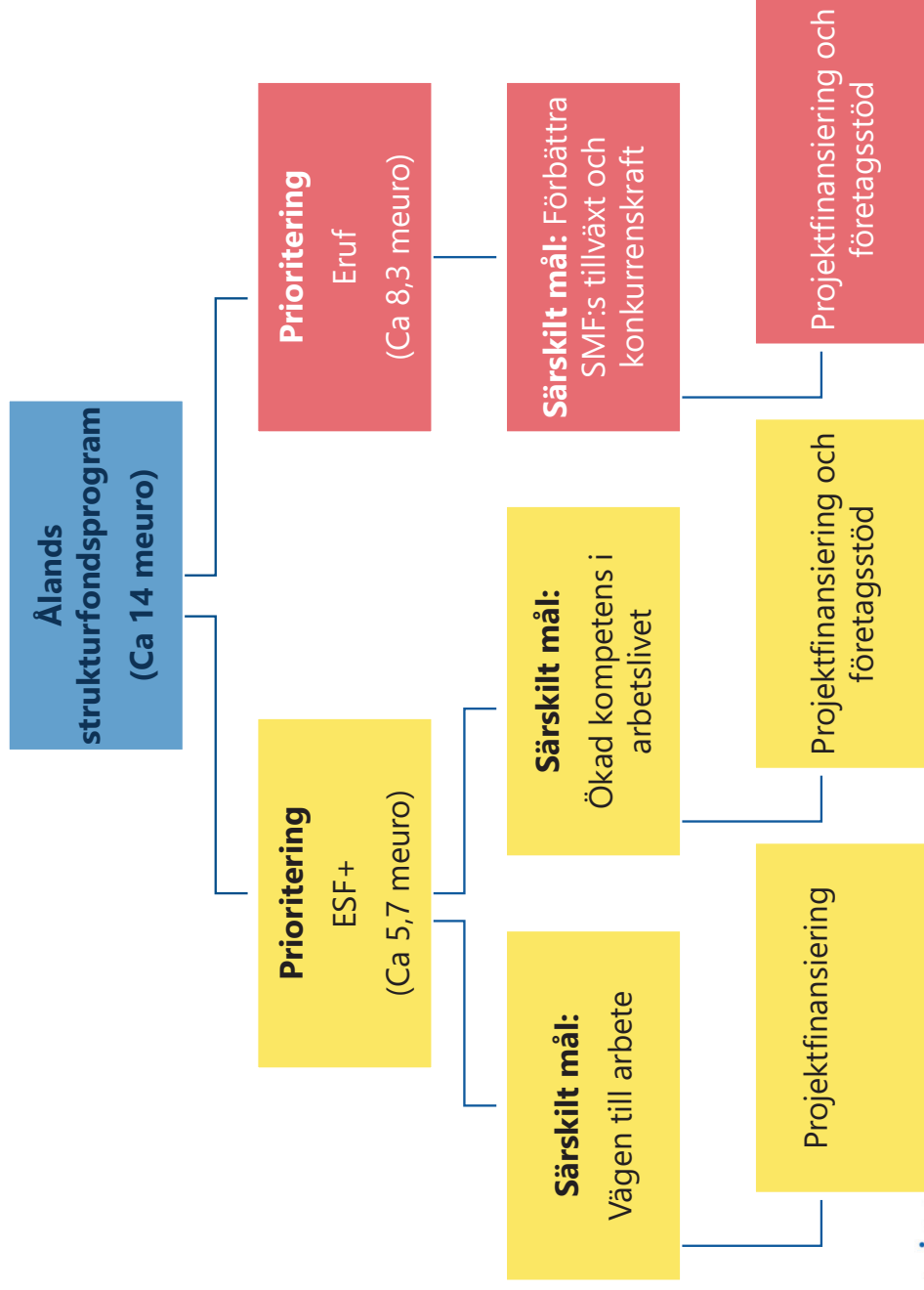
Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)
Europeiska socialfonden (ESF+)

Bilaga 6

Övervakningskommittén, Mariehamn, 14.5.2024

Översikt

Nuläge

- Våren 2023 öppnades programmet med en gemensam **ansökningsrunda** för Eruf och ESF+. På hösten öppnades en skild ansökningsrunda för ESF+. Ansökningsrundorna **publiceras** på landskapsregeringens hemsida inklusive stöd.ax.
- Administration: **genomförandepprinciper** fastställdes innefattande en vägledning/handbok över processen för den som planerar och genomför projekt som Eruf eller ESF + delfinansierar, principer för **kostnadernas stödberättigande** samt anvisningar gällande **förenklade kostnadsmodeller**.
- Ifråga om **projektets resultat och mål** fastställdes definitioner samt anvisningar när uppföljning av respektive indikator ska göras.

Ansökningsomgång 1/2023

- **Ansökningsomgång 1**

Mars 2023, innefattade båda fonderna med undantag av Eruf, investeringsstöd kopplat till innovation, utlyst 4,48 milj €

31 st ansökningar, 26 Eruf och 5 ESF+.

Mycket kompletteringar gällande kostnadsmodeller och företagsstöd. Ansökt projektfinansiering översteg utlyst medel. Både erfarna och nya projektägare.

5 ESF+ projekt beviljades medel, 2 st inom Ökad kompetens och 3 st inom Vägen till arbete. En ansökan delades upp i mindre projekt. 2 st ansökningar återtog. 1 Avslag

4 Eruf projekt beviljades medel, ett återtog. 4 st företagsstöd inom internationalisering beviljades medel, 1 avslags, 1 återtog. 3 st företagsstöd inom konsultcheckar beviljades, 4 avslag 3 återtog. 2 st företagsstöd inom produktutveckling beviljades, 3 avslags.

Ansökningsomgång 2/2023

- **Ansökningsomgång 2**

Oktober 2023, innefattade ESF+ gällande Särskilt mål Vägen till arbete utlyst ca 1,6 milj. Euro samt ESF + Särskilt mål Ökad kompetens i arbetslivet, utlyst ca 1,3 milj euro.

8 st ansökningar, 2 st inom Vägen till arbete och 6 st inom Ökad kompetens i arbetslivet. Både erfarna och nya projektägare.

6 st projekt beviljades medel, 3 st projekt inom Vägen till arbete och 3 st projekt inom Ökad kompetens. 2 avslogs.

Ansökningsomgång 1/2024

- **Ansökningsomgång 1**

Februari 2024, innefattade Eruf Stöd för konsultcheckar för Affärsutveckling (Eruf), Internationaliseringsstöd (Eruf), Produktutveckling (Eruf) och Projektstöd kluster (Eruf) hittar du under företag och organisationer, utlyst 1,3 miljoner €.

13 st ansökningar, 5 konsultcheckar, 5 internationaliseringsstöd, 1 produktutveckling samt 2 ansökningar inom projektstöd kluster.

4 konsultcheckar har beviljats samt 1 avslag. 2 internationaliseringsstöd har beviljats, övriga ansökningar under beredning.

Ansökningsomgång 2/2024

- **Ansökningsomgång 2**

April 2024, innefattade ESF+ gällande Särskilt mål Vägen till arbete utlyst 543 000 Euro samt ESF + Särskilt mål Ökad kompetens i arbetslivet, utlyst ca 900 000 euro.

3 st ansökningar, 1 inom Vägen till arbete och 2 inom Ökad kompetens i arbetslivet.

Under beredning

Finansiell uppföljning 13.5.2024

Prioriterat område	Specifikt mål	Fond	Budget exkl. TA	Med-finansiering (%)	Beviljad finansiering exkl. TA	Bidrag från fonderna Eruf/ESF+	Offentliga utgifter exkl. TA (i euro)	Antal insatser/projekt
Entreprenörskap, utveckling och innovation	Konkurrenskraft	Eruf	8 011 412	40 %	1 625 106	650 042	209 165	2,61 %
		ESF+	2 715 105	40 %	1 552 868	621 147	0	0,00 %
		ESF+	2 715 108	40 %	698 024	279 210	0	0,00 %
Totalt Eruf			8 011 412	40 %	1 625 106	650 042	209 165	2,61 %
Totalt ESF+			5 430 213	40 %	2 250 892	900 357	0	0,00 %
Totalsumma		Eruf,ESF+	13 441 625	40 %	3 875 998	1 550 399	209 165	1,56 %

Eruf, förväntat resultat per den 2.5.2024

Kod	Indikator		Mätenhet	Mål 2029	Utvalda insatser (planerat resultat)	%	Genomförda insatser	%
	Namn							
RCO 01	Antal företag som får stöd		Företag	1 092	452	41 %	92	8 %
RCO 02	Antal företag som får bidrag		Företag	288	12	4 %	0	0 %
RCO 04	Antal företag som får icke ekonomiskt stöd		Företag	804	440	55 %	92	11 %
RCO 05	Antal nya företag som får stöd		Företag	596	305	51 %	57	10 %
RCR 03	Små och medelstora företag som inför produkt- eller processinnovationer		Företag	113	12	11 %	0	0 %
RCR 17	Nya företag som överlevt på marknaden		Företag	348	215	62 %	0	0 %
1	Små och medelstora företag som startar ny verksamhet		Företag	409	42	10 %	5	1 %
2	Små och medelstora företag med en betydande ökning av omsättning eller ökning av personal		Företag	170	29	17 %	0	0 %
3	Små och medelstora företag som börjar exportera eller expanderar till en ny exportmarknad		Företag	116	32	27 %	0	0 %

Genomförande 2023-2024

- Tidigt att dra slutsatser om problem/utmaningar som påverkar programmets prestation. Första resultat inrapporterat inom Eruf. Första utbetalningar har gjorts inom Eruf och första resultat inrapporterat.
- ESF + projekt förskotts utbetalningar har verkställts men inte redovisningar.
- Efter beslut, genomgång med projektägaren vad villkoren i beslutet innebär.
- Avvikelser/ överträdelser gällande **stadgan om grundläggande rättigheter** finns inte att rapportera.

Kommunikation

- **Kick-off/informationstillfälle** om projektfinansiering 25.1.2023. Tillsammans med Interreg Europe Policy Platform anordnades två s.k. ”Peer review”, ett inom Eruf innovationslab och ett inom ESF+. Nyttigt för både förvaltningsmyndigheten och projektägare.
- **Webbplats;** LR:s allmänna hemsida www.regeringen.ax kompletterad med en gemensam portal för fonderna www.stöd.ax med information om tillgängliga finansieringsmöjligheter.
- **Riktad information** till potentiella projektägare
- **Strategiska insatser;** I utvecklingsprojekt finns villkor uppställt om kommunikationsevenemang eller kommunikationsverksamhet. I februari höll flera ESF medfinansierade projekt ett stort gemensamt kommunikationsevenemang, ett seminarium om vägar till arbete ”Kraftsamling för ökad delaktighet” dit även kommissionens representanter inbjöds. Eruf medfinansierade projekt kommer att presenteras under eftermiddagen vid ett gemensamt tillfälle.
- Projektägaren Ålands näringsliv anordnade 29.11.2023 ett online tillfälle och presenterade projekten Företagsvägen och Växla Upp. Högskolan på Åland presenterade projekten BusinessLab och InnovationLab den 22.4.2024.

Lägesanalys CAP-strategiplanen 2023-2027

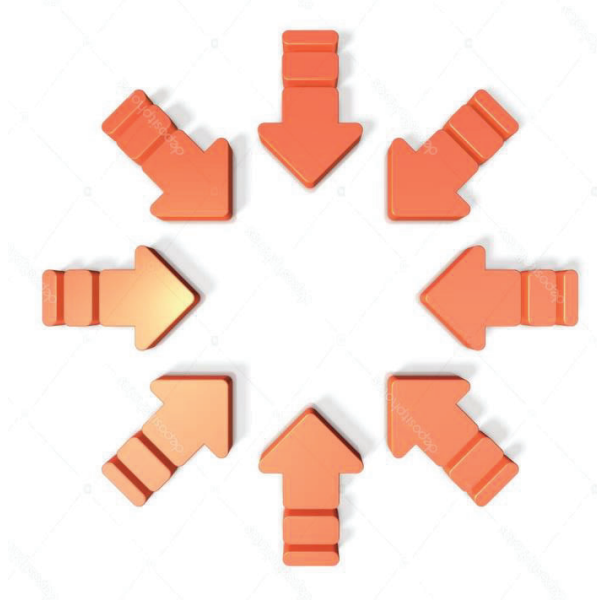
Övervakningskommittén 14 maj 2024

Bilaga 7

Kontexten

- Ny CAP-strategiförordning från 2021
- Vi ska arbeta i ett nytt sammanhang: CAP-strategiplanen
- I princip alla insatser riktade till jordbruket ska samordnas i en och samma plan – både rikets och Ålands
- Hela jordbrukspolitiken ska bli grönare
- Man talar om en ny genomförandemodell med större ansvar för medlemsstaterna och mer resultatorienterad

Våra övergripande målsättningar

- Aktivt producerande lantbruk; kopplingen mellan odling och förädling är viktig
- Den åländska livsmedelsproduktionen ska hålla hög klass gällande miljöarbete och djurhänsyn
- Vi ska värna och ta hand om naturlandskapet
- Vi ska satsa på innovativa lösningar som utvecklar oss mot ökad hållbarhet
- Förbättrad lönsamhet
- Vi har strävat efter enklare lösningar
- Total budget 42.254.442 euro

Åtgärder: Åland i CAP-planen

- Arealstöd (kompensationsersättning, miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion, djurens välbefinnande och uppfödning av ursprungsraser)
- Strukturstöd (investeringar, startstöd, icke produktiva investeringar och samarbete)
- Kunskapsutveckling (kurser, rådgivning)
- Leader
- Tekniskt stöd (administration)

Budget

- Det finns en gemensam finansieringsplan för den nationella strategin, Åland har öronmärkta pengar för de åländska interventionerna
- Totalt 42.250.000 euro varav 15.423.000 euro är finansierat av EU.
- 43 % EU
- Arealstöd djurbaserade ersättningar 30,1 (inkl nationellt) miljoner euro
- Strukturstöd 9,7 miljoner euro
- Kunskapsutveckling 0,2 miljoner euro
- Leader 1,3 miljoner euro
- Tekniskt stöd 0,9 miljoner euro
- Vid sidan av detta finns pengar kvar att betala ut i det gamla programmet fram till år 2025

Åland recapitulation

- Inga betalningar fanns att rapportera i prestationsrapporten för Ålands del per den 15 oktober 2023.
- Ålands ÖK-möte, 28 november (senaste möte) . Arealstöd utbetalt.
- Finlands ÖK-möte där Åland deltar, 6 februari 2024. Startstöd beviljat.
- Översynsmöte med kommissionen den 25 april 2024. Konstaterade att implementeringen går långsammare än planerat.

Hur går implementeringen - regelverket

- Under år 2023 lagstiftning färdigställets
- Under 2024 utarbetas förordning om icke produktiva investeringar

Systemimplementering

- Vi använder oss av tre system, två för ansökan och handläggning (Stödtillämpningen och Hyrrä) samt ett system för utbetalning (Sampo=>Myilly)).
- Projektstöd (Leader) och investeringsstöden, startstöd till unga odlare, öppnade vid årsskiftet det digitala stödhanteringssystemet ”Nya Hyrrä”.

Hur går implementeringen - åtgärderna

- Arealstöden; kompensationsersättning (15,8 milj), miljöersättning (8,1 milj) och ekologisk produktion (3,5 milj) totalt 27 460 000.
- Under november-december: 3,9 milj. euro betalades ut av areal- och djurbaserade ersättningar som förskott.
- Målsättningen för arealstödet uppnåts redan år 2023.

Hur går implementeringen – strukturåtgärderna

- Investeringsstöd (6 milj.) och startstöd (1 milj.) samt icke produktiva investeringar (0,5 milj.) Investeringar i livsmedelsförädling (2 milj), samarbete 0,2 – totalt 9 700 000 euro.
- Vi har öppnat ansökningar för investeringar och startstöd – utbetalning under våren. Startstöd utbetalt.
- Stöd icke produktiva och livsmedelsförädling sist ut.
- Landsbygdsutvecklingsprogrammet från förra perioden garanterar kontinuitet och en sömlös övergång.
- Små förändringar från föregående period, fokus på bevarnings- och energiinvesteringar.
- Icke produktiva nu tillbaka som standard åtgärd – kommer att kräva en informationsinsats.

CAP-stöd till projekt

Strukturstöd	Budget
Strukturstöd	
Investeringsstöd	4 900 000
Inv bevättning	700 000
Inv energi	400 000
Inv livsmedelsförädling	2 000 000
Samarbete	200 000
Startstöd	1 000 000
Icke produktiva inv	500 000
Utvecklingsprojekt	
Utbildning	150 000
Rådgivning	50 000
Leader	1 300 000
Tekniskt stöd	823 000 (se TA-plan)

Investeringsstöd till jordbruket

- Vi började ta beslut för ca en vecka sedan
- Målsättning att få till ansökan om utbetalning och beslut vid nästa programuppdatering av Hyrrä (det digitala systemet)

	Målsättning	Beviljade	Budget (€)	Beviljat (€)	Inlämnade	
AX INV jordbr	40	2	4 300 000	74 850	4	
AX INV bevattning	10	1	1 000 000	14 560	3	
AX INV energi jordbr	10	2	700 000	23 012	-	Solpaneler

Investeringsstöd livsmedelsförädling

- Inget beslut taget men finns möjlighet

	Målsättning	Beviljade	Budget (€)	Beviljat (€)	Inlämnade	
AX INV förädl	5	0	2 000 000	0	(1)	ÅCA

CAP-stöd till projekt

Strukturstöd	Budget
Strukturstöd	
Investeringsstöd	4 900 000
Inv bevättning	700 000
Inv energi	400 000
Inv livsmedelsförädling	2 000 000
Samarbete	200 000
Startstöd	1 000 000
Icke produktiva inv	500 000
Utvecklingsprojekt	
Utbildning	150 000
Rådgivning	50 000
Leader	1 300 000
Tekniskt stöd	823 000 (se TA-plan)

Samarbete

- Inget beslut taget men finns möjlighet

	Målsättning	Beviljade	Budget (€)	Beviljat (€)	Inlämnade	
AX Samarbete	2	0	200 000	0	(1)	Ett projekt på 60 % på gång

CAP-stöd till projekt

Strukturstöd	Budget
Strukturstöd	
Investeringsstöd	4 900 000
Inv bevättning	700 000
Inv energi	400 000
Inv livsmedelsförädling	2 000 000
Samarbete	200 000
Startstöd	1 000 000
Icke produktiva inv	500 000
Utvecklingsprojekt	
Utbildning	150 000
Rådgivning	50 000
Leader	1 300 000
Tekniskt stöd	823 000 (se TA-plan)

Startstöd

- Första raten utbetald på två ansökningar

	Målsättning	Beviljade	Budget (€)	Beviljat (€)	Utbetalt (€)	Inlämnade
AX Startstöd	5	4	1 000 000	160 000	26 666	--

CAP-stöd till projekt

Strukturstöd	Budget
Strukturstöd	
Investeringsstöd	4 900 000
Inv bevättning	700 000
Inv energi	400 000
Inv livsmedelsförädling	2 000 000
Samarbete	200 000
Startstöd	1 000 000
Icke produktiva inv	500 000
	Saknar ännu förordning öppnar under hösten
Utvecklingsprojekt	
Utbildning	150 000
Rådgivning	50 000
Leader	1 300 000
Tekniskt stöd	823 000 (se TA-plan)

Utbildning, kurser

- Första beslutet inom denna vecka

	Målsättning	Beviljade	Budget (€)	Beviljat (€)	Utbetalt (€)	Inlämnade	
AX Utbildning	12	0	150 000	0	0	1	

CAP-stöd till projekt

Strukturstöd	Budget
Strukturstöd	
Investeringsstöd	4 900 000
Inv bevättning	700 000
Inv energi	400 000
Inv livsmedelsförädling	2 000 000
Samarbete	200 000
Startstöd	1 000 000
Icke produktiva inv	500 000
Utvecklingsprojekt	
Utbildning	150 000
Rådgivning	50 000
Leader	1 300 000
Tekniskt stöd	823 000 (se TA-plan)

Rådgivarregistret

- Rådgivarregistret på plats
- Vi kan numera ta beslut om rådgivare

RUOKAVIRASTO
Luvonvalvonta ja Fasilitaatiovirasto

Rådgivarregistret / Rådgivarregistret

Tjänster EU-stödinformation

Neuvontakielit / ...
Kunta/kommun
BRANDÖ
svenska

Info

Välkommen till Livsmedelsverkets offentliga rådgivarregister. I registret finns de av Livsmedelsverket godkända rådgivare som har gett sitt samtycke till att deras rådgivaruppgifter publiceras och som har beviljats rätt att tillhandahålla rådgivning i Fastlandsfinland som ersätts med en rådgivningsersättning. Välj ett namn från tabellen Rådgivarna för att se all information om den valda rådgivaren.

Rådgivarna godkänns på rådgivningsmodulen på basis av sin yrkesskicklighet och sina kunskaper. Du kan söka efter en rådgivare i registret över rådgivare med hjälp av namn, bakgrundsorganisation, språk, rådgivningsmodul och produktionssektor. Du kan använda kommun- och ämnesordssökning för att ytterligare specificera den rådgivningsinriktningen du behöver.

Kommun Rådgivningsdel Rådgivningspråk Sakord Produktionsinriktningarna

Rådgivarna

Namn	Rådgivningsorganisation	Telefon	Email
Falck Axel	Nyländs Svenska Lantbruksällskap rf	05033049144	axel.falck@msl.fi
Falck Holger	Falck Holger Kari Johan	0505553711	holger.falck@slc.fi
Knaapi Jussi Jaakko	Knaapi Jussi Jaakko	0503094003	knaapijussi@gmail.com
Norriholm Mats	Finska Husällningsällskapet rf	0406820941	mats.norriholm@hns.fi

Rådgivning

- Målsättning 25 tillfällen per år
- Vi har redan tagit beslut om 10 st i år, 4st till på hälft
- Förbrukat 14 800 euro av 50 000 euro budgeterat för hela programperioden!!
- Anslaget kommer att förbrukas tidigt i programmet

CAP-stöd till projekt

Strukturstöd	Budget
Strukturstöd	
Investeringsstöd	4 900 000
Inv bevättning	700 000
Inv energi	400 000
Inv livsmedelsförädling	2 000 000
Samarbete	200 000
Startstöd	1 000 000
Icke produktiva inv	500 000
Utvecklingsprojekt	
Utbildning	150 000
Rådgivning	50 000
Leader	1 300 000
Tekniskt stöd	823 000 (se TA-plan)

Leader

- Första beslutet endera dagen

	Målsättning	Beviljade	Budget (€)	Beviljat (€)	Utbetalt (€)	Inlämnade
Leader projekt			970 000		0	19 st
Verksamhetsbidrag			320 000		182 400	
Förberedande stöd			10 000		10 000	

Hur går implementeringen – Leaderåtgärden

- Utvecklingsprojektstöd, Leader (1,3 milj.)
- Lokalkraft Leader r.f. har utsetts som genomförare av Leader-metoden på Åland och förberedande stöd om 10 000 euro har betalats ut. (sista kvartalet 2024)
- Förskott på verksamhetsbidraget beviljat (27 oktober 2023)
- Har öppnat för ansökningar och gällande Leader har 19 st. ansökningar kommit in, varav 15 har förordats av LAG (13 prioriterade + 2 avslag) per 7.5.2024.
- Projekten som prioriterats hittills har geografisk spridning både i Mariehamn, på landsbygden och i skärgården och innefattar både allmännyttiga investeringar som motionstrappor, hopptorn, naturum, marknadsplats, discgolfbana, naturäng samt utvecklingsprojekt på temat integration, seniorer och turism t.ex.
- Alla projekt väntar på landskapsregeringens laglighetskontroll och beslut

Läget implementering idag (röda kryss framsteg sen förra mötet)

Lagstiftning	Lagstiftning regelverk	Ansökan	Beslut	Ansökan om utbetalning	Utbetalt
Arealstöd (LFA, Miljöstöd Eko stöd, djurens välbefinnande)	x	x	x	x	x
Investeringsstöd lantbruket	x	x	x		
Startstöd Lantbruk	x	x	x	x	x
Rådgivning	x	x	x	x	
Kunskap kurser	x	x			
Inv livsmedelförädling	x	x			
Samarbete	x	x			
Icke produktiva					
Leader	x	x	(x)		

CAP-stöd till projekt

Strukturstöd	Budget
Strukturstöd	
Investeringsstöd	4 900 000
Inv bevättning	700 000
Inv energi	400 000
Inv livsmedelsförädling	2 000 000
Samarbete	200 000
Startstöd	1 000 000
Icke produktiva inv	500 000
Utvecklingsprojekt	
Utbildning	150 000
Rådgivning	50 000
Leader	1 300 000
Tekniskt stöd	823 000 (se TA-plan)

Stöd: areal och djurenheter

Arealstöd	Budget	Utbetalt
		Varav nationellt
Kompensationsbidrag	15 841 000	6 387 000
Miljöersättning	8 119 442	
Ekologisk produktion	3 500 000	
Djurens välbefinnande	2 964 000	

Intervention (Interventionens namn i CAP-planen)	Förverkligad output 2024 (O.12) (hektar)	Planerad output 2024 (O.12) (hektar)	Utbetalt per 31.3.2024 Total offentlig finansiering, Euro	Planerad total offentlig finansiering FYI 2024, Euro
AX – Kompensationsersättning, delfinansierat	14 245,02	14 600,00	1 716 237,87	1 870 146,35
AX – Kompensationsersättning, nationell del			1 159 401,49	
			2 875 638	

Arealstöd	Budget	Totalt utbetalt
Miljöersättning	8 119 442	1 175 682

Intervention (Interventionens namn i CAP-planen)	Förverkligad output 2024 (O.14) (hektar)	Planerad output 2024 (O.14) (hektar)	Utbetalt per 31.3.2024 Total offentlig finansiering, Euro	Planerad total offentlig finansiering FYI 2024, Euro
AX - Miljöersättning				
AX MILJ 01 - Gärdsomfattande miljötagande	9 240,26	9 620,00	382 730,36	473 700,00
AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	128,45	200,00	24 294,38	44 600,00
AX MILJ 03 - Odling av fånggröda	906,50	70,00	76 704,99	7 630,00
AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	349,71	375,00	149 922,73	187 500,00
AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi		2 500,00	0,00	187 500,00
AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skydds-zoner	23,08	12,00	3 262,98	4 236,00
AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel	1 999,54	1 750,00	369 600,60	176 837,50
AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten	291,45	120,00	163 614,03	77 400,00
AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin	25,31	20,00	5 190,34	5 500,00

Ekologisk produktion

Arealstöd	Total Budget	Utbetalt		
Ekologisk produktion	3 500 000	247 168		
Intervention (Interventionens namn i CAP- planen)	Förverkligad output 2024 (O.17) (hektar)	Planerad output 2024 (O.17) (hektar)	Utbetalt per 31.3.2024 Total offentlig finansiering, Euro	Planerad total offentlig finansiering 2024, Euro
AX EKO - Ekologisk produktion				
– a) - Ekologisk produktion växtodling	762,79	650,00	166 594,69	-
– b) - Ekologisk produktion trädgårdsväxter	22,19	30,00	12 259,84	-
– c) - Ekologisk produktion vallodling	1 791,33	1 800,00	68 313,94	-
– d) - Ekologisk produktion husdjur		1 300,00	0,00	-
AX EKO - Ekologisk produktion, totalt		2 480,00	247 168,47	732 300,00

Ersättningen för ekologisk produktion betalas i två rater, endast den första raten (ca 85%) för stödlåret 2023 har betalats ut per 31.3.2024. Ersättningen för ekologisk husdjursproduktion betalas ut i sin helhet i maj 2024

Djurens välbefinnande

Djurens välbefinnande	2 964 000	153 079 (368 320)

Intervention (Interventionens namn i CAP-planen)	Förverkligad output 2024 (O.18/O.19) (djurenheter)	Planerad output 2024 (O.18/O.19) (djurenheter)	Utbetalt per 31.3.2024 Total offentlig finansiering, Euro	Planerad total offentlig finansiering 2024, Euro
AX EDV 01 - Välfärdplan för nötkreatur	3 595,29	4 420,00	30 232,46	75 140,00
AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur	3 475,38		39 515,38	92 000,00
AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls	232,48	480,00	39 543,99	154 080,00
AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls	343,36	440,00	29 029,64	72 160,000
AX EDV 05 - Välfärdplan för får och getter	155,12	900,00	2 551 02	15 810,00
AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls	129,62	700,00	12 206,88	68 600,00
AX MILJ 09 - Uppfödning av ursprungsraser				
- a) - Uppfödning av ursprungsraser ålandsfår	88,40	130,00	0,00	-
- b) - Uppfödning av ursprungsraser, finska lantrasfår	3,8	10,00	0,00	-
- c) - Uppfödning av ursprungsraser nöt	7,00	20,00	0,00	-
AX MILJ 09 – Uppfödning av ursprungsraser, Totalt	98,48	160	0,00	62 160,00

Ersättning för djurens välbefinnande 2023

- Välbefinnandeplan nöt
81 % av mål
- Främjande av förhållanden – kalvar
54 % av mål
- Främjande av förhållanden – tjurar
82 % av mål
- Sjuk-, behandlings- och kalvboxar
86 % av mål
- Välbefinnandeplan får och getter
37 % av mål
- **NY ansökningsperiod 8.1-1.2 2024**

Hur går implementeringen - åtgärderna

- Uppfödning av ursprungsraser
 - Motsvarande åtgärd fanns med tidigare period, nu utökat med flera djurraser
 - Ålandsfår 88 av 130 djurenheter eller 68 %
 - Finsk lantras 3,8 av 10 djurenheter eller 38 %
 - Nöt övriga 7 av 20 djurenheter eller 35 %
- **Ny ansökningsperiod för år 2024 i februari t.o.m. 14 mars 2024**

Hur går - åtgärderna

- Arealstöden; kompensationsersättning (15,8 milj.), miljöersättning (8,1 milj.) och ekologisk produktion (3,5 milj.) – totalt 27.460.000
- Ansökningsperiod => 18.6 2024

Arealstöden

- Kompensationsbidraget 14.245 ha eller 97,6 % av målet
- Gårdsomfattande miljö 9.240 ha eller 96 % av målet
- Fånggröda 906 ha eller 1295 % av målet
- Markförbättrande växter 128 ha eller 64 % av målet
- Alternativa växtskyddsmetoder 349 ha eller 93 % av målet
- Dragväxter för bin 25 ha eller 126 % av målet
- Naturbetesköttsel 1.999 ha eller 114 % av målet
- Riktade skötselåtgärder 291 ha eller 242 % av målet
- Skyddzoner 23 ha eller 192 % av målet

Ekologisk produktion

- Växtproduktion inkl. grüngödslingsvall 762 ha eller 112,8 %
- Trädgårdsväxter och potatis 22 ha eller 74 %
- Vall 1.791 ha eller 99,5 %
- Husdjur inga siffror ännu
- Antal odlare 77 st (88 st 2022)
- Ingen dramatisk förändring trots sänkningen av vällersättningen

Sammanfattning

- Areal- och djurbaserade ersättningar fungerar.
- Stora variationer gällande hur vi hittat rätt gällande åtgärderna inom ex. Miljöersättningen.
- Vi sätter i kraft strukturstöden i steg. Börjar fokusera på utbetalningar.
- Satsningen på bättre information och stödwebb förbättrar förmodligen kommunikationen generellt.

Kommunikationsåtgärder

- Information om strukturstöd och startstöd 31 november
- Informationstillfälle om djurstöden 10 januari 2024
- Informationstillfälle om arealstödsansökan **igår (ett av tre infotillfällen under året). Webbsänds**
- Utskick regelbundet till alla lantbrukare (Jordbruksbyrån informerar)
- Jordbruksbyrån egen Facebook sida
- Ett flertal mindre informationsträffar med rådgivare, lantbrukssekreterare och andra branschföreträdare
- Vi träffar regelbundet bankerna och lantbrukare
- Ålands hushållningssällskap kommunicerar regelbundet med lantbrukare landsbygdsnytt
- Leader genomför skärgårdsturné med pop up-kontor och seminarier under våren 2024 tillsammans med samarbetspartners
- Samarbete med nätverket – med svenskspråkig nätverkskordinator (tävling på gång)
- Informationstillfälle projektstöd i Höst

Jordbruksbyrån informerar 6/2023

Ålands landskapsregering

Information om gjorda utbetalningar.

I slutet av november betalades 50% av ersättningen för sjörens växtbevattning och 60% av ersättningen för det glödkonvulsiva mjölkglödet och den areneroberade delen av ersättningen för ekologisk produktion ut. I december under vecka 50 betalades också 95% av kompensationsersättningen ut.

Målsättningen för naturvetenskapligt värde skattestöd på naturbeten och anläggning av glödbekämpningsstationer är gänträtt att betonas ut i februari/mars.

Kontaktperson: Truuska Suominen, tel. 018-29 295.
e-post: truuska.suominen@jordbruksbyran.fi

Ny på jordbruksbyrån

Årens Öppen Yrskur sedan 4 december 2023 delad som växtskyddsmedel - besöksrum med ordinarie växtskyddsinspektör Anneli Holman. Janina Rönövalke är åter utvald till 2024.

Räva info på tel. 018-25 204 och e-post: janina.ronovalke@jordbruksbyran.fi

Sölve Högman övergår till annan tjänst

Jordbruksbyråns tryckerier, Sölve Högman, övergår från och med januari till en tjänst som utvald Ålands Yrskur. Vem som efterträder honom som tryckerier är i dagsläget inte bestämt. Vi informerar så fort vi vet mer.

Ena någon annan utom oss ska över tryckerieruppgifterna ber vi er att, vid tillfälle, ta kontakt med den tjänsteman som ämbetet berör.

LANDSBYGDSNYTT

Nr 1, februari 2024

ÅLANDS LANSKAPSREGERING

Ålands Landsbygdscentrum
Landsbygdsnytt
P.O. Box 100
Åre, Åland
Tel: 0457 526 7305
www.landsbygdsnytt.se

Minimissa Frukt 2024

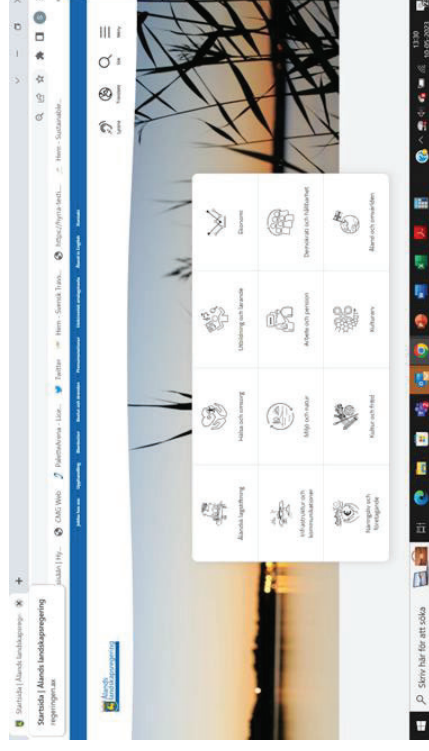
2023/2024 År: 810-1010
Ålands Landsbygdscentrum
Landsbygdsnytt Åland
40 E. Postbox 100, Åre, Åland. Kontakta ekonomiska rådgivaren!
Senast 19.2.2024 via hemsidan på www.landsbygdsnytt.se
eller direkt till Frumissa, frumissa@landsbygdsnytt.se, 0457 526 7305
eller Sara, sara@landsbygdsnytt.se, 0457 544 910

Uppdatera dig med den senaste informationen om fruktodling, vi har föreläsningar på plats!

Program	Program, forts
09:00 - 09:25 Motiverings- & info & te	10:00 - 10:10 Pösk
09:25 - 09:35 Utvärdering, kort info om dagen	10:10 - 10:30 Ansgar Öy
09:35 - 10:00 Nytt / Rådgivare	10:30 - 10:45 Örtodling, Örtodling
10:00 - 10:10 Gödsmedel	10:45 - 11:00 Länsmansamtal
10:10 - 10:30 Åre	11:00 - 11:15 Söndergård
10:30 - 10:40 Schemat & Menus	11:15 - 11:30 Söndergård
10:40 - 11:00 Örtodling	11:30 - 11:45 Söndergård
11:00 - 11:15 Nordisk Akademi / DVA Lunch	11:45 - 12:00 Söndergård
11:15 - 11:30 Lunch	12:00 - 12:15 Söndergård
11:30 - 12:00 Vår Ört / Frukter & Bakkor	12:15 - 12:30 Söndergård
12:00 - 12:30 Lunch	12:30 - 12:45 Söndergård
12:30 - 13:00 Örtodling presentationer	12:45 - 13:00 Söndergård
13:00 - 13:15 Örtodling presentationer	13:00 - 13:15 Söndergård
13:15 - 13:30 Örtodling presentationer	13:15 - 13:30 Söndergård
13:30 - 13:45 Örtodling presentationer	13:30 - 13:45 Söndergård
13:45 - 14:00 Örtodling presentationer	13:45 - 14:00 Söndergård
14:00 - 14:15 Örtodling presentationer	14:00 - 14:15 Söndergård
14:15 - 14:30 Örtodling presentationer	14:15 - 14:30 Söndergård
14:30 - 14:45 Örtodling presentationer	14:30 - 14:45 Söndergård
14:45 - 15:00 Örtodling presentationer	14:45 - 15:00 Söndergård
15:00 - 15:15 Örtodling presentationer	15:00 - 15:15 Söndergård
15:15 - 15:30 Örtodling presentationer	15:15 - 15:30 Söndergård
15:30 - 15:45 Örtodling presentationer	15:30 - 15:45 Söndergård
15:45 - 16:00 Örtodling presentationer	15:45 - 16:00 Söndergård
16:00 - 16:15 Örtodling presentationer	16:00 - 16:15 Söndergård
16:15 - 16:30 Örtodling presentationer	16:15 - 16:30 Söndergård
16:30 - 16:45 Örtodling presentationer	16:30 - 16:45 Söndergård
16:45 - 17:00 Örtodling presentationer	16:45 - 17:00 Söndergård
17:00 - 17:15 Örtodling presentationer	17:00 - 17:15 Söndergård
17:15 - 17:30 Örtodling presentationer	17:15 - 17:30 Söndergård
17:30 - 17:45 Örtodling presentationer	17:30 - 17:45 Söndergård
17:45 - 18:00 Örtodling presentationer	17:45 - 18:00 Söndergård
18:00 - 18:15 Örtodling presentationer	18:00 - 18:15 Söndergård
18:15 - 18:30 Örtodling presentationer	18:15 - 18:30 Söndergård
18:30 - 18:45 Örtodling presentationer	18:30 - 18:45 Söndergård
18:45 - 19:00 Örtodling presentationer	18:45 - 19:00 Söndergård
19:00 - 19:15 Örtodling presentationer	19:00 - 19:15 Söndergård
19:15 - 19:30 Örtodling presentationer	19:15 - 19:30 Söndergård
19:30 - 19:45 Örtodling presentationer	19:30 - 19:45 Söndergård
19:45 - 20:00 Örtodling presentationer	19:45 - 20:00 Söndergård
20:00 - 20:15 Örtodling presentationer	20:00 - 20:15 Söndergård
20:15 - 20:30 Örtodling presentationer	20:15 - 20:30 Söndergård
20:30 - 20:45 Örtodling presentationer	20:30 - 20:45 Söndergård
20:45 - 21:00 Örtodling presentationer	20:45 - 21:00 Söndergård
21:00 - 21:15 Örtodling presentationer	21:00 - 21:15 Söndergård
21:15 - 21:30 Örtodling presentationer	21:15 - 21:30 Söndergård
21:30 - 21:45 Örtodling presentationer	21:30 - 21:45 Söndergård
21:45 - 22:00 Örtodling presentationer	21:45 - 22:00 Söndergård
22:00 - 22:15 Örtodling presentationer	22:00 - 22:15 Söndergård
22:15 - 22:30 Örtodling presentationer	22:15 - 22:30 Söndergård
22:30 - 22:45 Örtodling presentationer	22:30 - 22:45 Söndergård
22:45 - 23:00 Örtodling presentationer	22:45 - 23:00 Söndergård
23:00 - 23:15 Örtodling presentationer	23:00 - 23:15 Söndergård
23:15 - 23:30 Örtodling presentationer	23:15 - 23:30 Söndergård
23:30 - 23:45 Örtodling presentationer	23:30 - 23:45 Söndergård
23:45 - 00:00 Örtodling presentationer	23:45 - 00:00 Söndergård

Ny webb: stod.ax/stod.ax

- Bakgrund i utökad behov av att informera öppnad 21 november 2023
- Mer lättillgänglig information, begripligare och sökbart
- Målsättning att få fler och bättre ansökningar!

Sammanfattning

- Stort intresse för det nya systemet – väldigt många besökare på informationstillfällen
- Satsningen på stödportalen känns stimulerande samt viktig och förbättrar förmodligen kommunikationen generellt

Tack för uppmärksamheten!

Förslag till ändringar i Ålands interventioner i CAP-strategiplanen 2023 – 2027

Presenterade för Ålands övervakningskommitté den 14 maj 2024

Åtgärd	Ändring
AX INV förädl föret	Komplettering av informationen om statsstödsgranskning
AX Startstöd	Komplettering med uppgift beträffande information om statsstödsgranskningen
AX Leader	Korrigerig av uppgifter beträffande information om statsstödsgranskningen
AX Leader	Korrigerig av O-indikatorvärde

ÄNDRINGAR I CAP-PLANEN

5.3 AX INV förädl föret - Komplettering av informationen om statsstödsgranskning

1. ALMÄN INFORMATION OM BEGÄRAN OM ÄNDRING

1.1. Kort namn för ändringen

5.3 AX INV förädl föret - Komplettering av informationen om statsstödsgranskning

1.2. Förväntad effekt av ändringarna av planen när det gäller att uppnå de specifika målen

Ändringen påverkar inte de särskilda målen.

1.3. Typ av ändring

Ändringar avseende de interventioner i vissa sektorer som avses i artikel 42 i förordning (EU) 2021/2115.

1.4. Skäl som motiverar ändringen

Kommissionen har i sitt brev Ref. Ares(2023)3393953-15/05/2023 bett medlemsstaterna komplettera sin CAP-strategiplan med uppgifter om statsstöd för de interventioner som faller utanför artikel 42 i EUF-fördraget

1.5. Förväntade effekter av ändringen

Ändringen påverkar inte genomförandet av Finlands Cap-plan

1.6. Förändringens förväntade effekter på mål och indikatorer

Ändringen föranleder inte ändringar i mål eller delmål.

1.7. Konsekvenserna av ändringen för finansieringsplanen

Ändringen påverkar inte finansieringsplanen.

2. EN ORDLIG BESKRIVNING AV ÄNDRINGEN

Ändras punkt 5.3 AX INV förädl föret punkt 8 Information om statsstödsgranskningen enligt följande

Obs! I SFC ersätter endast de ändrade punkterna, inte hela kapitel. På detta sätt ser kommissionen tydligt de ändrade punkterna. Kopiera texten i CAP-planen till vänster. I högra kolumnen ändras texten där tilläggen anges med **fet stil med kursiv** och raderingarna med överstreck.

Gällande CAP-plan	Ändrad CAP-plan
<p>I fråga om förädling av jordbruksprodukter omfattas stödet av tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).</p> <p>I fråga om vidare förädlade livsmedel samt råvaror som kommer från andra sektorer än jordbruket tillämpas på stödet regler för statligt stöd. (Under EU-finansieringsperioden 2014–2020 har kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (allmän gruppundantagsförordning) samt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 (stöd av mindre betydelse/de minimis) tillämpats på motsvarande stöd.)</p>	<p>I fråga om förädling av jordbruksprodukter omfattas stödet av tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).</p> <p>I fråga om vidare förädlade livsmedel samt råvaror som kommer från andra sektorer än jordbruket tillämpas på stödet kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (allmänna gruppundantagsförordningen) och EU) nr 2023/2831 (de minimis) regler för statligt stöd. (Under EU-finansieringsperioden 2014–2020 har kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (allmän gruppundantagsförordning) samt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 (stöd av mindre betydelse/de minimis) tillämpats på motsvarande stöd.)</p>
<p>Ärendenummer för statligt stöd Lägg till ärendenummer</p>	<p>Ärendenummer för statligt stöd Lägg till ärendenummer SA110544</p>
<p>Ytterligare information:</p> <p>☐ Medlemsstaten har ännu inte valt instrument och har angett alternativ. Inget stöd kommer att betalas ut till stödmottagarna före det datum då klareringen av det valda instrumentet träder i kraft.</p> <p>☐ Medlemsstaten har valt det instrument som anges, men klareringen har ännu inte erhållits. Inget stöd kommer att betalas ut till stödmottagarna före det datum då klareringen träder i kraft.</p> <p>☐ Medlemsstaten har valt det instrument som anges, godkännande har erhållits och stödnumret har angivits för kännedom, allmän eller annan gruppundantagsförordning</p>	<p>Ytterligare information:</p> <p>☐ Medlemsstaten har ännu inte valt instrument och har angett alternativ. Inget stöd kommer att betalas ut till stödmottagarna före det datum då klareringen av det valda instrumentet träder i kraft.</p> <p>☐ Medlemsstaten har valt det instrument som anges, men klareringen har ännu inte erhållits. Inget stöd kommer att betalas ut till stödmottagarna före det datum då klareringen träder i kraft.</p> <p>☒ Medlemsstaten har valt det instrument som anges, godkännande har erhållits och stödnumret har angivits för kännedom, allmän eller annan gruppundantagsförordning</p>

ÄNDRINGAR I CAP-PLANEN

5.3 AX Startstöd - Komplettering med uppgift beträffande information om stadsstödsgranskningen

1. ALMÄN INFORMATION OM BEGÄRAN OM ÄNDRING

1.1. Kort namn för ändringen

5.3 AX Startstöd - Komplettering med uppgift beträffande information om stadsstödsgranskningen

1.2. Förväntad effekt av ändringarna av planen när det gäller att uppnå de specifika målen

Ändringen påverkar inte de särskilda målen.

1.3. Typ av ändring

Ändringar avseende interventioner för landsbygdsutveckling enligt avdelning III kapitel IV i förordning (EU) 2021/2115 som avses i artikel 119.9 i samma förordning.

1.4. Skäl som motiverar ändringen

I punkt 8 har ingen uppgift beträffande Information om stadsstödsgranskningen fyllts i. Interventionen faller inte utanför tillämpningsområdet för artikel 42 i EUF-fördraget och är inte föremål för en bedömning av statligt stöd. Punkten kompletteras.

1.5. Förväntade effekter av ändringen

Ändringen påverkar inte genomförandet av Finlands Cap-plan.

1.6. Förändringens förväntade effekter på mål och indikatorer

Ändringen föranleder inte ändringar i mål eller delmål.

1.7. Konsekvenserna av ändringen för finansieringsplanen

Ändringen påverkar inte finansieringsplanen.

2. EN ORDLIG BESKRIVNING AV ÄNDRINGEN

Kompletteras punkt 5.3 AX Startstöd punkt 8 Information om stadsstödsgranskningen enligt följande:

<i>Gällande CAP-plan</i>	<i>Ändrad CAP-plan</i>
Interventionen faller utanför tillämpningsomr bedömning av statligt stöd: ☐ Ja ☐ Nej ☐ Blandad	Interventionen faller utanför tillämpningsområd av statligt stöd: ☐ Ja ☒ Nej ☐ Blandad

ÄNDRINGAR I CAP-PLANEN

5.3 AX Leader – Korrigering av uppgifterna beträffande information om stadsstödsgranskningen

1. ALMÄN INFORMATION OM BEGÄRAN OM ÄNDRING

1.1. Kort namn för ändringen

5.3 AX Leader – korrigering av uppgift beträffande information om stadsstödsgranskningen

1.2. Förväntad effekt av ändringarna av planen när det gäller att uppnå de specifika målen

Ändringen påverkar inte de särskilda målen.

1.3. Typ av ändring

Ändringar avseende interventioner för landsbygdsutveckling enligt avdelning III kapitel IV i förordning (EU) 2021/2115 som avses i artikel 119.9 i samma förordning.

1.4. Skäl som motiverar ändringen

I punkt 8 har ingen uppgift beträffande Information om stadsstödsgranskningen fyllts i. Inom ramen för Leader beviljas på Åland inga direkta kommersiella företagsstöd. Interventionen faller därmed inte utanför tillämpningsområdet för artikel 42 i EUF-fördraget och är inte föremål för en bedömning av statligt stöd. Punkten kompletteras.

Trots att interventionen inte är föremål för en bedömning av statligt stöd har typen av statligt stödinstrument som ska användas för klarering angetts. Punkten korrigeras. Ingen typ av statligt stöd behöver anges.

1.5. Förväntade effekter av ändringen

Ändringen påverkar inte genomförandet av Finlands Cap-plan.

1.6. Förändringens förväntade effekter på mål och indikatorer

Ändringen föranleder inte ändringar i mål eller delmål.

1.7. Konsekvenserna av ändringen för finansieringsplanen

Ändringen påverkar inte finansieringsplanen.

2. EN ORDLIG BESKRIVNING AV ÄNDRINGEN

Kompletteras och korrigeras punkt 5.3 AX Leader punkt 8 Information om stadsstödsgranskningen enligt följande:

<i>Gällande CAP-plan</i>	<i>Ändrad CAP-plan</i>
Interventionen faller utanför tillämpningsområde bedömning av statligt stöd: ☐ Ja ☐ Nej ☐ Blandad	Interventionen faller utanför tillämpningsområde av statligt stöd: ☐ Ja ☒ Nej ☐ Blandad
Typ av statligt stöd som används för klarering: ☐ Anmälan ☒ Allmänna gruppundantagsförordning de minimis-regel	Typ av statligt stöd som används för klarering: ☐ Anmälan ☐ Allmänna gruppundantagsförordning de minimis-regel

ÄNDRINGAR I CAP-PLANEN

5.3 AX Leader – korrigerig av O-indikatorvärde

1. ALMÄN INFORMATION OM BEGÄRAN OM ÄNDRING

1.1. Kort namn för ändringen

AX Leader – korrigerig av O-indikatorvärde.

1.2. Förväntad effekt av ändringarna av planen när det gäller att uppnå de specifika målen

Förändringen påverkar inte de särskilda målen.

1.3. Typ av ändring

Ändringar avseende interventioner för landsbygdsutveckling enligt avdelning III kapitel IV i förordning (EU) 2021/2115 som avses i artikel 119.9 i samma förordning.

1.4. Skäl som motiverar ändringen

Målsättningen har varit att en LAG-grupp utses på Åland för perioden 2023 – 2027 och antalet lokala utvecklingsstrategier eller förberedande åtgärder som får stöd är därmed 1 till antalet. Godkännandet av utvecklingsstrategin har förväntats ske år 2023 och betalningar för genomförandet av strategin har planerats ske därefter även under åren 2024–2027. I punkt 13 Planerade enhetsbelopp – finansieringsöversikt med output anges 1 som ett årligt värde för indikator O.31 vilket beror på ett missförstånd. Målsättningen har inte varit att godkänna en strategi per år. Tabellen i punkt 13 korrigeras så att värdet anges endast år 2023.

1.5. Förväntade effekter av ändringen

Ändringen påverkar inte genomförandet av Finlands Cap-plan.

1.6. Förändringens förväntade effekter på mål och indikatorer

Ändringen föranleder inte ändringar i mål eller delmål.

1.7. Konsekvenserna av ändringen för finansieringsplanen

Ändringen påverkar inte finansieringsplanen.

Ändrad CAP-plan

Grupp	Planerat enhetsbelopp	Räkenskapsår	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totalt 2023-2029
AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin	Leader 1 - AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin (Bevilja - Enhetlig)	Planerat enhetsbelopp (totala offentliga utgifter i euro)	194 000,00	194 000,00	194 000,00	194 000,00	194 000,00			
		Högsta belopp för planerat enhetsbelopp (i euro)								
Förberedande stöd		O.31 (enhet: Strategier)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			
	Leader 3 - Förberedande stöd (Bevilja - Enhetlig)	Planerat enhetsbelopp (totala offentliga utgifter i euro)	10 000,00							
Verksamhetsbidrag		Högsta belopp för planerat enhetsbelopp (i euro)								
		O.31 (enhet: Förberedande åtgärder)	1,00							
		Planerat enhetsbelopp (totala offentliga utgifter i euro)	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00			
		Högsta belopp för planerat enhetsbelopp (i euro)								
TOTALT		O.31 (enhet: Strategier)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			
		O.31 (enhet: Förberedande åtgärder)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			5,00 1,00
		Årligt vägledande ekonomiskt anslag (totala offentliga utgifter i euro)	268 000,00	258 000,00	258 000,00	258 000,00	258 000,00			1 300 000,00
		Årligt vägledande ekonomiskt anslag (unionsbidrag i euro)	115 240,00	110 940,00	110 940,00	110 940,00	110 940,00			559 000,00
		Varav för finansieringsinstrument (totala offentliga utgifter i euro)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Varav för finansieringsinstrument (unionsbidrag i euro)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Varav överföring (totala offentliga utgifter i euro)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Varav överföring (unionsbidrag i euro)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Varav behövs för att uppnå anslaget enligt bilaga XII (tillämplig på artikel 95.1 enligt artiklarna 73 och 75) (totala offentliga utgifter i euro)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Varav behövs för att uppnå anslaget enligt bilaga XII (unionsbidrag i euro)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00

Ändring 4 gällande Ålands interventioner i CAP-strategiplanen 2023-2027

Övervakningskommittén 14 maj 2024

Bilaga 9

Ändring 4 gällande Ålands interventioner i CAP-strategiplanen §8

- AX INV förädl föret – Komplettering av informationen om statsstödsgranskning
- AX Startstöd – Komplettering med uppgift beträffande informationen om statsstödsgranskningen
- AX Leader – Korrigering av uppgifter beträffande information om statsstödsgranskningen
- AX Leader- Korrigering av O-indikatorvärde

Tack för uppmärksamheten!

Vägledande dispositionsplan för tekniskt stöd 2023 gällande Ålands landskapsregerings verksamhetsområde

Bakgrund

I enlighet med artikel 125 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 2021/2115 får Europeiska jordbruksfonden för landsbygdens utveckling (EJFLU) stödja åtgärder som är nödvändiga för en effektiv förvaltning och ett effektivt genomförande av stöd inom ramen för CAP-strategiplanen inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Fonden skall också kunna användas för inrättande och drift av de nationella nätverk inom den gemensamma jordbrukspolitiken som avses i artikel 126.1, de så kallade landsbygdsnätverken.

Europeiska kommissionen godkände Finlands förslag till CAP-strategiplan den 31.8.2022. I CAP-strategiplanen konstateras att 2,5 8 (avrundat) % av planens offentliga medel skall avsättas för tekniskt stöd. Ålands landskapsregering har en separat andel av CAP-strategiplanens finansieringsram och den andel av landskapets medel som avsätts till tekniskt stöd blir 823 248 euro. Det tekniska stödet kan betalas till och med den 31.12.2029.

Det tekniska stödet skall överföras till landskapet i förhållande till genomförandet av den strategiska planen. Ålands landskapsregering skall överenskomma med Jord- och skogsbruksministeriet kring de praktiska arrangemangen kring betalningen av det tekniska stödet till landskapet då den åländska andelen ingår i den totala summan av tekniskt stöd som avsatts inom Finlands CAP-strategiplan.

Syfte

Det tekniska stödet främsta syfte är att finansiera administrationssystem, utvärderingssystem, administration samt kommunikationsinsatser kring programmet. Det tekniska stödet kan även användas till att finansiera insatser inom det nationella nätverket. Syftet med insatserna som finansieras är också att minska den administrativa bördan för stödmottagarna.

Organisation

Genomförande av CAP-strategiplanen görs genom två centrala organisationer; förvaltande myndigheten och utbetalningsstället. Ålands landskapsregering utgör en regional förvaltande myndighet i enlighet med artikel 123 i Rådets förordning (EU) nr 2115/2021. Ålands landskapsregering utgör också en del av utbetalningsstället i enlighet artikel 9 i Rådets förordning (EU) nr 2116/2021. Tekniska stödet kan användas för att finansiera kostnader för både de funktioner som utgör förvaltande myndigheten och de funktioner som utgör utbetalningsställe vid landskapsregeringen.

Användande av tekniska stödet

Vid förvaltande myndigheten kan tekniska stödet användas för att finansiera personalkostnader, kostnader för kommunikation, övervakning och utvärdering samt eventuella system kopplade till dessa områden.

Vid utbetalningsstället kan tekniska stödet användas för att finansiera kostnader för kommunikation, personalutbildning och utveckling av de stödtillämpningssystem som används för att genomföra CAP-strategiplanen.

Landsskapsregeringen deltar i samarbetet kring landsbygdsnätverket. Nätverkets grundfinansiering finansieras av Fastlandsfinlands andel av det tekniska stödet men landskapsregeringens andel av det tekniska stödet kan användas för särskilda insatser som nätverket gör riktade speciellt mot stödtagare på Åland i samarbete med landskapsregeringen.

Riktgivande dispositionsplan:

Insats	Tekniskt stöd
Kommunikation	150 000
System och utveckling av system	450 000
Utvärdering	50 000
Personal	150 000
Övrigt	23 248
Totalt tekniskt stöd	823 248

Dispositionplan TA (Åland) i CAP- strategiplanen 2021-2027

Övervakningskommittén 14 maj 2024

Bilaga 11

Dispositionplan tekniskt stöd (Åland) i CAP

- Riktgivande dispositionsplan, 9§ Föredragningslistan

• Insats	Tekniskt stöd
• Kommunikation	150 000 €
• System och utveckling av system	450 000 €
• Utvärdering	50 000 €
• Personal	150 000 €
• Övrigt	23 248 €
• Totalt tekniskt stöd	823 248 €

Tack för uppmärksamheten!

Bilaga 12

Kommunikationsplan år 2024 för Ålands andel av Finlands CAP-strategiplan

1. Bakgrund och syfte

Ålands landskapsregering fungerar som regional förvaltningsmyndighet för de interventioner inom Finlands CAP-strategiplan för perioden 2023 - 2027 som faller under landskapets behörighetsområde. CAP-strategiplanen genomförs med grund i rådets förordning (EU) nr 2115/2021. Enligt förordningen kan det genomföras en CAP-strategiplan per medlemsstat. I CAP-strategin sammanfattas i princip alla åtgärder som formulerar jordbrukspolitiken. Strategin fastställer allmänna mål för genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken i Finland och strategin är uppdelad i tre delar bestående av direktstöden, marknadsordningarna för vissa sektorer och landsbygdsutvecklingsåtgärderna som också är det område som landskapet har behörighet över och som denna kommunikationsstrategi omfattar.

CAP-strategiplanen fastställs för perioden 2023 - 2027 och godkändes av Europeiska kommissionen den 31 augusti 2022. I CAP-strategiplanen har det formulerats specifika åtgärder riktade till landskapet Åland inom området för landsbygdsutveckling och det har också fastställts en separat budgettilldelning för finansiering av dessa åtgärder. I CAP-strategiplanen har också Ålands landskapsregering utsetts som regional förvaltande myndighet av dessa åtgärder. Den förvaltande myndigheten är ansvarig för att jordbrukare, andra stödmottagare och andra organ som är involverade i genomförandet av interventionerna informeras om möjligheter och förpliktelser kopplade till interventionerna.

Förvaltande myndigheten skall också se till att programmet ges offentlighet genom att potentiella stödmottagare, branschorganisationer, organ som arbetar för att främja jämställdhet mellan män och kvinnor samt berörda icke statliga organisationer, däribland miljöorganisationer, får information om de möjligheter som programmet ger och om reglerna för att få stöd via programmet, samt informerar stödmottagare om unionens bidrag och allmänheten om den roll som unionen spelar i programmet.

2. Ansvariga myndigheter och organ

Ålands landskapsregering utgör förvaltande myndighet för interventionstyperna för landsbygdsutveckling i landskapet Åland och är därmed huvudansvarig för genomförandet av

kommunikationsplanen för området. Gällande de åtgärder som genomförs genom Leader-metoden ansvarar den lokala aktionsgruppen för informationsinsatserna.

Förvaltande myndigheten på Åland ingår i samarbetet kring landsbygdsnätverket och landsbygdsnätverket genomför informationsinsatser också för de åländska interventionerna ingående i CAP-strategiplanen i samarbete med Ålands landskapsregering.

Gällande genomförandet av övriga områden och övriga interventioner på Åland omfattas dessa av den kommunikationsstrategi som utarbetas av jord- och skogsbruksministeriet för hela CAP-strategiplanen.

3. Analys av nuläget

CAP-strategiplanen utgörs av ett omfattande dokument bestående av detaljerad strategi för hela den finländska landsbygden innehållande behovsanalys, behovsbeskrivningar, målsättningar samt åtgärder svarande mot de konstaterade behoven och formulerade målsättningarna. Ålands landskapsregeringen har genomfört motsvarande behovsanalysprocess för Åland och utkomsten av denna process har inarbetats i Finlands CAP-strategiplan. Den åländska delen av Planen innehåller 12 åtgärder av varierande komplexitet inom fem olika prioriteringsområden och flera av åtgärderna består av underåtgärder. Planens omfattning och komplexitet ställer stora krav på kommunikationssystemet som används för att fullödigt informera om innehållet och möjligheterna i planen.

Kommunikation och informationsarbete förändras i takt med att samhällets mediestruktur utvecklas. Kommunikationen inom branschen har gått från traditionell form med tryckt material samt en pappersbaserad ansökningsprocess innehållande tryckt information och blanketter till en digital miljö där i princip hela målgruppen förväntar sig digital information med möjlighet att kommunicera och interagera elektroniskt med förvaltningsmyndigheten med snabb respons samtidigt som kraven om hög kvalitet och riktighet i informationen kvarstår. Inom kommunikationsutvecklingen kan också konstateras att videoformatet blir allt starkare samtidigt som appformatet fortsatt etablerat sig som en viktig grund för informationshantering. Informationen behöver också vara situationsanpassad och autentisk för ändamålet.

4. Målgrupper

CAP-strategiplanens bredd och komplexitet innebär också en bred sammansättning av målgrupper för vilka informationen skall tillgodoses. Programmets målgrupper

överensstämmer med målgrupperna inom de enskilda åtgärderna vilka enligt prioriteringsordningen är:

1. *Stödmottagare* och *potentiella stödmottagare* samt de specifika målgrupper för programmet som finns definierade under de enskilda åtgärderna i programmet.
2. *Övriga aktörer* som kan komma i fråga är exempelvis, intressebevakare, arbetsmarknadsorganisationer, näringslivsorganisationer, rådgivare, konsulter, massmedia, kommuner, länsstyrelsen, Ålands miljö- och hälsomyndighet och myndigheter som kan komma att beröras av programmet.
3. *Allmänheten*

Gruppen *stödmottagare* är de som sedan tidigare får stöd från landsbygdsutvecklingsprogrammet och som nu också är aktuella som stödmottagare för CAP-strategiplanen. *Potentiella stödmottagare* är en målgrupp som är svår att nå med information eftersom denna grupp kan bestå av personer eller företag som planerar, eller eventuellt planerar att starta upp företag eller verksamhet på landsbygden.

Övriga aktörer är en grupp som inte behöver innehålla stödmottagare, men de är en grupp som bör få tillgång till informationen bland annat för att de är viktiga samarbetspartners vad gäller spridning av informationen. Sedan kan informationen också vara viktig för deras verksamhet, om de t.ex. som bank behöver känna till finansieringsregler etc.

De övergripande och strategiska målen i CAP-strategiplanen berör en bred *allmänhet* och långt fler än de vi valt att kalla stödmottagare och potentiella stödmottagare, varför det är av vikt att också en bred allmänhet nås av information om programmet. Det är också viktigt att allmänheten nås för att skapa förutsättningar för en bred allmän förankring.

5. Kommunikationsmål för respektive målgrupp och åtgärd

Förvaltande myndighetens mål är en god kännedom om strategiplanens möjligheter bland strategiplanens målgrupper. Stödmottagare och potentiella stödmottagare skall ha översiktlig kunskap om strategiplanens mål och strategier samt detaljerad information om de för målgruppen aktuella åtgärderna eller insatsområden. Inför ansökningsomgångar skall stödmottagare och potentiella stödmottagare ha fri tillgång till uttömlig information om de stöd som är möjliga att ansökas om men också information om stödvillkor och de administrativa processer som krävs för att ansöka samt genomföra finansierade projekt. Övriga aktörer skall snabbt kunna sätta sig in i programmets övergripande mål och strategier

samt kunna tillgodogöra sig information om enskilda åtgärder som kan vara aktuella för målgruppen.

Programmet skall göras tillgängligt för allmänheten samt allmänheten skall ges möjlighet att följa programmets genomförande.

6. Kommunikationsstrategier

Dagens mediasamhälle förändras snabbt och CAP-strategiplanen genomförs under en i perspektivet relativt lång period under förutsättningar för kommunikationen kan förändras. Samhället möter också hela tiden nya former och medier för att kommunicera information och efterfrågan på information och informationens form förändras. Förvaltande myndigheten skall fungera anpassat till denna utveckling och utnyttja de befintliga mediekanalerna på ett effektivt sätt och samtidigt kunna anpassa sig till och ha förmågan att snabbt ta till sig och använda nya medieformer och kanaler som är tillämpliga och som används av de definierade målgrupperna.

Eftersom CAP-strategiplanen är bred och åtgärderna är av varierande kommer också målgrupperna att skilja sig åt vilket behöver beaktas i informationsarbetet. All information bör målgruppsanpassas, vara kontinuerlig, vid rätt tidpunkt och distribueras via de kanaler som passar för respektive målgrupp. I den mån det är möjligt bör informationen också samordnas med annan information till respektive målgrupp.

I samband med starten av genomförande av CAP-strategiplanen finns ett stort informationsbehov, särskilt gällande de åtgärder som nya för målgrupperna samt de åtgärder där det skett störst förändringar från de system som genomfördes under föregående programperiod. Informationen kommer till viss del att utgöras av generell information om CAP-strategiplanens målsättningar och åtgärder men huvudfokus kommer att utgöras av mer detaljerad information i olika former om respektive åtgärder. Implementering av de olika åtgärderna kommer också att ske under olika perioder vilket också kommer att påverka informationsarbetet.

Följande kanaler i prioritetsordning för spridande av information kan komma att användas:

- Elektronisk kommunikation, t.ex. landskapsregeringens webbplats www.regeringen.ax, www.stod.ax, elektroniska nyhetsbrev, video-material, pod-casts, e-post och sociala medier samt utnyttjande av de olika stödtillämpningarnas kommunikationsmöjligheter.
- Direktinformation i viss mån genom utskick av t.ex. broschyrer, trycksaker och informationsbrev till målgrupperna

- Personlig information vid t.ex. möten, seminarier, mässor och andra informationstillfällen.
- Information till massmedia genom t.ex. annonsering, pressmeddelanden och kungörelser.

Vid de olika informationsåtgärderna ska också lämpliga tekniska kännetecken i enlighet med EU:s krav gällande information om åtgärderna i programmet. Stödtagare inom CAP-strategiplanen skall också tillses att de uppfyller förordningarnas krav om informationsinsatser kring de finansierade projekten.

7. Generell aktivitetsplan/kommunikationsmål, budskap och aktiviteter per målgrupp

Åtgärd	Målgrupp	Budskap	Ansvarig
Ersättning för djurens välfärd	Djurhållande jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte. Information om stödansökningsperioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltningsmyndigheten samt rådgivningsorganisationen
Ersättning för ekologisk produktion	Jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte. Information om stödansökningsperioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltningsmyndigheten samt rådgivningsorganisationen
Miljöersättning	Jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte. Information om stödansöknings-	Förvaltningsmyndigheten samt rådgivningsorganisationen

		perioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	
Kompensationsersättning (LFA)	Jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte. Information om stödansökningsperioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltningsmyndigheten samt rådgivningsorganisationen
Icke produktiva investeringar	Jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte och urvalskriterier. Information om stödansökningsperioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltningsmyndigheten samt rådgivningsorganisationen
Investering i fysiska tillgångar inom livsmedelsförädling	Livsmedelsförädlare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte och urvalskriterier. Information om stödansökningsperioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltningsmyndigheten, rådgivningsorganisationen samt branschorganisationer
Investeringar i fysiska tillgångar	Jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte och urvalskriterier. Information om	Förvaltningsmyndigheten, rådgivningsorganisationen

		stödansökningsperi oder samt användande av den elektroniska stödansökan.	samt bransch- organisationer
Startstöd till unga jordbrukare	Potentiella jordbrukare under 40 år	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte och urvalskriterier. Information om stödansökningsperi oder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltnings- myndigheten, rådgivnings- organisationen samt bransch- organisationer
Leader	Allmänheten på Åland	Mobilisering av projekt, information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte och urvalskriterier.	Lokala aktions- gruppen
Samarbetsåtgärder för utveckling av konkurrenskraften och modernisering av gårdar	Jordbrukare,	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte. Information om stödansöknings- perioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltnings- myndigheten samt rådgivnings- organisationen
Rådgivnings- tjänster	Jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte. Information om stödansökningsperi oder samt användande av den	Förvaltnings- myndigheten samt rådgivnings- organisationen

		elektroniska stödansökan.	
Utbildning	Jordbrukare	Information om innehållet i åtgärden, stöd villkor, syfte. Information om stödansökningsperioder samt användande av den elektroniska stödansökan.	Förvaltningsmyndigheten, rådgivare, branschorganisationer, kursarrangörer

8. Årliga informationsaktiviteter

Under 2024 inleds genomförandet av CAP-strategiplanen åtgärd för åtgärd där anpassad information tas fram och kommuniceras för respektive åtgärds genomförande och ansökningsperiod.

1. Ersättnings för djurens välfärd, ekologisk produktion, miljöersättning och kompensationsersättning

Inför ansökningsperioderna ordnas informationstillfällen som i första hand riktar sig till lantbrukare. På informationstillfällena informeras lantbrukarna om olika areal- och djurbaserade åtgärder inom CAP-planen, om stöd villkoren och om ansökningsförfarandet. Avsikten är att ordna minst tre informationstillfällen under året som varar i ca 4 timmar var.

Målsättningen är att öka jordbrukarna kunskap om de olika åtgärderna och öka intresset för att genomföra olika miljöförbättrande åtgärder på den egna gården.

Det första informationstillfälle ordnas i början av året när ansökningsperioden för djurstöden har öppnat. Landskapsregeringen informerar om möjligheten att få ersättning för åtgärder som förbättrat djurens välbefinnande och ersättning för uppfödning av ursprungsraser. Villkoren för erhållande av ersättning går igenom. Information och anvisningar för det elektroniska ansökningsförfarandet i Vipu-tjänsten ges.

Det andra informationstillfället ordnas i maj när ansökningsperioden för åkerstöden har öppnat. Informationen koncentreras främst till det som är nytt för årets stödansökan och ansökningsförfarande och de åtgärder som kan ansökas årligen.

Det tredje informationstillfället hålls på hösten när höstanmälan har öppnat. Landskapsregeringen informerar om hur arealerna som hör till ersättningen för främjande av cirkulär ekonomi och användning av växtskyddsmedel ska anmälas.

Avsikten är att informationstillfällena bandas in så att de kan ses i efterskott på Landskapsregeringens YouTube kanal.

Landskapsregeringen ska under året också hålla träffar med rådgivarna på Ålands hushållningssällskap och med kommunernas lantbrukssekreterare.

2. Ersättning för icke produktiva investeringar

Implementeringen av åtgärden förväntas ske hösten 2024. När ansökningsperioden öppnar informerar landskapsregeringen i utskick och på sina webbplatser om möjligheten att söka ersättning. Åtgärden är i första hand riktad till områden som karterats under programperioden 2013 – 2022 varför målgruppen initialt består av aktörer i dessa områden.

3. Investering i fysiska tillgångar inom livsmedelsförädling

Information ordnas under 2024 främst genom direkt kontakt med relativt begränsade antalet livsmedelsförädlare som finns på Åland.

4. Startstöd till unga jordbrukare, samarbetsåtgärder för utveckling av konkurrenskraften, investeringsstöd för modernisering av gårdar, rådgivnings-tjänster och stöd för att anordna utbildning.

Ett informationstillfälle ordnas under hösten där alla lantbrukare och livsmedelsförädlare bjuds in. Informationstillfället filmas och läggs upp på stod.ax. Ytterligare kommer ett informationstillfälle för unga lantbrukare arrangeras under hösten 2024.

Alla unga lantbrukare som erhåller startstöd informeras om övriga möjligheter till investeringsstöd och stöd för rådgivning i samband med ett personligt informationstillfälle.

5. Leader

Leadergruppen ansvarar för kommunikation kring Leaderåtgärden. Under 2024 genomförs bland annat en skärgårdsturné till alla sex skärgårdskommuner för att informera om möjligheter till lokal utveckling genom Leader och för att erbjuda rådgivning på plats. Även informationstillfällen i fastäländska kommuner planeras. I övrigt kommunicerar Leader genom webbplats, sociala medier och media.

9. Samarbete med landsbygdsnätverket

Förvaltande myndigheten för Finlands CAP-strategiplan ansvarar för organiserande av landsbygdsnätverket. Representanter för förvaltande myndigheten vid Ålands

landskapsregering samarbetar med representanter för nätverksenhet och för en dialog kring insatser riktade till målgrupper på Åland och målgrupper med svenska som modersmål. Förvaltande myndigheten på Åland erbjuds också möjligheten att bidra med input till landsbygdsnätverkets förslag till verksamhetsplan.

10. Budget

Huvuddelen av informationsarbetet sker inom ramen ordinarie verksamhet. Detta betyder att förvaltande myndighetens och utbetalningsställets personal inom ramen för deras ordinarie uppgifter sköter en stor del av informationsarbetet. Informationsarbetet är uppdelat på flera personer inom förvaltningen uppges uppgå till ca. 50 % av en heltidstjänst. Större infrastrukturella insatser i former som webarbete sker inom ramen för landskapsregeringens övriga informationsarbete och belastar inte CAP-strategiplanens informationsbudget. I informationsarbetet avses ett visst fokus läggas på aktivitet inom sociala medier där den direkta kostnaden för informationsarbetet bedöms vara låg. Direkta kostnader inom ramen för informationsarbetet utgörs av exempelvis köptjänster, annonseringar, annonskampanjer, utarbetande av olika former av informationsmaterial, arrangerande av seminarier och workshops samt utbildning av förvaltningsmyndighetens personal i informationsfrågor. Indikativ budget för genomförande av kommunikationsplanen är 150.000 euro och finansieras med tekniskt stöd.

11. Mätning och utvärdering

Aktiviteterna inom kommunikationsstrategin sammanfattas och följs upp i den presentation och lägesanalys som presenteras för den regionala övervakningskommittén. En uppdaterad kommunikationsplan med fokus på de årliga informationsinsatserna presenteras årligen för den regionala övervakningskommittén. Kommunikationsstrategin kan också utgöra föremål för en tematisk utvärdering inom ramen för utvärderingsarbetet riktad mot det regionala genomförandet av CAP-strategiplanen på Åland.

Årlig kommunikationsplan för Ålands interventioner i CAP-strategiplanen 2023-2027

Övervakningskommittén 14 maj 2024

Bilaga 13

Kommunikationsplan för Ålands interventioner år 2024

I enlighet med kommunikationsplan bifogat uppdaterad för år 2024

- 10 § i föredragningslistan möte 14 maj allokeras 150 000 euro under programperioden

Areal och djurenhets baserade ersättningar

- Tre info tillfällen gällande ersättningar. Det första i jan och andra informationstillfället ordnades i **maj (igår)**.
- Landskapsregeringen ska under året också hålla träffar med rådgivarna på Ålands hushållningssällskap och med kommunernas lantbrukssekreterare.

Ersättning för icke produktiva investeringar

- Implementeringen av åtgärden förväntas ske hösten 2024.

Investering i fysiska tillgångar inom livsmedelsförädling

- Information ordnas under 2024 främst genom direkt kontakt med relativt begränsade antalet livsmedelsförädlare som finns på Åland.

Startstöd till unga jordbrukare, samarbetsåtgärder för utveckling av konkurrenskraften, investeringsstöd för modernisering av gårdar, rådgivnings-tjänster och stöd för att anordna utbildning.

- Ett informationstillfälle ordnas under hösten där alla lantbrukare och livsmedelsförädlare bjuds in. Informationstillfället filmas och läggs upp på [stod.ax](#). Ytterligare kommer ett informationstillfälle för unga lantbrukare arrangeras under hösten 2024.

- Avsikten är att informationstillfällena bandas in så att de kan ses i efterskott på Landskapsregeringens YouTube kanal.

- Landskapsregeringen deltar vi olika event ordnade av Ålands hushållningssällskap m.fl.

Leader

- Leadergruppen ansvarar för kommunikation kring Leaderåtgärden. Under 2024 genomförs bland annat en skärgårdsturné till alla sex skärgårdskommuner för att informera om möjligheter till lokal utveckling genom Leader och för att erbjuda rådgivning på plats. Även informationstillfällen i fastländska kommuner planeras.

Tack för uppmärksamheten!

